

1015.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O USLOVIMA RADA NA RIBARSKOM BRODU

Proglašavam **Zakon o uslovima rada na ribarskom brodu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 07. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-667/2

Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

ZAKON
O USLOVIMA RADA NA RIBARSKOM BRODU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi rada, prava i obaveze ribara i poslodavca, zaštita i zdravlje na radu i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava na ribarskim brodovima koji plove u komercijalnom ribolovu.

Područje primjene

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na sve ribare koji su zaposleni na ribarskom brodu crnogorske državne pripadnosti koji učestvuju u komercijalnom ribolovu, kao i na sva lica koja se nalaze na ribarskom brodu.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **ribolov** je ulov ili ulov i prerada ribe ili drugih morskih bioloških resursa;
- 2) **komercijalni ribolov** je ribolov koji se obavlja radi stavljanja ulova u promet, odnosno radi ostvarivanja prihoda;

3) **vlasnik broda** je vlasnik ribarskog broda ili drugo pravno ili fizičko lice (direktor, agent ili zakupoprimac broda bez posade), koji je od vlasnika preuzeo odgovornost za rad broda i koji se na taj način saglasio da će preuzeti dužnost i odgovornost vlasnika ribarskog broda;

4) **zapovjednik broda** je odgovorno lice za obavljanje privrednog ribolova na ribarskom brodu;

5) **ribar** je lice koje je zaposleno ili uključeno u bilo koju djelatnost na brodu ili koje obavlja posao na ribarskom brodu na osnovu ugovora o radu ili po drugom pravnom osnovu, isključujući peljare u lukama i osobe na kopnu koje obavljaju posao na ribarskom brodu u pristaništu;

6) **ugovor o radu** ribara je ugovor kojim se uređuju životni i radni uslovi na ribarskom brodu;

7) **ribarski brod** je plovilo koje plovi pod zastavom Crne Gore ili je upisano u upisnik brodova, bez obzira na oblik vlasništva, koje se upotrebljava ili je namijenjeno za komercijalni ribolov;

8) **brod crnogorske državne pripadnosti** je brod koji je upisan u upisnik brodova Crne Gore i plovi pod njenom zastavom;

9) **služba za zapošljavanje i posredovanje prilikom zapošljavanja** je fizičko ili pravno lice koje je uključeno u zapošljavanje ribara u ime vlasnika ribarskih brodova ili posreduje u njihovom zapošljavanju;

10) **privatna agencija za zapošljavanje** je fizičko ili pravno lice čiji osnivač nije država, odnosno lokalna samouprava, a koje je uključeno u zapošljavanje ribara ili posreduje u njihovom zapošljavanju kako bi bili na raspolaganju vlasnicima ribarskih brodova koji im dodjeljuju zadatke i nadziru izvršenje tih zadataka.

II. OBAVEZE VLASNIKA BRODA I ČLANOVA POSADE

Obaveze vlasnika broda

Član 5

Vlasnik broda dužan je da obezbijedi:

- 1) dovoljan broj članova posade;
- 2) vođenje evidencije o zaključenim ugovorima o radu, odnosno drugim ugovorima na ribarskom brodu;
- 3) normalne radne i životne uslove na brodu;
- 4) mjere zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa zakonom;
- 5) zdravstvenu zaštitu, medicinsku pomoć, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite u skladu sa zakonom.

Obaveze zapovjednika broda

Član 6

Zapovjednik broda dužan je da:

- 1) obezbijedi kontrolu primjene mjera zaštite i zdravlja na radu;
- 2) organizuje proces rada na brodu, na način kojim se obezbjeđuje sigurnost i zdravlje ribara, uključujući sprečavanje umora;
- 3) obezbijedi osposobljavanje na brodu koje se odnosi na sigurnost i zdravlje na radu; i
- 4) obezbijedi usklađenost sa standardima sigurnosti plovidbe, čuvanje straže i povezane standarde dobre prakse.

Vlasnik broda ne može ograničavati zapovjednika u donošenju odluke koja je, prema stručnoj procjeni zapovjednika, potrebna da se obezbijedi sigurnost ribara na brodu ili broda, njegove sigurne plovidbe i sigurnog rada.

Obaveze ribara

Član 7

Ribari su dužni da postupaju u skladu sa naredbama zapovjednika broda koje su izdate u skladu sa ovim zakonom i mjerama koje se odnose na bezbjednost i zdravlje.

Ribar je dužan da zapovjednika broda obavijesti o svakom vanrednom događaju koji bi mogao da ugrozi sigurnost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu i zagadi životnu sredinu opasnim i štetnim materijama sa broda.

Spisak posade

Član 8

Radi obezbjeđivanja sigurnosti plovidbe i broda, svaki ribarski brod mora da ima minimalni broj članova posade, sa odgovarajućim ovlašćenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Na svakom ribarskom brodu mora da se nalazi popis članova posade, čiji se primjerak odmah nakon odlaska broda dostavlja nadležnoj lučkoj kapetaniji, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sigurnost pomorske plovidbe.

Podaci o članovima posade dostavljaju se nadležnoj inspekciji.

Minimalni broj članova posade ribarskog broda crnogorske državne pripadnosti prema kategoriji plovidbe, veličini i namjeni broda, snazi mašinskog postrojenja, stepenu automatizacije pogona i vremenu trajanja plovidbe, kao i potrebne kvalifikacije ribara za ribarske brodove dužine 24 metra i više, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva.

Bliže uslove u pogledu popisa članova posade propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva.

Prava, obaveze i odgovornosti vlasnika broda i ribara

Član 9

Prava, obaveze i odgovornosti vlasnika broda i ribara koji nijesu uređeni ovim zakonom, uređuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze zaposlenih iz radnog odnosa, odnosno po osnovu rada.

Prava iz zdravstvenog osiguranja, penzijskog i invalidskog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti ostvaruju se u skladu sa zakonom.

III. USLOVI ZA RAD NA RIBARSKOM BRODU

Opšti uslovi za zapošljavanje, odnosno radno angažovanje na ribarskom brodu

Član 10

Opšti uslovi za zapošljavanje, odnosno radno angažovanje na ribarskom brodu su da:

- 1) lice ima najmanje 16 godina života; i
- 2) je zdravstveno sposobno za obavljanje poslova na brodu.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Član 11

Prije početka rada na brodu ribari moraju da imaju važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti na propisanom obrascu, u kojem se obavezno navodi da li je lice zdravstveno sposobno za obavljanje poslova na brodu.

Zdravstvena sposobnost ribara utvrđuje se zdravstvenim pregledom, u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

Ako se ljekarsko uvjerenje izdaje za zapošljavanje na ribarskom brodu dužine od najmanje 24 metra, odnosno na brodu koji obično ostaje na moru duže od tri dana, uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pored podataka iz stava 1 ovog člana sadrži i sljedeće podatke:

- 1) da li su sluh i vid lica zadovoljavajući u odnosu na dužnosti ribara na brodu; i
- 2) da li lice boluje od bolesti koja bi se mogla pogoršati plovidbenom službom ili bi ga mogla onesposobiti za takvu službu ili ugroziti bezbjednost ili zdravlje drugih lica na brodu.

Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti izdaje se na period od dvije godine, nakon čega se vrši ponovna provjera zdravstvene sposobnosti.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti lica mlađih od 18 godina, koja plove na ribarskom brodu, vrši se svake godine.

Uvjerenje u vezi raspoznavanja boja izdaje se na period od šest godina.

Ako je uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti ribara isteklo tokom plovidbe, važenje tog uvjerenja se produžava do završetka te plovidbe.

Način, uslove, obim i sadržaj utvrđivanja zdravstvene sposobnosti ribara, obrazac uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti i visinu naknade za izdavanje ljekarskog uvjerenja propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

Vrste zdravstvenih pregleda

Član 12

Zdravstvena sposobnost ribara utvrđuje se prethodnim, periodičnim, kontrolnim i vanrednim pregledima.

Prethodni pregled obavlja se prije zasnivanja radnog odnosa, a periodični pregledi obavljaju se nakon isteka perioda važenja uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti.

Kontrolni pregled se obavlja ako ribar odsustvuje sa rada zbog bolesti duže od 12 mjeseci, odnosno ako je ribar doživio povredu na radu.

Vanredni pregled obavlja se na zahtjev lica koje nije zadovoljno ocjenom zdravstvene sposobnosti, u slučaju da:

1) mu nije izdato ljekarsko uvjerenje da nema zdravstvenih smetnji za obavljanje poslova na brodu ili su mu određena ograničenja u odnosu na poslove koje može da obavlja;

2) tokom pregleda izjavi da se ne smatra sposobnim za izvršavanje svojih dužnosti na ribarskom brodu, a ljekar bez obzira na to izda uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti kojim potvrđuje da ribar nema zdravstvenih smetnji za izvršavanje dužnosti na ribarskom brodu;

3) mu nije izdato ljekarsko uvjerenje da nema zdravstvenih smetnji za obavljanje poslova na brodu ili su mu određena ograničenja u odnosu na poslove koje može da obavlja, ako zdravstveni razlozi za takvo odbijanje više ne postoje.

Vanredni pregled vrši ovlašćeni doktor koji nije učestvovao u obavljanju pregleda iz st. 2 i 3 ovog člana.

Zasnivanje radnog odnosa

Član 13

Postupak zasnivanja radnog odnosa ribara vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze zaposlenih iz radnog odnosa, odnosno po osnovu rada.

Posredovanje prilikom zapošljavanja ribara na brodovima crnogorske državne pripadnosti mogu da obavljaju Zavod za zapošljavanje Crne Gore i privatne agencije za zapošljavanje koje su osnovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje posredovanje u zapošljavanju.

Privatne agencije za zapošljavanje iz stava 2 ovog člana ne smiju da naplaćuju naknade, provizije ili druge troškove povezane sa zapošljavanjem, niti da upotrebljavaju sredstva, mehanizme ili popise koji imaju za cilj sprečavanje zapošljavanja ribara.

Ugovor o radu ribara

Član 14

Ugovor o radu ribara mora da sadrži najmanje sljedeće podatke:

- 1) ime i prezime ribara, datum i mjesto rođenja;
- 2) naziv ribarskog broda i registarski broj broda na kojem se ribar obavezuje da radi;
- 3) naziv poslodavca ili vlasnika ribarskog broda;
- 4) mjesto i datum kada je ugovor o radu zaključen;
- 5) plovidbu ili plovidbe na koje se ribar obavezuje, ako ih je moguće utvrditi u vrijeme zaključivanja ugovora;

- 6) svojstvo u kojem je ribar zaposlen;
  - 7) mjesto i datum kada je ribar dužan da stupi na rad;
  - 8) sredstva koja treba obezbijediti ribaru, po potrebi;
  - 9) iznos zarade, odnosno koeficijent za obračun osnovne zarade;
  - 10) način utvrđivanja dužine godišnjeg odmora;
  - 11) trajanje ugovora o radu;
  - 12) način prestanka ugovora o radu, ako je zaključen:
    - na neodređeno vrijeme: uslove pod kojima svaka od strana ima pravo da raskine ugovor i zahtijeva otkazni rok koji ne može da bude kraći za poslodavca od roka za ribara;
    - na određeno vrijeme: datum utvrđen za njegov prestanak; i
    - za putovanje: luka odredišta i vrijeme koje će proteći nakon dolaska broda prije nego što se ribar iskrca;
  - 13) zdravstveno i socijalno osiguranje koje poslodavac obezbjeđuje za ribara;
  - 14) pravo ribara na repatrijaciju;
  - 15) druge podatke u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju radni odnosi.
- Vlasnik broda dužan je da primjerak ugovora o radu ribara ima na brodu, kao i dokaz da je ribaru uručio primjerak ugovora o radu.
- Vlasnik broda dužan je da vodi evidenciju o zaključenim ugovorima o radu.

IV. RADNO VRIJEME I ODMORI

Raspored radnog vremena

Član 15

Prilikom donošenja odluke o rasporedu radnog vremena, vlasnik broda dužan je da vodi računa o potrebama ribara u odnosu na vrstu poslova koje obavlja i da obezbjeđuje uslove na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu.

Preraspodjela radnog vremena ribara vrši se u okviru referentnog perioda od 12 mjeseci, na način da radno vrijeme u jednom periodu bude duže, a u drugom kraće od ugovorenog radnog vremena, tako da prosječno radno vrijeme tokom referentnog perioda ne može da bude duže od 48 sati sedmično.

U slučaju iz stava 2 ovog člana dnevno radno vrijeme ribara ne može da bude duže od 14 sati, a sedmično radno vrijeme ne može da bude duže od 72 sata.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ribar je dužan da radi duže od punog radnog vremena, po nalogu zapovjednika broda, ako je neposredno ugrožena sigurnost broda, osoba na brodu ili tereta, kao i u slučaju pružanja pomoći drugim plovilima ili osobama koje se nađu u stanju opasnosti.

Po prestanku okolnosti iz stava 4 ovog člana vlasnik broda, odnosno zapovjednik broda dužan je da ribaru obezbijedi srazmjeran broj dana odmora, u skladu sa ovim zakonom.

Noćni rad

Član 16

Rad koji se obavlja u vremenu od 22 do šest sati narednog dana je noćni rad.

Ako ribar radi noću najmanje sedam sati svog dnevnog radnog vremena, ne može da radi duže od 42 sata sedmično tokom perioda u kojem obavlja noćni rad.

Zaštita ribara koji rade noću i u smjenama

Član 17

Vlasnik broda dužan je da ribaru koji radi noću ili u smjenama obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprečavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, uzimajući u obzir vrstu njihovog posla.

Vlasnik broda dužan je da ribaru koji radi noću obezbijedi zdravstvene preglede u skladu sa propisima kojima se uređuju zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita.

Troškove zdravstvenog pregleda snosi poslodavac.

Ako se zdravstvenim pregledom iz stava 2 ovoga člana utvrdi da ribar zbog noćnog rada ima zdravstvenih problema, vlasnik broda dužan je da ga rasporedi na obavljanje poslova koji odgovaraju njegovom nivou kvalifikacije i radnoj sposobnosti, van noćnog rada, ako takva mogućnost postoji.

Pravo na odmor

Član 18

Ribar ima pravo na: odmor u toku rada, odmor u toku dana, sedmični i godišnji odmor, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze zaposlenih iz radnog odnosa, odnosno po osnovu rada.

Sati odmora u toku dana i sedmičnog odmora mogu da se podijele u najviše dva dijela, od kojih jedan mora da traje najmanje šest sati, a razmak između uzastopnih perioda odmora ne smije da prelazi 14 sati.

Mlađi ribar

Član 19

Ribar koji je mlađi od 18 godina (mlađi ribar) ne može da radi noću.

Radno vrijeme mlađeg ribara ne može da bude duže od osam sati dnevno ili 40 sati sedmično, osim ako je to neophodno radi sigurnosti plovidbe.

Mlađi ribar koji radi najmanje četiri sata dnevno, ima svakog radnog dana pravo na odmor u toku rada od najmanje 30 minuta neprekidno.

Mlađi ribar ima pravo na odmor između dva radna dana u trajanju od najmanje 12 sati u kontinuitetu.

Mlađi ribar ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje dva uzastopna dana.

Mlađi ribar ima pravo na godišnji odmor u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze zaposlenih iz radnog odnosa, odnosno po osnovu rada.

Evidencije

Član 20

Evidencija o dnevnom radnom vremenu i vremenu odmora vodi se za svakog ribara i čuva se na brodu najmanje 12 mjeseci.

Za organizaciju radnog vremena i vremena odmora članova posade broda i vođenje evidencije iz stava 1 ovog člana odgovara zapovjednik broda.

Evidencija iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime broda;
- 2) ime ribara;
- 3) ime zapovjednika broda;
- 4) datum;
- 5) radni dan ili dan odmora;
- 6) početak i kraj dnevnog radnog vremena ili vremena odmora.

Zapovjednik broda ili lice koje on ovlasti i ribar moraju zajednički da provjere i potvrde evidencije u odgovarajućim vremenskim intervalima, a najkasnije do kraja sljedećeg mjeseca.

Zapovjednik broda dužan je da ribaru uruči kopiju potvrđenih evidencija koje se odnose na njega.

V. ZAŠTITA I ZDRAVLJE NA RADU

Prostorije za smještaj i prostorije za odmor

Član 21

Vlasnik broda dužan je da na ribarskom brodu obezbijedi prostorije za smještaj i odmor ribara, odgovarajuće pogodnosti i usluge za ribare, uključujući i socijalnu povezanost, prilagođene posebnim potrebama ribara koji žive i rade na brodu.

Vlasnik ribarskog broda dužan je da omogući stalni pristup internetu na brodu, u razumnim mjerama i po razumnim cijenama.

Kontrola ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana vrši se prilikom izgradnje broda, a prije njihovog prvog upisa, odnosno tokom perioda njihove eksploatacije ili ponovnog upisa.

Bliže uslove u pogledu smještaja na brodu propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva.

Uslovi u pogledu hrane i pića

Član 22

Vlasnik broda dužan je da obezbijedi besplatnu hranu i vodu za ribare, koja mora da bude u odgovarajućoj količini, nutritivne vrijednosti, kvaliteta i raznovrsnosti, uzimajući u obzir broj članova posade, vjerske i kulturne potrebe, kao i trajanje i prirodu putovanja.

Zapovjednik broda ili lice koje on ovlasti dužno je da jednom sedmično vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, o čemu sačinjava zapisnik i nalaže otklanjanje uočenih nedostataka.

Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprečavanje nezgoda na brodu

Član 23

Vlasnik broda dužan je da brine o zaštiti zdravlja i sigurnosti i sprečavanju nezgoda na brodu u skladu sa zakonom.

Vlasnik broda dužan je da svakom ribaru obezbijedi ličnu zaštitnu opremu, odgovarajuće veličine i uzimajući u obzir različite fizičke karakteristike članova posade, uzimajući u obzir zaštitu ribara od izloženosti štetnim faktorima kao što su hemikalije, buka i vibracije.

Vlasnik broda dužan je da obezbijedi obuku ribara o pravilnoj upotrebi i održavanju opreme.

Mjere iz st. 2 i 3 ovog člana vlasnik broda je dužan da propiše brodskom politikom i programom sigurnosti na radu i zdravlja, sa jasno definisanim dužnostima zapovjednika i članova posade.

Na brodu mora da se nalazi priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprečavanja nezgoda na brodu.

Na brodu koji ima deset i više ribara mora da se obrazuje brodski odbor za sigurnost, kojeg čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu.

Zdravstvena pomoć na brodu i kopnu

Član 24

Vlasnik broda dužan je da obezbijedi ribaru besplatnu zaštitu zdravlja na radu i zdravstvenu pomoć koja odgovara njegovim dužnostima, stomatološku zaštitu, uključujući hitan pristup do potrebnih lijekova, medicinske opreme i sredstava za dijagnozu i liječenje, kao i dvadesetčetvoročasovnu raspoloživost pružanja medicinskih savjeta sa kopna preko brodske radio stanice i satelitskih veza.

Vlasnik broda dužan je da svakom ribaru obezbijedi besplatan odlazak ljekaru ili stomatologu, bez odlaganja, u lukama pristajanja broda, gdje je to moguće.

Ribaru kome je potrebna hitna medicinska pomoć mora da bude omogućeno brzo iskrcavanje i pristup medicinskim ustanovama na kopnu.

U slučaju smrti ribara, država Crna Gora je dužna da olakša repatrijaciju tijela ili posmrtnih ostataka.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, vlasnik broda dužan je da na brodu ima zdravstveno upustvo za ribare koje je donio ili odobrio organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja ili najnovije izdanje Međunarodnog medicinskog priručnika za brodove (International Medical Guide for Ships).

Odgovornost brodara za smrt i tjelesnu povredu ribara

Član 25

Vlasnik broda dužan je da snosi troškove liječenja od bolesti i povrede ribara koja je nastala na brodu od datuma ukrcaja ribara do datuma njegovog povratka u mjesto prebivališta.

Vlasnik broda dužan je da obezbijedi osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za slučaj smrti, gubitka radne sposobnosti ribara nastale zbog povreda na radu ili profesionalnih bolesti.

Vlasnik broda dužan je da snosi troškove zdravstvene pomoći, uključujući liječenje i snabdijevanje neophodnim lijekovima i terapijskim aparatima, kao i ishranu i smještaj izvan kuće dok se bolesni ili povrijeđeni ribar oporavi, ili dok se bolest ili gubitak radne sposobnosti proglaše trajnim.

U slučaju smrti ribara koja se dogodi na brodu ili na obali tokom perioda njegovog angažovanja, vlasnik broda dužan je da plati troškove sahrane.

Smrti ribara zaposlenih, angažovanih ili koji rade na brodovima pod zastavom Crne Gore moraju da budu evidentirane i godišnje prijavljene Generalnom direktoru Međunarodne organizacije rada (ILO) za objavljivanje u globalnom registru.

Brodski postupak po prigovoru ribara

Član 26

Član posade broda koji smatra da su mu povrijeđena prava u vezi životnih i radnih uslova na brodu ima pravo da podnese usmeni i pismeni prigovor zapovjedniku broda, odnosno vlasniku broda.

Ako se prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi na brodu, zapovjednik broda dužan je da ga unese u brodski dnevnik.

Prilikom podnošenja prigovora iz stava 1 ovog člana mora da bude prisutan najmanje još jedan član posade broda u svojstvu svjedoka.

Vlasnik broda, odnosno zapovjednik broda dužni su da obezbijede da se svakom ribaru prilikom zasnivanja radnog odnosa uruči uputstvo za postupak po prigovoru koji se primjenjuje na tom brodu.

VI. PRESTANAK RADNOG ODNOSA I REPATRIJACIJA

Prestanak radnog odnosa

Član 27

Radni odnos ribara može da prestane po sili zakona, sporazumom ili otkazom jedne od ugovornih strana.

Radni odnos ribara prestaje po sili zakona u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze zaposlenih iz radnog odnosa, odnosno po osnovu rada.

Sporazum o prestanku radnog odnosa vlasnika ribarskog broda i ribara sačinjava se u pisanoj formi i mora da bude ovjeren kod notara ili nadležnog suda.

Otkaz ugovora o radu ribar je dužan da dostavi vlasniku ribarskog broda u pisanoj formi, koji mora da bude ovjeren kod notara ili suda, najkasnije 30 dana prije dana koji je naveo kao dan prestanka radnog odnosa, osim ako se poslodavac i ribar drugačije ne dogovore.

Otkaz ugovora o radu može da podnese roditelj ili staratelj mlađeg ribara.

Vlasnik ribarskog broda može pisanim putem da otkáže ugovor o radu ribaru, ako:

1) prestane potreba za obavljanjem određenog posla zbog ekonomskih, tehnoloških ili organizacionih razloga (otkaz u vezi sa poslom);

2) ribar izvrši težu povredu radne obaveze, u skladu sa kolektivnim ugovorom;

3) ribar nije zadovoljio na probnom radu (otkaz zbog nezadovoljavajućeg probnog rada).

U slučaju otkaza ugovora o radu od strane vlasnika ribarskog broda, otkazni rok iznosi 30 dana.

Povratno putovanje

Član 28

Ako ribar za vrijeme trajanja, odnosno nakon prestanka radnog odnosa bude iskrcan sa broda van njegove luke ukrcaja, vlasnik broda dužan je da mu obezbijedi povratak u mjesto njegovog prebivališta (u daljem tekstu: povratno putovanje) u skladu sa ugovorom o radu.

Ako vlasnik ribarskog broda ne obezbijedi povratno putovanje, to putovanje obezbjeđuje diplomatsko ili konzularno predstavništvo Crne Gore na teret vlasnika broda sa čijeg broda je član posade iskrcan.

Troškovi povratnog putovanja

Član 29

Troškove povratnog putovanja posade broda iz člana 28 ovog zakona snosi vlasnik broda.

Troškove povratnog putovanja iz stava 1 ovog člana vlasnik broda ne smije da naplati od člana posade broda u obliku avansa na početku zaposlenja ili iz zarade koju je dužan da isplati ribaru, osim u slučaju otkaza od strane ribara ili prestanka radnog odnosa zbog teže povrede radnih obaveza.

Ako vlasnik broda ne izvrši povraćaj iznosa plaćenog za troškove povratnog putovanja člana posade iz stava 2 ovog člana, može da se odredi mjera zadržavanja broda tog brodara u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Vlasnik broda ima pravo regresa za naplatu svih troškova povratnog putovanja od člana posade broda koji se bez dozvole iskrcao sa broda i svojom krivicom doveo do prestanka radnog odnosa.

Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvataju: troškove za smještaj, prevoz, zaradu i naknade na zaradu od trenutka kada je član posade iskrcan sa broda do njegovog povratka u mjesto njegovog ukrcaja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta u skladu sa ugovorom o radu i troškove liječenja ako član posade broda nije zdravstveno sposoban za povratno putovanje.

VII. NADZOR

Sprovođenje zakona

Član 30

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor

Član 31

Inspeksijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju ribara i ostvarivanju prava iz radnog odnosa ribara vrši inspekcija rada u skladu sa zakonom.

Inspeksijski nadzor nad postupkom utvrđivanja zdravstvene sposobnosti ribara, uslovima pružanja medicinske njege na brodovima i vođenju brodske apoteke vrši zdravstvena inspekcija u skladu sa zakonom.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 32

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) radi obezbjeđivanja sigurnosti plovidbe i broda, svaki ribarski brod nema minimalni broj članova posade, sa odgovarajućim ovlašćenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti (član 8 stav 1);

2) je u okviru referentnog perioda od 12 mjeseci prosječno radno vrijeme ribara duže od 48 časova sedmično (član 15 stav 2);

3) je dnevno radno vrijeme ribara duže od 14 časova, a sedmično radno vrijeme duže od 72 časa (član 15 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 6.000 eura.

Član 33

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) na svakom brodu se ne nalazi popis posade, čiji se primjerak odmah nakon odlaska broda šalje nadležnoj lučkoj kapetaniji, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sigurnost pomorske plovidbe (član 8 stav 2);

2) ugovor o radu ne sadrži podatke iz člana 14 stav 1 ovog zakona;

3) nema primjerak ugovora o radu ribara, kao i da ne postoji dokaz da je taj primjerak uručen ribaru (član 14 stav 2);

4) ne vodi evidenciju zaključenih ugovora o radu (član 14 stav 3);

5) organizuje noćni rad suprotno članu 16 ovog zakona;

6) ribaru koji radi noću prije početka tog rada, kao i redovno tokom trajanja noćnog rada, ne obezbijedi zdravstvene preglede u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti (član 17 stav 2);

7) ne vodi evidencije o dnevnom radnom vremenu i vremenu odmora za svakog ribara i ne čuva je na brodu najmanje 12 mjeseci (član 20 stav 1);

8) ne obezbijedi na ribarskom brodu prostorije za smještaj i odmor ribara, odgovarajuće pogodnosti i usluge za ribare, uključujući i socijalnu povezanost, prilagođene posebnim potrebama ribara koji žive i rade na brodu (član 21 stav 1);

9) jednom sedmično ne vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, i ne sačinjava zapisnik, kojim se nalaže otklanjanje uočenih nedostataka (član 22 stav 2);

10) ne obezbijedi svakom ribaru ličnu zaštitnu opremu, odgovarajuće veličine i uzimajući u obzir različite fizičke karakteristike članova posade (član 23 stav 2);

11) ne obezbijedi obuku ribara o pravilnoj upotrebi i održavanju opreme (član 23 stav 3);

12) se na brodu ne nalazi priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprečavanja nezgoda na brodu (član 23 stav 5);

13) na brodu koji ima deset i više ribara nije obrazovan brodski odbor za sigurnost kojeg čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu (član 23 stav 6);

14) ne obezbijedi ribaru besplatnu zaštitu zdravlja na radu i zdravstvenu pomoć koja odgovara njegovim dužnostima, stomatološku zaštitu, uključujući hitan pristup do potrebnih lijekova, medicinske opreme i sredstava za dijagnozu i liječenje, kao i dvadesetčetvoročasovnu raspoloživost pružanja medicinskih savjeta sa kopna preko brodske radio stanice i satelitskih veza (član 24 stav 1);

15) nema na brodu zdravstveno upustvo za ribare koje je donio ili odobrio organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja ili najnovije izdanje Međunarodnog medicinskog priručnika za brodove (član 24 stav 5);

16) ne unese prigovor člana posade u brodski dnevnik (član 26 stav 2);

17) ribaru ne obezbijedi povratno putovanje u mjesto njegovog prebivališta (član 28 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura.

IX. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Donošenje podzakonskih akata

Član 34

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 35

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 13/26-2/9

EPA 919 XXVIII

Podgorica, 7. april 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

1016.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
**O PROGLAŠENJU ZAKONA O RADNOM VREMENU I ODMORIMA MOBILNIH
RADNIKA NA PLOVILIMA U UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI**

Proglašavam **Zakon o radnom vremenu i odmorima mobilnih radnika na plovilima u unutrašnjoj plovidbi**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 07. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-668/2

Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

ZAKON
**O RADNOM VREMENU I ODMORIMA MOBILNIH RADNIKA NA PLOVILIMA U
UNUTRAŠNJOJ PLOVIDBI**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se radno vrijeme mobilnih radnika na plovilu za privredne djelatnosti u unutrašnjoj plovidbi, noćni rad, pravo na odmor, odgovornost poslodavca, odnosno broдача i zapovjednika plovila i druga pitanja od značaja za radno vrijeme i odmor mobilnih radnika u unutrašnjim plovnim putevima.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na mobilne radnike koji su zaposleni kao članovi nautičkog osoblja (posada) ili u drugom svojstvu (brodsko osoblje) na plovilu koje saobraća u unutrašnjoj plovidbi za obavljanje komercijalne djelatnosti.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na prevoznika u unutrašnjoj plovidbi i ako ima status zaposlenog u privrednom društvu čiji je osnivač i/ili vlasnik.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **mobilni radnik** je zaposleni koji je kao član osoblja, koje u okviru rada putuje, a koji je zaposlen u okviru privrednog društva koje pruža usluge prevoza putnika ili robe unutrašnjim plovnim putevima;

2) **poslodavac** je domaće ili strano, odnosno dio stranog pravnog lica ili fizičko lice kod kojeg mobilni radnik ima zasnovan radni odnos;

3) **brodar** je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, pri čemu se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je brodar lice koje je upisano kao vlasnik broda u upisniku brodova;

4) **zapovjednik broda** je lice upisano u brodsku posadu kao starješina broda i koje upravlja brodom i odgovara za njegovu sigurnost, sigurnost posade, putnika i tereta;

5) **plovilo** je čamac, brod ili plutajući objekat;

6) **putnički brod** je brod sa kabinom ili za dnevne izlete koji je izgrađen i opremljen za prevoz više od 12 putnika;

7) **radno vrijeme** je vrijeme tokom kojeg je mobilni radnik raspoređen da obavlja poslove i zadatke na plovilu, odnosno u kojem je spreman (raspoloživ), da po nalogu poslodavca obavlja poslove na plovilu ili za potrebe plovila (dežurstvo);

8) **vrijeme odmora** je vremenski period izvan radnog vremena koji je duži od 15 minuta, bilo da se plovilo nalazi u pokretu, na stacionarnom plovilu i na kopnu;

9) **dan odmora** je period odmora koji u kontinuitetu traje 24 sata, koji mobilni radnik provodi na mjestu koje sam izabere;

10) **prevoznik u prometu unutrašnjim plovnim putevima** je svako lice koje nezavisno od upustava i za vlastiti račun plovi plovilima u prometu unutrašnjim plovnim putevima radi sticanja prihoda;

11) **radni raspored** obuhvata je plan radnih dana i dana odmora, sa kojim je poslodavac unaprijed upoznao mobilnog radnika;

12) **radnik koji radi noću** je mobilni radnik koji radi noću najmanje tri časa svog dnevnog radnog vremena, odnosno radnik koji po potrebi tokom noći odradi određeni dio svog godišnjeg radnog vremena, koji je utvrđen kolektivnim ugovorom;

13) **radnik koji radi u smjenama** je mobilni radnik koji radi u smjenama tokom jedne sedmice ili jednog mjeseca, u skladu sa rasporedom radnog vremena, i koji taj rad obavlja u različitim smjenama;

14) **brodsko osoblje** su zaposleni na putničkom brodu koji nijesu članovi posade;

15) **sezona** je period od najviše devet uzastopnih mjeseci unutar 12 mjeseci u kojem je djelatnost zbog spoljašnjih okolnosti, poput vremenskih prilika ili turističke potražnje, vezana za određeni dio godine.

II. RADNO VRIJEME

Puno radno vrijeme

Član 5

Puno radno vrijeme mobilnih radnika iznosi 40 časova u radnoj sedmici.

Kolektivnim ugovorom može se utvrditi puno radno vrijeme kraće od 40 časova u radnoj sedmici.

Radno vrijeme mobilnih radnika ne može se izjednačiti sa vremenom plovidbe broda na unutrašnjim plovnim putevima.

Prilikom donošenja radnog rasporeda, poslodavac je dužan da vodi računa o potrebama mobilnog radnika, zavisno od vrste posla koje obavlja, i da obezbjeđuje uslove na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu mobilnih radnika.

Dnevno i sedmično radno vrijeme

Član 6

Dnevno radno vrijeme mobilnog radnika ne može biti duže od 14 časova, a sedmično radno vrijeme ne može biti duže od 84 časa.

Ako je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, prosječno radno vrijeme mobilnog radnika ne može biti duže od 72 časa sedmično u okviru perioda od četiri mjeseca.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dnevno radno vrijeme mobilnog radnika koji tokom sezone radi na putničkom brodu ne može biti duže od 12 časova, a sedmično radno vrijeme ne može biti duže od 72 časa.

Prekovremeni rad

Član 7

Izuzetno od člana 6 ovog zakona, mobilni radnik je dužan da radi duže od punog radnog vremena, po nalogu brodar, odnosno zapovjednika broda u slučaju da je neposredno ugrožena sigurnost broda, osoba na brodu ili tereta, kao i u slučaju pružanja pomoći drugim plovilima ili osobama koje se nađu u stanju opasnosti.

Po prestanku okolnosti iz stava 1 ovog člana brodar, odnosno zapovjednik broda dužan je da mobilnom radniku obezbijedi srazmjeran broj dana odmora.

Preraspodjela radnog vremena

Član 8

Preraspodjela radnog vremena mobilnih radnika vrši se u okviru referentnog perioda od 12 mjeseci, na način da radno vrijeme u jednom periodu bude duže, a u drugom kraće od ugovorenog radnog vremena, s tim da prosječno radno vrijeme tokom referentnog perioda ne može da bude duže od 48 časova sedmično.

U slučaju iz stava 1 ovog člana najduže radno vrijeme mobilnog radnika iznosi 2 304 časa godišnje.

Vrijeme godišnjeg odmora, odsustva sa rada zbog državnih i vjerskih praznika kao i vrijeme za koje je mobilni radnik bio privremeno spriječen za rad zbog bolesti ne uračunavaju se u period iz st. 1 i 2 ovog člana.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana poslodavac je dužan da mobilnom radniku obezbijedi pravo na odmore, u skladu sa ovim zakonom.

Preraspoređeno radno vrijeme ne smatra se prekovremenim radom.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, mobilni radnik kome je radni odnos prestao prije isteka vremena za koje se vrši preraspodjela radnog vremena ima pravo da mu se časovi rada duži od punog radnog vremena preračunaju u puno radno vrijeme u ukupni godišnji fond časova i priznaju se za ostvarivanje prava na penziju, a ostatak časova rada se računaju kao časovi prekovremenog rada.

Noćni rad

Član 9

Rad koji se obavlja u vremenu od 22 časa do šest časova narednog dana smatra se noćnim radom.

Ako mobilni radnik radi noću najmanje sedam sati svog dnevnog radnog vremena, ne može raditi duže od 42 časa sedmično tokom perioda u kojem obavlja noćni rad.

III. ODMORI

Radni dani i dani odmora

Član 10

Mobilni radnik može raditi uzastopno najduže 31 radni dan.

Ako je radnim rasporedom predviđeno najviše jednak broj radnih dana u odnosu na dane odmora, onda se neposredno nakon odrađenih uzastopnih radnih dana mora odobriti jednak broj uzastopnih dana odmora.

Ako je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora, najmanji broj uzastopnih dana odmora neposredno nakon uzastopno odrađenih radnih dana određuje se na sljedeći način:

- 1) 1. – 10. uzastopni radni dan: po 0,2 dana odmora za svaki uzastopni radni dan;
- 2) 11.– 20. uzastopni radni dan: po 0,3 dana odmora za svaki uzastopni radni dan;
- 3) 21. – 31. uzastopni radni dan: po 0,4 dana odmora za svaki uzastopni radni dan.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, srazmjerni dani odmora dodaju se u navedenom obračunu najmanjem broju uzastopnih dana odmora i odobravaju samo kao cijeli dani.

Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana mobilni radnik koji tokom sezone radi na putničkom brodu po svakom radnom danu ima pravo na 0,2 dana odmora, pri čemu u periodu od 31 dan ima pravo na najmanje dva radna dana odmora.

U slučaju iz stava 5 ovog člana pravo na preostale uzastopne dane odmora ostvaruje se u skladu sa kolektivnim ugovorom ili opštim propisima o radu.

Pravo na odmor

Član 11

Mobilni radnik ima pravo na:

- odmor u toku radnog dana u skladu sa opštim propisima o radu;
- odmor između dva uzastopna radna dana u trajanju od najmanje deset časova, od čega najmanje šest časova neprekidno;
- sedmični odmor u trajanju od najmanje 84 časa;
- godišnji odmor, u skladu sa opštim propisima o radu.

Zaštita maloljetnika

Član 12

Mobilnom radniku koji je mlađi od 18 godina života ne može da se odredi da radi prekovremeno, odnosno duže od osam časova dnevno, ni noću.

Član 13

Mobilnom radniku koji je mlađi od 18 godina života koji radi najmanje četiri časa dnevno, ima svakog radnog dana pravo na odmor u toku rada od najmanje 30 minuta neprekidno.

Mobilni radnik mlađi od 18 godina života ima pravo na odmor između dva radna dana u trajanju od najmanje 12 časova.

Mobilni radnik mlađi od 18 godina života ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje dva uzastopna dana.

Mobilni radnik mlađi od 18 godina života ima pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje 24 radna dana.

IV. EVIDENCIJE, ZAŠTITA I ZDRAVLJE NA RADU

Evidencije

Član 14

Evidencija o dnevnom radnom vremenu i vremenu odmora vodi se za svakog mobilnog radnika i čuva se na brodu najmanje 12 mjeseci.

Za organizaciju radnog vremena i vremena odmora članova posade broda i vođenje evidencije iz stava 1 ovog člana odgovara brodar.

Evidencija iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži sljedeće podatke:

- ime broda;
- ime zaposlenog;
- ime odgovornog brodara;
- datum;
- radni dan ili dan odmora;
- početak i kraj dnevno radnog vremena ili vremena odmora;
- raspored službe na moru i službe u luci.

Brodar ili lice koje on ovlasti i mobilni radnici moraju zajednički provjeriti i potvrditi evidencije u odgovarajućim vremenskim intervalima (najkasnije do kraja sljedećeg mjeseca).

Brodar je dužan da mobilnom radniku uruči kopiju potvrđenih evidencija koje se odnose na njega.

Zaštita sigurnosti i zdravlja radnika

Član 15

Poslodavac je dužan da mobilnim radnicima obezbijedi redovan godišnji zdravstveni pregled, zaštitu i zdravlje na radu, u skladu sa zakonom.

Poslodavac je dužan da mobilnim radnicima koji rade noću ili u smjenama obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprječavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, uzimajući u obzir vrstu njihovog posla.

Mobilnom radniku koji radi noću, poslodavac je dužan da prije početka tog rada, kao i redovno tokom trajanja noćnog rada, obezbijedi zdravstvene preglede u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti.

Troškove zdravstvenog pregleda iz st. 2 i 3 ovog člana, snosi poslodavac.

Ako se zdravstvenim pregledom iz stava 3 ovoga člana utvrdi da mobilni radnik zbog noćnog rada ima zdravstvenih problema, poslodavac je dužan da ga rasporedi na obavljanje poslova koji odgovaraju njegovom nivou kvalifikacije i radnoj sposobnosti, van noćnog rada, ako takva mogućnost postoji.

V. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 16

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva.

Inspekcijski nadzor

Član 17

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši inspektor rada u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 18

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) dnevno radno vrijeme mobilnog radnika bude duže od 14 časova, a sedmično radno vrijeme bude duže od 84 časa (član 6 stav 1);

2) organizuje rad mobilnog radnika tako da prosječno radno vrijeme u slučaju kada je radnim rasporedom predviđeno više radnih dana nego dana odmora bude duže od 72 časa sedmično u periodu od četiri mjeseca (član 6 stav 2);

3) mobilnom radniku koji tokom sezone radi na putničkom brodu organizuje rad tako da njegovo dnevno radno vrijeme traje duže od 12 časova ili sedmično radno vrijeme duže od 72 časa (član 6 stav 3);

4) ne obezbijedi mobilnom radniku odmor između dva uzastopna radna dana u trajanju od najmanje deset časova, od čega najmanje šest časova neprekidno (član 11 stav 1 alineja 2);

5) ne obezbijedi mobilnom radniku sedmični odmor u trajanju od najmanje 84 časa (član 11 stav 1 alineja 3);

6) mobilnom radniku mlađem od 18 godina života odredi da radi prekovremeni rad, rad duži od osam časova dnevno ili noćni rad (član 12);

7) mobilnom radniku mlađem od 18 godina života ne obezbijedi odmor u toku radnog dana, dnevni odmor, sedmični odmor ili korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa članom 13 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 6.000 eura.

Član 19

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) po prestanku okolnosti iz člana 7 stav 1 ovog zakona mobilnom radniku ne obezbijedi srazmjern broj dana odmora (član 7 stav 2);

2) nije izvršilo preraspodjelu radnog vremena u skladu sa članom 8 stav 1 ovog zakona;

3) organizuje noćni rad suprotno članu 9 ovog zakona;

4) nije odredilo najmanji broj uzastopnih dana odmora neposredno nakon uzastopno odrađenih radnih dana u skladu sa članom 10 stav 3 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona;

5) ne vodi evidenciju o dnevnom radnom vremenu i vremenu odmora za svakog mobilnog radnika i ne čuva je na brodu najmanje 12 mjeseci (član 14 stav 1);

6) ne uključuje u evidenciju sve propisane podatke (ime broda, ime zaposlenog, ime odgovornog broдача, datum, radni dan ili dan odmora, početak i kraj dnevnog radnog vremena ili vremena odmora, raspored službe na moru i službe u luci (član 14 stav 3);

7) ne provjeri i ne potvrdi evidencije zajedno sa mobilnim radnicima u odgovarajućim vremenskim intervalima, najkasnije do kraja sljedećeg mjeseca (član 14 stav 4);

8) ne uruči mobilnom radniku kopiju potvrđenih evidencija koje se odnose na njega (član 14 stav 5);

9) mobilnim radnicima koji rade noću ili u smjenama ne obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprječavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, uzimajući u obzir vrstu njihovog posla (član 15 stav 2);

10) ne rasporedi mobilnog radnika kojem je zdravstvenim pregledom utvrđeno da zbog noćnog rada ima zdravstvenih problema na obavljanje poslova koji odgovaraju njegovom nivou kvalifikacije i radnoj sposobnosti, van noćnog rada, iako takva mogućnost postoji (član 15 stav 5).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 14-4/26-1/8

EPA 893 XXVIII

Podgorica, 7. april 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

1017.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
AKREDITACIJI

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akreditaciji**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-671/2

Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AKREDITACIJI

Član 1

U Zakonu o akreditaciji („Službeni list CG”, br. 54/09 i 43/15) u članu 2 stav 1 tačka 6 riječi: „i čija je referentna oznaka objavljena u Službenom listu Evropske Unije” brišu se.

Na kraju tačke 7 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje se pet novih tačaka koje glase:

„8) isporuka na tržište je isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu u okviru obavljanja privredne djelatnosti sa ili bez naknade;

9) stavljanje na tržište je prva isporuka proizvoda na tržište;

10) opoziv proizvoda je mjera koja ima za cilj povraćaj proizvoda koji je već isporučen potrošaču ili drugom krajnjem korisniku;

11) povlačenje proizvoda je mjera koja ima za cilj da spriječi da se proizvod u lancu isporuke isporuči na tržište;

12) usklađeno zakonodavstvo Evropske unije je zakonodavstvo Evropske unije kojim se usklađuju uslovi za stavljanje proizvoda na tržište.”

Član 2

Član 3 mijenja se i glasi:

„(1) Akreditacijom se utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti koja se odnose na odgovarajuća:

- 1) ispitivanja;
- 2) kalibracije;
- 3) kontrolisanja;

- 4) sertifikacije proizvoda i procesa;
- 5) sertifikacije sistema menadžmenta;
- 6) sertifikacije stručnih lica.

(2) Ovaj zakon primjenjuje se na akreditaciju koja se koristi na obaveznoj ili dobrovoljnoj osnovi u vezi sa ocjenjivanjem usaglašenosti bez obzira na to da li je ocjenjivanje obavezno ili ne i bez obzira na pravni status tijela koje vrši akreditaciju.”

Član 3

U članu 4 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Akreditaciono tijelo je član Evropske kooperacije za akreditaciju.”

Član 4

U članu 5 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana Akreditaciono tijelo će svojim opštim i internim aktima obezbjediti da:

- raspolaže dovoljnim brojem stručnog osoblja;
- dokumentira dužnosti, odgovornosti i ovlašćenja osoba koje učestvuju u postupku akreditacije a čije je definisanje neophodno za pravilno vršenje ocjenjivanja i atestiranja osposobljenosti;
- uspostavlja, sprovodi i održava postupke za nadzor efikasnosti i osposobljenosti uključenog osoblja.”

Član 5

U članu 6 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti djeluje nezavisno od Akreditacionog tijela i ne može imati vlasnička, upravljačka ili druga finansijska prava, interese ili veze koje bi mogle direktno ili indirektno uticati na nepristrasnost i objektivnost u postupanju i odlučivanju Akreditacionog tijela.”

Član 6

Član 8 mijenja se i glasi:

(1) Postupak akreditacije pokreće organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnošenjem zahtjeva za akreditaciju.

(2) Uz zahtjev za akreditaciju organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnosi odgovarajuću dokumentaciju u skladu sa pravilima akreditacije.

(3) Akreditaciono tijelo će po prijemu dokumentacije iz stava 2 ovog člana preduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu povjerljivosti dobijenih podataka tako što će po prijemu dokumentacije bez odlaganja potvrditi prijem tražene dokumentacije sa preuzimanjem odgovornosti da se cijelim tokom akreditacije stara o zaštiti povjerljivosti podataka.

(4) Akreditaciono tijelo utvrđuje ispunjenost zahtjeva propisanih harmonizovanim standardima i ako je potrebno svih dodatnih zahtjeva za vršenje specifičnih poslova ocjenjivanja usaglašenosti na osnovu podnijete dokumentacije i neposrednim uvidom kod organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti u pogledu ispunjenosti zahtjeva.

(5) Obaveze Akreditacionog tijela i organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti uređuju se Ugovorom u skladu sa pravilima akreditacije.

(6) Ugovorom iz stava 5 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze u postupcima dodjele, održavanja, proširenja, sužavanja, suspenzije i troškova akreditacije, kao i podaci povjerljivog karaktera i način njihovog korišćenja u skladu sa zakonom.”

Član 7

U članu 9a st. 1, 2 i 3 riječi: „druge države” zamjenjuju se riječima: „države članice Evropske unije”.

Član 8

U članu 10 st. 1 i 3 riječi: „iz člana 8 stav 3” zamjenjuju se riječima: „iz člana 8 stav 4”.

Stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Protiv odluke iz st. 1 i 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.”

Član 9

U članu 11 stav 5 mijenja se i glasi:

„(5) Protiv odluke iz st. 3 i 4 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.”

Član 10

Član 16 mijenja se i glasi:

„(1) Nadzor nad radom Akreditacionog tijela u obavljanju poslova utvrđenih zakonom vrši ministarstvo nadležno za poslove infrastrukture kvaliteta, a u pogledu racionalnog korišćenja sredstava za rad Akreditacionog tijela koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore ministarstva nadležna za finansije i poslove infrastrukture kvaliteta.

(2) Ako u vršenju nadzora iz stava 1 ovog člana nadležno ministarstvo utvrdi da akreditaciono tijelo ne zadovoljava zahtjeve ili ne ispunjava svoje obaveze utvrđene ovim zakonom, preduzeće se radnje predviđene propisima koji utvrđuju nadležnost organa državne uprave i o tome obavijestiti Evropsku komisiju.”

Član 11

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-1/26-4/8

EPA 920 XXVIII

Podgorica, 7. april 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

1018.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOVORIMA
O PREVOZU U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 07. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-672/2

Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOVORIMA O PREVOZU U
DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Član 1

U Zakonu o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju („Službeni list CG”, br. 53/09 i 36/13) u članu 4 stav 1 na kraju tačke 18 tačka se zamjenjuje tačka - zarezom i dodaju se četiri nove tačke koje glase:

„19) **rezervacija** je rezervacija određenog sjedišta u linijskom prevozu putnika autobusom u određeno vrijeme polaska;

20) **autobuska stanica** je saobraćajni objekat u kojem se vrši prijem i otprema autobusa, ukrcavanje i iskrcavanje putnika i prtljaga, prodaja i izdavanje voznih karata i drugih prevoznih isprava, davanje obavještenja o prevozu i pružanje drugih usluga u vezi sa prevozom;

21) **autobusko stajalište** je posebno izgrađen prostor, pored kolovoza ili dio površine kolovoza koji je obilježen saobraćajnim znakom, a namijenjen je zaustavljanju autobusa, radi ukrcaja i iskrcaja putnika;

22) **lice koje upravlja autobuskom stanicom** je pravno lice ili preduzetnik koji su registrovani za obavljanje djelatnosti pružanja usluga autobuske stanice i imaju licencu za pružanje usluga autobuske stanice.”.

Član 2

U članu 6 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Odredba ugovora o prevozu putnika kojom se odgovorna lica oslobađaju, odriču ili se ograničavaju njihove obaveze prema putnicima iz ovog zakona, ništavna je.”

Član 3

U članu 7 poslije stava 4 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(5) Prevoznik je dužan da putniku prije i u toku prevoza obezbijedi informacije o njegovom putovanju.

(6) Obaveza informisanja putnika o njegovom putovanju prije prevoza odnosi se i na lice koje upravlja autobuskom stanicom.

(7) Putnik ima pravo na naknadu štete prouzrokovane otkazivanjem ili kašnjenjem redovne usluge prevoza, u skladu sa posebnim zakonom, osim u slučaju objektivnih razloga.”

Član 4

Član 7a mijenja se i glasi:

„Prevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti

Član 7a

(1) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti je bilo koje lice čija je pokretljivost pri korišćenju prevoza smanjena radi fizičkog invaliditeta (senzornog ili motoričkog, trajnog ili privremenog), intelektualnog invaliditeta ili oštećenja, ili bilo kojeg drugog uzroka invaliditeta, ili radi starosti, i čiji položaj zahtijeva odgovarajuću pažnju i prilagođavanje njegovim posebnim potrebama kako bi dobila uslugu koja je dostupna svim putnicima.

(2) Prevoznik ne smije da odbije izdavanje rezervacije ili vozne karte, kao ni prevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, niti da za to naplati dodatne naknade.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, prevoznik može da odbije da izda rezervaciju, voznu kartu i prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ako to nalažu zdravstveni i sigurnosni zahtjevi u skladu sa zakonom ili međunarodnim ugovorom, ili to zahtijeva nadležni organ, odnosno ako vozilo konstrukcijski nije pogodno za jednostavan i bezbjedan ulazak, izlazak i prevoz tih lica ili konstrukcija autobuske stanice i autobuskog stajališta to fizički onemogućava.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, prevoznik je dužan da lice sa invaliditetom i lice smanjene pokretljivosti obavijesti o razlozima za odbijanje prihvatanja rezervacije, vozne karte i prevoza, kao i da ponudi prihvatljivu alternativnu uslugu koju obavlja taj prevoznik.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, prevoznik je dužan da na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti dostavi pisano obavještenje u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja zahtjeva.

(6) Obaveze iz st. 2 do 5 ovog člana odnose se i na turističku agenciju.”

Član 5

Poslije člana 7a dodaje se pet novih članova koji glase:

„Obaveze prevoznika i lica koje upravlja autobuskom stanicom

Član 7b

(1) Prevoznik i lice koje upravlja autobuskom stanicom dužni su da, u saradnji sa organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom ili lica sa smanjenom pokretljivošću, obezbijede nediskriminatorne uslove pristupa prevozu za lica sa invaliditetom i lica sa smanjenom pokretljivošću.

(2) Lice koje upravlja autobuskom stanicom dužno je da opšti akt autobuske stanice, donijet u skladu sa zakonom kojim se uređuje drumski saobraćaj, istakne na vidnom mjestu i objavi ga na svojoj veb stranici, na crnogorskom i engleskom jeziku.

(3) Prevoznik i lice koje upravlja autobuskom stanicom dužni su da obezbijede da su opšte informacije o prevozu i uslovima prevoza dostupne u pristupačnim formatima za lica sa invaliditetom i lica sa smanjenom pokretljivošću.

(4) Obaveza iz stava 3 ovog člana odnosi se i na turističke agencije.

(5) Na zahtjev, informacije o prevozu i uslovima prevoza, kao i opšti akt iz stava 2 ovog člana, dostavlja se putnicima u pisanom (papirnom) obliku.

(6) Prevoznik i lice koje upravlja autobuskom stanicom moraju besplatno da obezbijede pomoć licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti, na autobuskoj stanici, odnosno u autobusima.

(7) Bliže uslove i način pružanja pomoći licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Obavještenje lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti

Član 7c

(1) Prevoznik, lice koje upravlja autobuskom stanicom i turistička agencija sarađuju kako bi obezbijedili pomoć licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti, pod uslovom da lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti:

1) obavijesti prevoznika, odnosno lica koje upravlja autobuskom stanicom da je ta pomoć potrebna, najmanje 36 sati prije pružanja pomoći; i

2) da se pojavi na označenom mjestu i u vrijeme koje unaprijed odredi prevoznik, a koje može biti najkasnije 60 minuta prije objavljenog vremena polaska, osim ako prevoznik i taj putnik ne dogovore kraći vremenski period, a ako prevoznik ne odredi vrijeme, najkasnije 30 minuta prije objavljenog vremena polaska.

(2) Lice sa invaliditetom i lice smanjene pokretljivosti mora da obavijesti prevoznika ili turističku agenciju o posebnim potrebama u vezi sa sjedenjem i to u vrijeme rezervacije ili ranije kupovine vozne karte, ako je posebna potreba u to vrijeme poznata.

(3) Prevoznik, lice koje upravlja autobuskom stanicom i turistička agencija dužni su da preduzmu sve potrebne mjere za lakši prijem obavještenja iz stava 2 ovog člana.

(4) Odredba stava 3 ovog člana odnosi se na sve autobuske stanice, poslovnice turističkih agencija i prevoznika, i prilikom prodaje putem interneta.

(5) Ako lice sa invaliditetom, odnosno lice smanjene pokretljivosti ne pošalje obavještenje u skladu sa stavom 2 ovog člana, prevoznik, lice koje upravlja autobuskom stanicom i turistička agencija dužni su da preduzmu sve razumne napore kako bi tim licima koji imaju kupljenu kartu, obezbijedili pomoć pri korišćenju usluge prevoza autobusom.

(6) Turistička agencija koja primi obavještenje iz stava 1 tačka 1 ovog člana, dužna je da prenese te informacije prevozniku ili licu koje upravlja autobuskom stanicom, tokom radnog vremena.

(7) Lice koje upravlja autobuskom stanicom određuje mjesto na kojem lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti mogu da prijave svoj dolazak i zatraže pomoć.

Prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti

Član 7d

(1) Ako se licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti koje ima rezervaciju ili kartu i koje ispuni zahtjev iz člana 7c stav 1 tačka 2 ovog zakona, uskrati usluga prevoza na osnovu invalidnosti ili smanjene pokretljivosti, to lice i lice koje ga prati, u smislu stava 2 ovog člana, ima pravo:

1) na povraćaj iznosa kupljene karte, i prema potrebi, što raniji besplatan povratni prevoz do mjesta polaska, kako je utvrđeno u ugovoru o prevozu; ili

2) nastavka ili preusmjeravanja putovanja razumnim alternativnim prevozom do mjesta odredišta utvrđenog u ugovoru o prevozu, ako je to moguće.

(2) Ako prevoznik ili turistička agencija iz razloga utvrđenih članom 7a stav 3 ovog zakona licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti odbije da prihvati rezervaciju, da izda ili na drugi način obezbijedi voznu kartu ili ukreaj u vozilo, to lice može da zahtijeva pratnju lica koje samo izabere i koje može da mu obezbijedi potrebnu pomoć.

(3) U slučaju angažovanja lica u pratnji iz stava 2 ovog člana, razlozi iz člana 7a stav 3 ovog zakona ne mogu se primijeniti.

(4) Za lice u pratnji iz stava 2 ovog člana, prevoz je besplatan i obezbjeđuje mu se mjesto pored lica sa invaliditetom, odnosno lica smanjene pokretljivosti, ako to omogućava konstrukcija vozila.

Naknada štete za invalidska kolica, pomoćne i druge opreme za kretanje

Član 7e

(1) Za gubitak ili oštećenje invalidskih kolica, pomoćnih naprava ili druge opreme za kretanje odgovoran je prevoznik ili lice koje upravlja autobuskom stanicom, ako je šteta nastala njihovim postupanjem ili propustom.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da isplate naknadu štete zbog gubitka ili oštećenja invalidskih kolica, pomoćnih naprava ili druge opreme za kretanje u visini troška njihove nabavke ili popravke.

(3) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da preduzmu razumne napore kako bi se u što kraćem roku obezbjedila privremena zamjenska oprema, po mogućnosti sličnih tehničkih i funkcionalnih karakteristika.

Obuka zaposlenih

Član 7f

(1) Prevoznik i lice koje upravlja autobuskom stanicom dužni su da obezbijede stručno osposobljavanje svojih zaposlenih koji imaju kontakt sa putnicima u vezi prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti utvrđenih ovim zakonom.

(2) Program osposobljavanja kojim se obezbjeđuje podizanje svijesti o potrebama lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, kao i pružanje pomoći tim licima propisuje Ministarstvo.”

Član 6

U članu 10 poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„(8) Uslovi ugovora o prevozu i naknade za prevoz koje primjenjuju prevoznici moraju da budu ponuđeni svim korisnicima bez posredne ili neposredne diskriminacije po osnovu nacionalnosti krajnjeg korisnika.”

Član 7

Poslije člana 12 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Prava putnika u linijskom i povremenom prevozu

Član 12a

(1) U slučaju otkazivanja, kašnjenja ili prekida putovanja, putnici ostvaruju prava u skladu sa odredbama ovog zakona za linijski prevoz, ako je mjesto ulaska ili izlaska putnika na području Crne Gore i udaljenost prevoza najmanje 250 km.

(2) Kad je udaljenost prevoza iz stava 1 ovog člana kraća od 250 km, na putnika se primjenjuju odredbe člana 7 st. 5 i 6, člana 7a st. 2 i 3, člana 7b stav 3, člana 7e, člana 10 stav 8, člana 13 st. 3, 4 i 5 i člana 17a st. 1 i 2 ovog zakona.

(3) U slučaju povremenog prevoza, na putnika se ne primjenjuju odredbe člana 7 st. 5 i 6, čl. 7a do 7d, člana 12b, čl.13 i 13a i člana 17a st. 1, 2 i 3 ovog zakona.

(4) Prevoznik i lice koje upravlja autobuskom stanicom dužni su da na jasan i razumljiv način putnicima, obezbijede odgovarajuće informacije o njihovim pravima iz ovog zakona, na autobuskim stanicama i na internet stranici, po potrebi.

Informacije u slučaju otkazivanja ili kašnjenja

Član 12b

(1) U slučaju otkazivanja ili kašnjenja linijskog prevoza u polasku, prevoznik, ili prema potrebi lice koje upravlja autobuskom stanicom, dužan je da obavijesti putnike što je prije moguće, a najkasnije 30 minuta nakon planiranog vremena polaska, o otkazivanju ili kašnjenju, kao i o očekivanom vremenu polaska, čim je ta informacija dostupna.

(2) Ako je putnik prevozniku dao potrebne kontakt podatke i zahtijevao informacije iz stava 1 ovog člana elektronskim putem, prevoznik je dužan da putniku obezbijedi te informacije na zahtijevani način, ako je to moguće.

(3) Ako putnik zbog otkazivanja ili kašnjenja prevoza, propusti povezani prevoz prema voznom redu, prevoznik, ili prema potrebi lice koje upravlja autobuskom stanicom, dužan je da tog putnika obavijesti o alternativnim povezanim prevozima do mjesta odredišta.”

Član 8

Član 13 mijenja se i glasi:

„Odustajanje od ugovora zbog otkazivanja ili kašnjenja sa otpočinjanjem prevoza

Član 13

(1) Ako prevoz ne otpočne u vrijeme koje je određeno redom vožnje ili ugovorom, putnik, odnosno naručilac prevoza može da odustane od ugovora o prevozu putnika i da zahtijeva povraćaj naknade za prevoz u punom iznosu od prevoznika.

(2) Ako je linijski prevoz putnika otkazan ili kasni u polasku sa autobuske stanice više od 120 minuta ili ako prevoznik očekuje da će linijski prevoz biti otkazan ili kasniti u polasku sa autobuske stanice više od 120 minuta, prevoznik je dužan da putniku ponudi alternativni prevoz do mjesta odredišta bez dodatnog troška ili da vrati naknadu za prevoz u punom iznosu i besplatno preveze putnika do prvog alternativnog mjesta polaska, kako je navedeno u ugovoru, kao i u slučaju uskraćivanja prevoza zbog viška rezervacija, prevoznik je dužan da putniku ponudi alternativni prevoz do mjesta odredišta bez dodatnog troška.

(3) Prevoznik je dužan da naknadu iz st. 1 i 2 ovog člana isplati u roku od 14 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva.

(4) Isplata naknade iz st. 1 i 2 ovog člana pokriva punu cijenu karte po kojoj je kupljena, za neizvršeni dio ili djelove putovanja, kao i za dio ili djelove putovanja koji su izvršeni, ako to putovanje više nema svrhu u odnosu na prvobitni plan puta putnika.

(5) U slučaju pretplatne ili sezonske karte isplata naknade za prevoz jednaka je proporcionalnom dijelu vrijednosti pretplatne ili sezonske karte.

(6) Isplata naknade vrši se u novcu, osim ako putnik ne prihvati drugi način isplate.

(7) U slučaju da prevoznik ne postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, putnik ima pravo na odštetu u iznosu od 50% cijene karte uz povratak naknade za prevoz u punom iznosu.

(8) Prevoznik je dužan da odštetu i naknadu iz stava 7 ovog člana isplati u roku od 30 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva.”

Član 9

U članu 13a stav 1 alineja 1 mijenja se i glasi:

„- obroke ili osvježavajuće napitke;”.

Član 10

Član 14 mijenja se i glasi:

„Prekid putovanja

Član 14

(1) Ako je u toku prevoza došlo do prekida putovanja iz razloga za koji putnik nije odgovoran, putnik može koristiti jedno od sljedećih prava:

- 1) zahtijevati da ga prevoznik, zajedno sa prtljagom, svojim ili drugim pogodnim sredstvom preveze do mjesta odredišta;
- 2) zahtijevati da ga prevoznik, zajedno sa prtljagom, u primjerenom roku vrati u polazno mjesto i da mu vrati naknadu za prevoz;
- 3) odustati od daljeg putovanja i od prevoznika zahtijevati povraćaj naknade za prevoz za neiskorišćeni dio puta u punom iznosu.

(2) Ako je u toku prevoza došlo do neispravnosti autobusa, prevoznik je dužan da obezbijedi putniku nastavak putovanja drugim pogodnim sredstvom od mjesta gdje je vozilo postalo neispravno, ili prevoz od mjesta gdje je neispravno vozilo do primjerenog mjesta čekanja drugog prevoza ili autobuske stanice od koje se može nastaviti putovanje.”

Član 11

Član 16 mijenja se i glasi:

„Iznos naknade za štetu

Član 16

(1) Za štetu nastalu zbog smrti putnika, tjelesne povrede ili oštećenja zdravlja putnika prevoznik odgovara po putniku do 75.000,00 €.

(2) Za štetu nastalu zbog smrti putnika, tjelesne povrede ili oštećenja zdravlja putnika prevoznik odgovara po putniku do 220.000,00 €.

(3) Za štetu nastalu zbog zakašnjenja, odnosno prekida putovanja, prevoznik odgovara do iznosa od trostruke do šestostruke naknade za prevoz.

(4) U slučaju smrti putnika pravo na naknadu štete imaju sva lica koje je putnik u skladu sa zakonom dužan da izdržava.”

Član 12

Poslije člana 16 dodaje se novi član koji glasi:

„Odgovornost u slučaju prenošenja obaveza na druga lica

Član 16a

Prevoznik, turistička agencija ili lice koje upravlja autobuskom stanicom koji izvršavanje svojih obaveza iz ovog zakona prenesu na druga lica, odgovorni su za postupke i propuste tih lica u izvršavanju prenetih obaveza.”

Član 13

Poslije člana 17 dodaje se novi član koji glasi:

„Prigovor

Član 17a

(1) Putnik koji smatra da mu je povrijeđeno pravo koje ima u slučaju kašnjenja ili otkazivanja prevoza iz člana 13a ovog zakona, može podnijeti prigovor prevozniku u roku od tri mjeseca od dana kad je linijski prevoz obavljen ili je trebao da bude obavljen.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana prevoznik će u roku od mjesec dana od prijema prigovora, obavijestiti putnika da je prigovor osnovan, odbijen ili je u postupku razmatranja.

(3) Odluku po prigovoru prevoznik je dužan da donese i dostavi je putniku najkasnije u roku od 15 dana od prijema prigovora.

(4) Ako prevoznik ne postupi u skladu sa stavom 3 ovog člana, ili putnik nije zadovoljan odlukom po prigovoru, putnik ima pravo da podnese prigovor Ministarstvu.

(5) Putnik ima pravo na podnošenje prigovora i u slučaju kršenja drugih prava utvrđenih ovim zakonom.”

Član 14

U članu 23 stav 5 briše se.

Član 15

Član 26 mijenja se i glasi:

„Naknada za gubitak ili oštećenje prtljaga

Član 26

(1) Za štetu nastalu zbog potpunog ili djelimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga prevoznik odgovara po jedinici prtljaga do 150,00 € ili po putniku do 600,00 €.

(2) Za štetu nastalu zbog potpunog ili djelimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga prevoznik odgovara do 1.200,00 €.

(3) Za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja ručnog prtljaga prevoznik odgovara po putniku do 300,00 €.

(4) Putnik može zahtijevati da se u prtljažnoj karti naznači i veći iznos od iznosa iz st. 1 i 2 ovog člana.

(5) Ako se prevoznik saglasi sa zahtjevom putnika iz stava 4 ovog člana, odgovara za štetu do iznosa naznačenog u prtljažnoj karti.

(6) U slučaju iz st. 3 i 4 ovog člana prevoznik može naplatiti od putnika srazmjerno povećanu naknadu za prevoz.

(7) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju iz člana 7e ovog zakona.”

Član 16

U članu 44 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

„(2) Teretni list može biti sastavljen i u elektronskom obliku, na način da se može pretvoriti u pisani oblik.

(3) Odredba stava 2 ovog člana, ne primjenjuje se na komercijalni prevoz, a podaci iz teretnog lista razmjenjuju na strukturiran i standardizovan način putem elektronskog sistema.”

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 4 i 5.

Član 17

U članu 46 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Postupci koji se koriste za evidentiranje i obradu podataka, posebno u pogledu dokazne vrijednosti teretnog lista u elektronskom obliku, moraju biti funkcionalno istovjetni postupcima za pisani oblik teretnog lista.”

Član 18

U članu 47 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) U slučaju izdavanja teretnog lista u elektronskom obliku, potpis jednog ili oba lica iz stava 1 ovog člana mora da omogući identifikaciju potpisnika, da bude izrađen korišćenjem sredstva koji su pod isključivom kontrolom potpisnika i koji omogućava da se može pratiti svaka naknadna izmjena podataka.”

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 19

Poslije člana 58 dodaje se novi član koji glasi:

„Razmjena informacija o prevozu tereta

Član 58a

Razmjena informacija o prevozu tereta vrši se preko elektronskog portala, u skladu sa zakonom.”

Član 20

Poslije člana 97 dodaju se tri nova poglavlja i šest novih članova koji glase:

„VIIIa. RAZMJENA INFORMACIJA

Saradnja i razmjena informacija

Član 97a

Ministarstvo, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, po potrebi saraduje sa nadležnim tijelima država članica Evropske unije i razmjenjuje podatke o svojim aktivnostima, principima i praksi donošenja odluka u skladu sa odredbama ovog zakona.

Izvještavanje

Član 97b

Ministarstvo svake dvije godine na svojoj internet stranici objavljuje izvještaj o svojim aktivnostima, koji naročito sadrži opis aktivnosti preduzetih radi sprovođenja ovog zakona i statističke podatke o prigovorima i izrečenim sankcijama.

VIIIb. NADZOR

Član 97c

(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Poslove inspekcijuskog nadzora vrši inspektor za drumski saobraćaj u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje vršenje inspekcijuskog nadzora.

VIIIc. KAZNENE ODREDBE

Prekršaj prevoznika

Član 97d

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 900 € do 2.500 € kazniće se za prekršaj prevoznik – pravno lice, ako:

1) na zahtjev zainteresovanom licu ne stavi na uvid opšte uslove prevoza (član 3 stav 2);

2) ne obezbijedi putnicima odgovarajuće informacije o putovanju, prije i tokom prevoza (član 7 stav 5);

3) odbije izdavanje rezervacije, vozne karte i prevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, ili za to naplati dodatne naknade (član 7a stav 2);

4) ne obezbijedi da su opšte informacije o prevozu i uslovima prevoza dostupne u pristupačnim formatima licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti (član 7b stav 3);

5) ne obezbijedi besplatnu pomoć licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti na autobuskoj stanici, odnosno u autobusima (član 7b stav 6);

6) ne obezbijedi naknadu za gubitak ili oštećenje invalidskih kolica, pomoćnih naprava ili druge opreme za kretanje, ako je šteta nastala njegovim postupanjem ili propustom (član 7e stav 1);

7) putniku u linijskom prevozu ne izda voznu kartu (član 10 stav 1);

8) uslove ugovora o prevozu i naknade za prevoz koje primjenjuju ne ponude svim korisnicima bez posredne ili neposredne diskriminacije po osnovu nacionalnosti krajnjeg korisnika (član 10 stav 8);

9) u slučaju odustanka putnika od prevoza, ne vrati putniku naknadu za prevoz u skladu sa članom 11 stav 2 ovog zakona;

10) ne obezbijedi putnicima na jasan i razumljiv način odgovarajuće informacije o njihovim pravima iz ovog zakona, na autobuskim stanicama i na internet stranicama, po potrebi (član 12a stav 4);

11) putnika koji je radi otkazivanja ili kašnjenja prevoza propustio povezani prevoz prema voznom redu, ne obavijesti o alternativnim povezanim prevozima do mjesta odredišta (član 12b stav 3);

12) ne postupi na način propisan članom 13 stav 2 ovog zakona;

13) naknadu iz člana 13 st. 1 i 2 ovog zakona ne isplati putniku u roku od 14 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva (član 13 stav 3);

14) odštetu i naknadu iz člana 13 stav 7 ovog zakona ne isplati u roku od 30 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva (član 13 stav 8);

15) za putovanja čije je trajanje duže od tri sata, u slučaju otkazivanja ili kašnjenja prevoza pri polasku sa autobuske stanice više od 90 minuta, putnicima besplatno ne obezbijedi: obroke ili osvježavajuće napitke, hotelski ili drugi smještaj i pomoć u organizovanju prevoza između autobuske stanice i mjesta smještaja u slučaju kada je potrebno zadržavanje jednu ili više noći (član 13a stav 1);

16) je u toku prevoza došlo do neispravnosti autobusa, a ne obezbijedi putniku nastavak putovanja drugim pogodnim sredstvom od mjesta gdje je vozilo postalo neispravno, ili prevoz od mjesta gdje je neispravno vozilo do primjerenog mjesta čekanja drugog prevoza ili autobuske stanice od koje se može nastaviti putovanje (član 14 stav 2);

17) u slučaju prekida putovanja zbog saobraćajne nezgode putnicima ne obezbijedi odgovarajući smještaj, hranu, odjeću, prevoz i pružanje prve pomoći (član 15 stav 5);

18) ne obavijesti putnika o prigovoru u skladu sa članom 17a stav 2 ovog zakona;

19) ne donese i ne dostavi putniku odluku po prigovoru u roku od 15 dana od prijema prigovora (član 17a stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 € do 1.000 €.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 € do 900 €.

Prekršaj lica koje upravlja autobuskom stanicom

Član 97e

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 900 € do 2.500 € kazniće se za prekršaj pravno lice koje upravlja autobuskom stanicom, ako:

1) ne obezbijedi putnicima prije prevoza informacije o putovanju (član 7 stav 6);

2) ne obezbijedi besplatnu pomoć licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti na autobuskoj stanici, odnosno u autobusima (član 7b stav 6);

3) ne odredi mjesto na kojem lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti mogu da prijave svoj dolazak i zatraže pomoć (član 7c stav 7);

4) ne obezbijedi naknadu za gubitak ili oštećenje invalidskih kolica, pomoćnih naprava ili druge opreme za kretanje lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, u visini troška njihove nabavke ili popravke (član 7e stav 2);

5) ne obezbijedi putnicima na jasan i razumljiv način odgovarajuće informacije o njihovim pravima iz ovog zakona, na autobuskim stanicama i na internet stranicama, po potrebi (član 12a stav 4).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 € do 1.000 €.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik, novčanom kaznom u iznosu od 500 € do 900 €.

Prekršaj turističke agencije

Član 97f

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 900 € do 2.500 €, kazniće se za prekršaj pravno lice - turistička agencija, ako:

1) odbije da izda rezervaciju ili voznu kartu ili prevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, ili naplati za to dodatne naknade (član 7a stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 € do 1.000 €.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 € do 900 €.”

Član 21

U nazivu poglavlja IX. riječ „PRELAZNA“ zamjenjuje se riječju „PRELAZNE“ i dodaju se četiri nova člana koji glase:

„Rok za donošenje propisa

Član 98a

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za objavljivanje izvještaja

Član 98b

Prvi izvještaj iz člana 97b ovog zakona Ministarstvo će objaviti do 1. juna 2027. godine.

Primjena pojedinih odredbi

Član 98c

(1) Odredbe člana 16 stav 1 i člana 26 stav 1 ovog zakona primjenjivaće se do 31. decembra 2027. godine.

(2) Odredbe člana 16 stav 2 i člana 26 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2028. godine.

Odložena primjena

Član 98d

Odredba člana 97a ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.”

Član 22

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 14-1/26-3/9

EPA 896 XXVIII

Podgorica, 7. april 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

1019.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O RUDARSTVU

Proglašavam **Zakon o dopunama Zakona o rudarstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-673/2
Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O RUDARSTVU*

Član 1

U Zakonu o rudarstvu („Službeni list CG”, broj 65/08) poslije člana 94 dodaje se devet novih članova koji glase:

„Član 94a

Radi zaštite i zdravlja na radu, koncesionar je dužan da preduzme potrebne mjere, kojima obezbjeđuje da:

1) su radna mjesta sistematizovana tako da zaposleni mogu obavljati svoje radne zadatke bez ugrožavanja svoje zaštite i zaštite zdravlja na radu drugih zaposlenih na koje utiče svojim radom ili postupcima pri obavljanju posla;

2) se vrši nadzor nad radom prilikom obavljanja rudarskih poslova od strane odgovornog lica koncesionara;

3) radne zadatke sa posebnim opasnostima mogu obavljati samo zaposleni u skladu sa bezbjednosnim uputstvima;

4) su bezbjednosna uputstva razumljiva svim zaposlenima na koje se odnose;

5) su obezbijedena sredstva za prvu pomoć;

6) se redovno sprovode odgovarajuće obuke radi zaštite i zdravlja na radu.

Radno mjesti iz stava 1 ovog člana podrazumijeva čitavo područje na kojem se nalaze mjesta rada za neposredne i pomoćne djelatnosti i objekti u rudarstvu, uključujući prostore za smještaj, kada je on obezbijedjen, do kojih zaposleni imaju pristup prilikom obavljanja rada.”

Član 94b

Koncesionar je dužan da donese i redovno ažurira Plan mjera zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Plan iz stava 1 ovog člana sadrži podatke koji se odnose na:

- 1) utvrđene i procijenjene opasnosti kojima su zaposleni izloženi na radnim mjestima;
- 2) sprovođenje mjera za postizanje ciljeva u skladu sa ovim zakonom;
- 3) bezbjedno planiranje, korišćenje i održavanje radnog mjesta i opreme.

Plan iz stava 1 ovog člana donosi se prije početka obavljanja rudarskih poslova, a izmjene plana se obavljaju, ako se vrši promjena obima radnih obaveza u slučaju promjene, proširenja ili prenamjene radnih zadataka radnog mjesta.

Ako poslove istog radnog mjesta obavljaju zaposleni iz različitih privrednih društava, svaki poslodavac odgovoran je za zaštitu i zdravlje na radu svojih zaposlenih u skladu sa zakonom.

Koncesionar je dužan da obezbijedi koordinaciju sprovođenja mjera koje se odnose na zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih i da u planu iz stava 1 ovog člana utvrdi cilj te koordinacije i mjere i postupke za njeno sprovođenje, pri čemu koordinacija neće uticati na odgovornost pojedinačnih poslodavaca koja je predviđena zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

U slučaju teške povrede i smrti na radu kao i opasne pojave koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih poslodavac je dužan da bez odlaganja obavijesti organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i zdravlja na radu, organ uprave nadležan za poslove policije, rudarsku inspekciju, službu zaštite u lokalnoj samoupravi, dispečerski centar za hitnu pomoć i druge nadležne organe i organizacije.

Koncesionar je dužan da ažurira plan iz stava 1 ovog člana i zabilježi sve preduzete mjere kako bi se izbjeglo ponavljanje događaja.

Način donošenja i ažuriranja plana iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 94c

Koncesionar je dužan da u skladu sa procjenom rizika i specifičnostima radnog mjesta preduzima i sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu, radi sprječavanja, otkrivanja i suzbijanja nastanka i širenja požara i eksplozija, odnosno prevenciju nastanka eksplozivnog zraka i zraka koji ugrožava zdravlje.

Mjere iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 94č

Koncesionar je dužan da obezbijedi i održava opremu i sredstva za evakuaciju i spašavanje, koje zaposlenima omogućava brzo i sigurno napuštanje radnog mjesta u slučaju opasnosti.

Vrste opreme i sredstava za evakuaciju i spašavanje koje zaposlenima omogućava brzo i sigurno napuštanje radnog mjesta propisuje Ministarstvo.

Član 94ć

Koncesionar je dužan da uspostavi sistem upozorenja od opasnosti i komunikacije u slučaju opasnosti kojima će omogućiti pomoć, evakuaciju i spašavanje zaposlenih.

Način uspostavljanja sistema upozorenja od opasnosti i komunikacije propisuje Ministarstvo.

Član 94d

Koncesionar je dužan da obezbijedi pravovremeno i potpuno informisanje zaposlenih i njihovih predstavnika za zaštitu i zdravlje na radu i sindikat o mjerama zaštite i zdravlja na radu koje se preduzimaju radi obezbjeđivanja zaštite i zdravlja na radu zaposlenih.

Član 94dž

Koncesionar je dužan da uvede mjere za sprovođenje zdravstvene zaštite zaposlenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita, koje odgovaraju opasnostima koje su utvrđene i procijenjene u planu iz člana 94b stav 2 tačka 1 ovog zakona.

Mjerama se obezbjeđuje pravo svakom zaposlenom na zdravstveni pregled prije zasnivanja radnog odnosa i jednom godišnje.

Zdravstveni pregled se obavlja od strane ovlaštene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih.

Član 94đ

Koncesionar je dužan da obezbijedi pravovremeno informisanje, saradnju i konsultovanje sa zaposlenima, njihovim predstavnicima za zaštitu i zdravlje na radu i sindikatom o pitanjima zaštite i zdravlja na radu zaposlenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Član 94e

Koncesionar je dužan da obezbijedi da sva radna mjesta u djelatnosti rudarstva ispunjavaju minimalne uslove zaštite i zdravlja na radu u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Koncesionar je dužan da u slučaju izmjene, proširenja i/ili prenamjene radnog mjesta obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu.

Način utvrđivanja minimalnih uslova zaštite i zdravlja na radu propisuje Ministarstvo.”.

Član 2

Poslije člana 123 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 123a

Za radna mjesta koja su bila u upotrebi prije stupanja na snagu ovog zakona koncesionar je dužan da obezbijedi minimalne uslove zaštite i zdravlja na radu u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 19-2/26-2/8

EPA 909 XXVIII

Podgorica, 7. april 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

* U ovaj zakon preneseni su sljedeći propisi Evropske unije:

- Direktiva Savjeta 92/91/EEZ od 3. novembra 1992. godine o minimalnim zahtjevima za poboljšanje zaštite sigurnosti i zdravlja radnika u industriji vađenjem minerala bušenjem (jedanaesta pojedinačna direktiva u smislu člana 16 stav 1 Direktive 89/391/EEZ);

- Direktiva Savjeta 92/104/EEZ od 3. novembra 1992. godine o minimalnim zahtjevima za poboljšanje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika u industrijama vađenja minerala iz površinskih i podzemnih kopova (dvanaesta pojedinačna direktiva u smislu član 16 stav 1 Direktive 89/391/EEZ).

1020.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU**

Proglašavam **Zakon o zaštiti i zdravlju na radu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 07. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-687/2
Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

**ZAKON
O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU***

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Zaštita i zdravlje na radu obezbjeđuje se i sprovodi primjenom savremenih tehničko-tehnoloških, organizacionih, zdravstvenih, socijalnih i drugih mjera i sredstava zaštite u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Definicija zaštite i zdravlja na radu

Član 2

Zaštita i zdravlje na radu podrazumijeva pravila, načela, postupke i aktivnosti za obezbjeđivanje uslova na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu zaposlenih.

Javni interes

Član 3

Zaštita i zdravlje na radu je djelatnost od javnog interesa.

Javni interes u oblasti zaštite i zdravlja na radu ostvaruje se na način i pod uslovima propisanim zakonom.

Primjena

Član 4

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na zaposlene koji rade na teritoriji Crne Gore kod pravnih lica i preduzetnika u svim djelatnostima, državnim organima, organima državne uprave, odnosno jedinicama lokalne samouprave, zaposlene koji su upućeni na rad u inostranstvo, ako su propisima države prijema predviđene nepovoljnije mjere zaštite i zdravlja na radu od onih koje su predviđene ovim zakonom, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na zaposlene koji imaju zaključen ugovor o radu na neodređeno, odnosno određeno vrijeme, kao i na zaposlene koji imaju zaključen ugovor o radu sa agencijom za privremeno ustupanje zaposlenih.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na zaposlene u Vojsci Crne Gore i organizacionoj jedinici organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja obavlja poslove policije, kao ni na zaposlene u jedinicama civilne zaštite, u slučajevima kad obavljaju određene specifične aktivnosti kod kojih nije moguće primijeniti mjere zaštite i zdravlja na radu u skladu sa ovim zakonom, pri čemu se tim zaposlenima moraju obezbijediti zaštita i zdravlje na radu u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa ciljevima ovog zakona.

Dan zaštite i zdravlja na radu

Član 5

Dan zaštite i zdravlja na radu je 28. april.

Vaspitanje i obrazovanje

Član 6

Vaspitanje i obrazovanje u oblasti zaštite i zdravlja na radu je sastavni dio opšteg i profesionalnog osposobljavanja na svim vrstama i stepenima školovanja zaposlenih.

Poslodavac promoviše zaštitu i zdravlje na radu.

Troškovi mjera zaštite i zdravlja na radu

Član 7

Mjere zaštite i zdravlja na radu ne mogu proizvesti nikakve troškove za zaposlenog.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 9

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **poslodavac** je pravno lice, dio stranog privrednog društva ili preduzetnik, državni organ, organ državne uprave, služba Predsjednika Crne Gore, Skupštine Crne Gore, Vlade Crne Gore, sud, tužilaštvo, fond, zavod, agencija, ustanova, regulatorno i nezavisno tijelo, organ lokalne samouprave i lokalne uprave, kao i fizičko lice u svojstvu investitora, koji zapošljava lice po osnovu ugovora o radu ili ga angažuje po drugom osnovu u skladu sa zakonom;

2) **radno mjesto sa povećanim rizikom** je radno mjesto utvrđeno aktom o procjeni rizika, na kojem i pored potpuno ili djelimično primijenjenih mjera u skladu sa ovim zakonom, postoje takvi rizici koji mogu da ugroze zaštitu i zdravlje zaposlenog;

3) **radna sredina i radna okolina** je prostor u kojem se obavlja rad i uključuje radna mjesta, radne uslove, radne postupke, odnose u procesu rada i druge uticaje spoljašnje sredine;

4) **sredstvo za rad** je svaka oprema za rad, postrojenje, mašina, oprema, instalacija, alat, drugo oruđe za rad, konstrukcija za kolektivnu zaštitu i zdravlje zaposlenih, pomoćna konstrukcija koja se privremeno koristi za rad i kretanje zaposlenih i drugo sredstvo koje se koristi u procesu rada ili je na bilo koji način povezano sa procesom rada;

5) **opasnim i štetnim materijama** smatraju se eksplozivne, zapaljive, oksidirajuće, otrovne, gadne, zarazne, korozivne, kancerogene ili mutagene i radioaktivne materije utvrđene standardima i drugim propisima, a koje se proizvode, koriste ili skladište u procesu rada, kao i materije koje sadrže te supstance i mogu da budu opasne po život i zdravlje zaposlenih;

6) **mjere zaštite i zdravlja na radu** su dio prevencije i preduzimaju se u cilju poboljšanja zaštite i/ili higijene i/ili zdravlja zaposlenog;

7) **rizik** je vjerovatnoća da opasnost može prouzrokovati povredu na radu, profesionalnu bolest ili bolest u vezi sa radom;

8) **procjena rizika** je sistematsko evidentiranje i procjenjivanje svih faktora u procesu rada, saglasno prirodi djelatnosti poslodavca sa ciljem da se utvrde mogući uzroci nastanka povreda na radu, profesionalnih bolesti ili bolesti u vezi sa radom i utvrđivanje mogućnosti, odnosno načina sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja rizika;

9) **zaposleni** je lice koje radi kod poslodavca po osnovu ugovora o radu, uključujući lice koje se osposobljava za rad i pripravnika, kao i svako lice koje po bilo kom pravnom osnovu obavlja rad kod poslodavca;

10) **prevencija** su svi koraci i/ili mjere zaštite i zdravlja na radu koje se preduzimaju ili planiraju na svim nivoima rada kod poslodavca, radi sprečavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje zaposlenih;

11) **privremena ili pokretna gradilišta** (u daljem tekstu: gradilišta), u smislu ovog zakona, su sva gradilišta na kojima se izvode građevinski radovi, osim radova koji se odnose na bušenje i vađenje minerala u ekstraktivnoj industriji;

12) **investitor** je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice za čije potrebe se izvode građevinski i/ili građevinsko-zanatski radovi;

13) **izvođač radova** je pravno lice ili preduzetnik koje izvodi građevinske i/ili građevinsko-zanatske radove.

14) **predstavnik zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu** (u daljem tekstu: predstavnik zaposlenih) je zaposleni kojeg izaberu, odaberu ili odrede i imenuju zaposleni radi zastupanja njihovih interesa u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu i koji ima posebna prava i obaveze utvrđene ovim zakonom.

II. OPŠTI USLOVI I MJERE ZAŠTITE

Obaveze projektanta i investitora

Član 10

Projektant koji, u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata, izrađuje tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju ili adaptaciju objekata, namijenjenu za radne i pomoćne prostorije i objekte gdje se tehnološki proces obavlja na otvorenom prostoru, dužan je da, u skladu sa ovim zakonom, pri izradi tehničke dokumentacije razradi propisane mjere zaštite i zdravlja na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom.

Investitor je dužan da od ovlašćenog pravnog lica ili preduzetnika obezbijedi reviziju (ocjenu) da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita i zdravlje na radu, tehničkim propisima i standardima, da je obezbijedena zaštita zaposlenih u objektima za koje je izrađena tehnička dokumentacija za proces rada koji će se obavljati u njima, odnosno da su ispunjeni uslovi iz tehnološkog projektnog zadatka.

Određivanje koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu

Član 11

Investitor je dužan da odredi jednog ili više koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu kad radove izvode ili je predviđeno da ih izvode dva ili više izvođača radova.

Investitor je dužan da odredi jednog ili više koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu i u slučaju kad anagažuje samo jednog izvođača radova, a taj izvođač angažuje ostale izvođače.

Investitor je dužan da odredi koordinatora(e) za zaštitu i zdravlje na radu posebno za fazu izrade projekta i posebno za fazu izvođenja radova.

Koordinator za zaštitu i zdravlje na radu u fazi izrade projekta (u daljem tekstu: koordinator u fazi izrade projekta) je lice zaposleno kod poslodavca ili fizičko lice koje se bavi privrednom djelatnošću radi sticanja dobiti, a tu djelatnost ne obavlja za račun drugog, koje investitor u skladu sa zakonom pisanim putem odredi da obavlja poslove propisane ovim zakonom.

Koordinator za zaštitu i zdravlje na radu u fazi izvođenja radova (u daljem tekstu: koordinator u fazi izvođenja radova) je lice zaposleno kod poslodavca ili fizičko lice koje se bavi privrednom djelatnošću radi sticanja dobiti, a tu djelatnost ne obavlja za račun drugog, koje investitor u skladu sa zakonom pisanim putem odredi da obavlja poslove propisane ovim zakonom.

Određivanje koordinatora u fazi izrade projekta

Član 12

Investitor je dužan da za koordinatora u fazi izrade projekta odredi lice koje u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata ispunjava uslove za izradu tehničke dokumentacije i ima položen stručni ispit iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i ispit za obavljanje poslova koordinatora u fazi izrade projekta.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za koordinatora u fazi izrade projekta investitor može da odredi lice koje ima:

- visoku stručnu spremu tehničkog i/ili tehničko-tehnološkog smjera i prirodnog smjera;
- najmanje tri godine radnog iskustva u struci;
- položen stručni ispit iz oblasti zaštite i zdravlja na radu; i
- položen stručni ispit za obavljanje poslova koordinatora u fazi izrade projekta.

Određivanje koordinatora u fazi izvođenja radova

Član 13

Investitor je dužan da za koordinatora u fazi izvođenja radova odredi lice koje u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata ispunjava uslove za građenje objekta i ima položen stručni ispit iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i ispit za obavljanje poslova koordinatora u fazi izvođenja radova.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za koordinatora u fazi izvođenja radova investitor može da odredi lice koje ima:

- visoku stručnu spremu tehničkog i/ili tehničko-tehnološkog smjera i prirodnog smjera;
- najmanje tri godine radnog iskustva u struci;
- položen stručni ispit iz oblasti zaštite i zdravlja na radu; i
- položen stručni ispit za obavljanje poslova koordinatora u fazi izvođenja radova.

Investitor za koordinatora u fazi izvođenja radova ne smije da odredi lice koje je zaposleno kod izvođača radova na tom gradilištu.

Polaganje stručnog ispita za koordinateure za zaštitu i zdravlje na radu

Član 14

Uslove, program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova koordinatora u fazi izrade projekta i koordinatora u fazi izvođenja radova, kao i visinu troškova za polaganje tih ispita, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rada (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Odgovornost investitora

Član 15

Određivanje koordinatora u fazi izrade projekta i koordinatora u fazi izvođenja radova, za obavljanje poslova iz čl. 59 i 61 ovog zakona, investitora ne oslobađa odgovornosti koju ima u vezi sa obavljanjem tih poslova.

Investitor svoje obaveze i odgovornosti propisane ovim zakonom ne može da prenese na poslodavca.

Tehnološki procesi

Član 16

Poslodavac je dužan da izvrši ispitivanje uslova radne sredine i radne okoline, odnosno da projektovanjem, izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih objekata, korišćenjem i održavanjem tehnoloških procesa rada sa pripadajućim objektima i sredstvima za rad, obezbijedi da se rad zaposlenih obavlja na bezbjedan i zdrav način, a hemijske, fizičke (osim jonizujućih i nejonizujućih zračenja) i biološke materije, eksplozivna atmosfera, azbest, mikroklima i osvjetljenje u radnoj sredini i radnoj okolini usklade sa propisanim mjerama zaštite i zdravlja na radu i normativima za djelatnost koja se obavlja u toj radnoj sredini i radnoj okolini.

Pri promjeni tehnološkog procesa, poslodavac je dužan da, prije početka rada, investicioni objekat sa pripadajućim sredstvima za rad prilagodi novom tehnološkom procesu.

Pri izgradnji, rekonstrukciji, adaptaciji, sanaciji ili rušenju objekta, investitor i poslodavac koji izvodi radove dužni su da obezbijede da se izradi plan mjera zaštite i zdravlja na radu.

Poslodavac koji planira da radovi traju duže od 30 radnih dana i da istovremeno radi više od 20 zaposlenih ili da je planiranim obimom radova obuhvaćeno više od 500 zaposlenih, odnosno da radovi traju duže od 500 dana, dužan je da, najkasnije pet dana prije početka radova, inspekciji zaštite i zdravlja na radu dostavi prijavu o početku radova u skladu sa posebnim zakonom.

Investitor je dužan da kopiju prijave iz stava 4 ovog člana posjeduje na gradilištu, a u slučaju bilo kakve promjene da ažurira prijavu.

Investitor je dužan da ažuriranu prijavu iz stava 4 ovog člana dostavi inspekciji zaštite i zdravlja na radu najkasnije u roku od pet dana od dana ažuriranja, a kopiju ažurirane prijave posjeduje na gradilištu.

Sadržaj i obrazac prijave iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Plan mjera zaštite i zdravlja na radu

Član 17

Investitor i poslodavac koji izvodi radove dužni su da obezbijede da se izvrše izmjene ili dopune plana mjera zaštite i zdravlja na radu ako nastupe okolnosti (razlozi) koji utiču na sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu na gradilištu, i to najkasnije pet dana prije početka obavljanja radova.

Pod okolnostima (razlozima) iz stava 1 ovog člana podrazumijevaju se, naročito:

- promjena tehničke dokumentacije;
- promjena tehnologije građenja (izvođenja radova);
- ako planom mjera zaštite i zdravlja na radu nijesu obuhvaćeni radovi koji planiraju da se izvode tokom građenja objekta;
- zahtjev koordinatora u fazi izvođenja radova;
- zahtjev inspektora.

Svi poslodavci na gradilištu dužni su da se upoznaju sa planom mjera zaštite i zdravlja na radu, odnosno njegovim izmjenama i dopunama.

Sadržaj plana mjera zaštite i zdravlja na radu propisuje Ministarstvo.

Prethodni i periodični pregledi

Član 18

Prethodni i periodični pregledi i ispitivanja tehnoloških procesa i sredstava za rad vrše se u cilju obezbjeđivanja kvaliteta izvedenih radova i rada na propisan način u toku izvođenja procesa rada.

Poslodavac je dužan da zaposlenima sredstva za rad da na upotrebu, samo ako posjeduje stručni nalaz, odnosno izvještaj o njihovim izvršenim pregledima i ispitivanjima, sa ocjenom da su na njima obezbijeđene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, a koji je sačinjen od strane ovlaštenog pravnog lica ili preduzetnika i u propisanim rokovima.

Postupak i rokove periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine propisuje Ministarstvo.

Početak obavljanja djelatnosti

Član 19

Prilikom tehničkog pregleda izgrađenog, adaptiranog, saniranog ili rekonstruisanog objekta, vršilac tehničkog pregleda dužan je da utvrdi da li su obezbijeđene mjere zaštite i zdravlja na radu iz tehničke dokumentacije i propisani uslovi rada za proces rada koji se obavlja u objektu.

Mjere zaštite i zdravlja na radu

Član 20

Mjere zaštite i zdravlja na radu planiraju se i obezbjeđuju u svim procesima rada kod poslodavca, radi sprečavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje zaposlenih, u postupku:

1) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja objekata namijenjenih za radne i pomoćne prostorije, kao i objekata namijenjenih za rad na otvorenom prostoru, u cilju bezbjednog odvijanja procesa rada;

2) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svim pripadajućim sredstvima za rad, u cilju bezbjednog rada zaposlenih i usklađivanja hemijskih, fizičkih i bioloških materija, eksplozivne atmosfere, azbesta, mikroklimе i osvjetljenja na radnim mjestima i u radnim i pomoćnim prostorijama sa propisanim mjerama i normativima za djelatnost koja se obavlja na tim radnim mjestima i u tim radnim prostorijama;

3) projektovanja, izrade, korišćenja i održavanja sredstava za rad, konstrukcija i objekata za kolektivnu zaštitu i zdravlje na radu, pomoćnih konstrukcija i objekata i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana sa procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe sprečava povređivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih;

4) proizvodnje, pakovanja, prevoza, skladištenja, upotrebe i uništavanja opasnih materija, na način i po propisima i pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih;

5) projektovanja, proizvodnje i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koji nijesu mogli da budu otklonjeni primjenom odgovarajućih mjera zaštite i zdravlja na radu;

6) procjene rizika;

7) obrazovanja, vaspitanja i osposobljavanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu;

8) informisanja o pitanjima koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu; i

9) saradnje i konsultovanja sa zaposlenim, predstavnikom zaposlenih i sindikatom po svim pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Mjere iz stava 1 ovog člana bliže se propisuju podzakonskim aktima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i drugim propisima.

Podzakonske akte iz stava 2 ovog člana donosi Ministarstvo.

III. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Obezbjeđivanje mjera zaštite i zdravlja na radu

Član 21

Poslodavac je dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprečavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, obavještanjem i osposobljavanjem zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad (u daljem tekstu: osposobljavanje zaposlenih), uz odgovarajuću organizaciju i potrebna sredstva.

Poslodavac je dužan da obezbijedi posebnu zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih žena za vrijeme trudnoće, lica mladih od 18 godina života, kao i lica sa invaliditetom, u skladu sa ovim i drugim zakonima.

Poslodavac je dužan da uzimajući u obzir promjenu radne sredine i radne okoline sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu i bira takve radne i proizvodne metode koje će obezbijediti poboljšanje stanja ili viši nivo zaštite i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da se prilikom planiranja i uvođenja novih tehnologija konsultuje sa zaposlenima ili predstavnikom zaposlenih o pitanjima izbora sredstava za rad, uslova rada, radne sredine i njihovih posljedica za zaštitu i zdravlje na radu.

Poslodavac je dužan da prilikom raspoređivanja zaposlenog na radno mjesto sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom uzme u obzir njegove sposobnosti, koje mogu uticati na zaštitu i zdravlje zaposlenog.

Saradnja investitora i poslodavca sa koordinatorima i drugim poslodavcima

Član 22

Investitor i poslodavac dužni su da pri izvođenju radova na gradilištu postupaju po pisanim uputstvima koja dobijaju od koordinatora u fazi izrade projekta i koordinatora u fazi izvođenja radova, kao i da sarađuju sa drugim poslodavcima u primjeni mjera zaštite i zdravlja na radu.

Sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu i opštih načela prevencije

Član 23

Poslodavac je dužan da sprovodi mjere zaštite, poštujući sljedeća opšta načela:

- 1) izbjegavanje rizika;
- 2) procjenjivanje rizika koji se ne mogu izbjeći;
- 3) suzbijanje rizika na izvoru;
- 4) prilagođavanje rada pojedincu, naročito u pogledu organizacije rada, izbora sredstva za rad i metoda rada i proizvodnje, radi smanjenja monotonog rada i rada pri unaprijed određenoj brzini i njihovog nepovoljnog uticaja na zdravlje;
- 5) uvažavanje tehničkog napretka;
- 6) zamjenu opasnog bezopasnim ili manje opasnim;
- 7) razvoj sveobuhvatne politike prevencije koja obuhvata tehnologiju, organizaciju rada, uslove rada, međuljudske odnose i uslove radne sredine i okoline;
- 8) davanje prednosti kolektivnim mjerama zaštite i zdravlja na radu u odnosu na individualne mjere zaštite i zdravlja na radu;
- 9) davanje zaposlenom odgovarajućih uputstava i informacija.

Poslodavac, uzimajući u obzir prirodu djelatnosti, procjenjuje rizike za zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih, naročito pri izboru sredstava za rad, riziku izloženosti opasnim i štetnim materijama i utvrđivanju uslova radne sredine i okoline i na osnovu te procjene preduzima mjere prevencije i primjenjuje radne i proizvodne metode koje obezbjeđuju viši nivo zaštite i zdravlja na radu, na svim hijerarhijskim nivoima.

Opšti akt, odnosno ugovor o radu

Član 24

Poslodavac, saglasno prirodi djelatnosti, broju zaposlenih, organizaciji i načinu rada, prava, obaveze i odgovornosti u pogledu zaštite i zdravlja na radu uređuje opštim aktom ili ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenim.

Aktom iz stava 1 ovog člana poslodavac bliže uređuje mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja, a naročito: prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih; način obavljanja stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu (u daljem tekstu: stručni poslovi); način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih; način osposobljavanja zaposlenih i provjere osposobljenosti, korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu i druga pitanja od značaja za zaštitu i zdravlje na radu.

Sastavni dio akta, odnosno ugovora iz stava 1 ovog člana je i normativ sredstava i opreme lične zaštite na radu koja pripadaju zaposlenom, a koji se izrađuje u skladu sa propisima, standardima i aktom o procjeni rizika.

Pitanja u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu koja treba urediti ugovorom o radu propisuje Ministarstvo.

Procjena rizika

Član 25

Poslodavac je dužan da donese i posjeduje akt o procjeni rizika, za sva radna mjesta procijeni rizike, utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijedi njihovo sprovođenje.

Akt o procjeni rizika je akt koji sadrži opis procesa rada sa procjenom (ocjenom) rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i kojim se utvrđuju mjere zaštite i zdravlja na radu u cilju poboljšanja zaštite i zdravlja na radu.

U aktu o procjeni rizika poslodavac određuje radna mjesta sa povećanim rizikom, odnosno posebnim uslovima rada, zdravstvene zahtjeve za određeni rad koje moraju da ispunjavaju zaposleni u procesu rada ili za korišćenje pojedinih sredstava za rad na osnovu stručne ocjene ovlašćene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih.

Aktom o procjeni rizika utvrđuje se:

- identifikacija, odnosno otkrivanje opasnosti;
- koja radna mjesta su izložena identifikovanim opasnostima;
- vjerovatnoća nastanka povrede na radu, profesionalne bolesti i bolesti u vezi sa radom;
- da li je rizik prihvatljiv;
- uvođenje mjera za smanjenje neprihvatljivog rizika.

Poslodavac je dužan da izmijeni akt o procjeni rizika u slučaju:

- pojave svake nove opasnosti i promjene nivoa rizika u procesu rada;
- kad postojeće mjere zaštite i zdravlja na radu nijesu dovoljne, odnosno nijesu odgovarajuće;
- adaptacije, rekonstrukcije, havarije, generalnog remonta;
- teške, kolektivne i smrtne povrede na radu;
- kad je procjena rizika zasnovana na podacima koji ne odgovaraju stvarnom stanju;
- kad rezultati praćenja zdravstvenog stanja zaposlenog pokažu da je to neophodno.

Poslodavac je dužan da zaposlene upozna sa aktom o procjeni rizika i učini ga dostupnim zaposlenima.

Sadržaj akta o procjeni rizika propisuje Ministarstvo.

Organizovanje rada i procesa rada

Član 26

Poslodavac je dužan da organizacijom rada i procesa rada obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu u skladu sa ovim zakonom.

Poslodavac je dužan da obezbijedi da pristup mjestu rada u radnoj sredini i radnoj okolini na kome prijete ozbiljna i/ili određena opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja imaju samo ona lica koja su osposobljena za bezbjedan i zdrav rad na tom radnom mjestu, koja su dobila posebna pisana uputstva za rad na takvom mjestu i koja su opremljena odgovarajućim sredstvima i opremom lične zaštite na radu.

Poslodavac je dužan da svako lice koje se po bilo kom osnovu nalazi u radnoj sredini i radnoj okolini, krugu poslodavca ili gradilištu upozori na opasna mjesta ili na štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, na mjere zaštite i zdravlja na radu koje mora da primijeni i da ga usmjeri na bezbjedne zone za kretanje.

Poslodavac je dužan da na mjestima rada, kao i sredstvima za rad postavi natpise, upozorenja na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi i znakove zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa aktom Ministarstva.

Zdravstveni pregledi zaposlenih

Član 27

Zdravstveni pregledi zaposlenih preduzimaju se radi utvrđivanja i otklanjanja uzroka obolijevanja i zdravstvenih oštećenja u vezi sa radom.

Poslodavac je dužan da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom i u slučajevima ponovnog angažovanja zaposlenog koji je odsustvovao sa rada na tom radnom mjestu duže od jedne godine.

Poslodavac na zahtjev zaposlenog obezbjeđuje zdravstveni pregled primjeren rizicima zaštite i zdravlja na radu, kao i za slučajeve koji nijesu obuhvaćeni stavom 2 ovog člana, najmanje jednom u periodu od tri godine.

Poslodavac je dužan da zaposlenog koji obavlja poslove sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom uputi na vanredni zdravstveni pregled prije isteka propisanog roka, kad to ocijeni ovlaštena ustanova za zdravstvenu zaštitu zaposlenih, poslodavac ili sam zaposleni.

Ako se u postupku zdravstvenog pregleda utvrdi da zaposleni ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga rasporedi na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, u skladu sa aktom o sistematizaciji.

Ako se zaposleni ne može rasporediti u smislu stava 5 ovog člana, poslodavac je dužan da mu obezbijedi druga prava u skladu sa zakonom.

Vrste, način, obim i rokove obavljanja zdravstvenih pregleda iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost Ministarstva.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad i provjera osposobljenosti

Član 28

Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje zaposlenog prije raspoređivanja na radno mjesto, raspoređivanja na drugo radno mjesto, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada i ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana.

Osposobljavanje iz stava 1 ovog člana vrši se po programu osposobljavanja zaposlenih koji donosi poslodavac.

Osposobljavanje zaposlenih prilagođava se novim i promjenljivim rizicima, a po potrebi i ponavlja u određenim vremenskim razmacima u skladu sa programom iz stava 2 ovog člana.

Osposobljavanje se sprovodi u toku radnog vremena, a troškove osposobljavanja snosi poslodavac.

Poslodavac je dužan da zaposlenog, u toku osposobljavanja, upozna sa svim vrstama opasnosti na poslovima na koje ga raspoređuje i o konkretnim mjerama zaštite i zdravlja na radu koje su potrebne radi otklanjanja opasnosti po život, odnosno oštećenje zdravlja.

Poslodavac kod koga, na osnovu ugovora ili po drugom pravnom osnovu, obavljaju rad zaposleni drugog poslodavca dužan je da im da odgovarajuća uputstva o mogućim rizicima po život i zdravlje i da ih upozna sa mjerama zaštite i zdravlja na radu tokom obavljanja tih poslova.

Osposobljavanje zaposlenih poslodavac obavlja teorijski i praktično.

Provjeru teorijske i praktične osposobljenosti zaposlenih poslodavac obavlja na mjestu rada.

Periodične provjere teorijske i praktične osposobljenosti zaposlenih određuje poslodavac programom iz stava 2 ovog člana.

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada

Član 29

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni i obavljati poslove tih radnih mjesta samo zaposleni koji, pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spremne, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Poslodavac ne može rasporediti zaposlenog da radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, ako prethodno nije utvrdio da zaposleni ispunjava propisane posebne uslove.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada dužan je da odmah obavijesti poslodavca ako ocijeni da nije sposoban da radi takve poslove, kao i da obavi zdravstveni pregled na koji ga je uputio poslodavac.

Poslove koji se smatraju poslovima sa posebnim uslovima rada, kao i posebne uslove koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Rad više poslodavaca

Član 30

Kad dva ili više poslodavaca istovremeno izvode radove na istom, odnosno zajedničkom gradilištu ili radilištu, svaki od njih je dužan da organizuje izvođenje radova tako da zaposleni jednog poslodavca pri izvođenju radova ne ugrožavaju zaštitu i zdravlje zaposlenih kod tog i drugih poslodavaca.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, svi poslodavci koji izvode radove dužni su da, prije početka radova, zaključe poseban ugovor o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite i zdravlja na radu, kao i o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima, uzimajući u obzir prirodu djelatnosti, da koordiniraju svoje aktivnosti u vezi sa mjerama zaštite i zdravlja na radu, uključujući mjere prevencije i procjene rizika, kao i da se međusobno informišu i informišu zaposlene i/ili predstavnike zaposlenih o tim rizicima.

Ugovor iz stava 2 ovog člana obavezno se dostavlja inspekciji zaštite i zdravlja na radu, najkasnije pet dana prije početka radova.

Informisanje zaposlenih i njihovo učešće u pitanjima koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu

Član 31

Poslodavac je dužan da zaposlenog ili predstavnika zaposlenih informiše pisanim putem u vezi sa:

- rizicima po zaštitu i zdravlje na radu, prevencijom, mjerama zaštite i zdravlja na radu i aktivnostima u odnosu na svaku vrstu radnog mjesta i/ili posla;
- načinom organizovanja i pružanja prve pomoći, zaštite od požara, postupkom evakuacije zaposlenih pri pojavi ozbiljnih i neposrednih opasnosti i o licima koja su zadužena za sprovođenje ovih mjera.

Poslodavac je dužan da poslodavca čije je zaposlene angažovao da rade kod njega, po bilo kom osnovu, na adekvatan način informiše o pitanjima iz stava 1 ovog člana, kao i o licima zaduženim za njihovo sprovođenje.

Poslodavac je dužan da predstavnika zaposlenih informiše o pravima i obavezama koje se odnose na zaštitu i zdravlje na radu i na taj način mu omogući pristup:

- procjeni rizika, prevenciji i mjerama zaštite i zdravlja na radu, uključujući i one rizike sa kojima se suočavaju grupe zaposlenih izloženih posebnim rizicima;
- odlukama o mjerama zaštite i zdravlja na radu koje se moraju preduzeti i, ako je potrebno, o sredstvima i opremi lične zaštite na radu koja se koristi;
- evidencijama i izvještajima o povredama na radu koje su za posljedicu imale odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana;
- izvještajima o povredama na radu svojih zaposlenih;
- podacima nastalim iz mjera i radnji inspeksijskih i drugih organa nadležnih za zaštitu i zdravlje na radu.

Saradnja i konsultovanje sa zaposlenima, predstavnikom zaposlenih i sindikatom po svim pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu

Član 32

Poslodavac, zaposleni, predstavnik zaposlenih i sindikat dužni su da sarađuju i konsultuju se u postupku utvrđivanja njihovih prava, obaveza i odgovornosti koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu po svim pitanjima, u skladu sa zakonom, a naročito u vezi sa:

- svakom mjerom koja može značajno uticati na zaštitu i zdravlje na radu;
- postavljanjem stručnog lica za zaštitu i zdravlje na radu (u daljem tekstu: stručno lice), određivanjem lica za sprovođenje mjera prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije zaposlenih i aktivnostima u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu;
- podacima o procjeni rizika i mjerama zaštite i zdravlja na radu, uključujući i one rizike sa kojima se suočavaju grupe zaposlenih izloženih posebnim rizicima;
- odlukama o mjerama zaštite i zdravlja na radu koje se moraju preduzeti i, ako je potrebno, o sredstvima i opremi lične zaštite na radu koja se koriste;
- evidencijama i izvještajima o povredama na radu koje su za posljedicu imale odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana;
- izvještajima o povredama na radu svojih zaposlenih;
- mjerama i radnjama inspeksijskih i drugih organa nadležnih za zaštitu i zdravlje na radu;
- angažovanjem pravnog lica ili preduzetnika za obavljanje stručnih poslova;
- planiranjem i organizovanjem osposobljavanja zaposlenih i provjere osposobljenosti.

Poslodavac je dužan da omogući predstavniku zaposlenih i sindikatu da svoje primjedbe u vezi zaštite i zdravlja na radu dostave nadležnom inspektor u postupku vršenja inspeksijskog nadzora.

Osposobljavanje i usavršavanje predstavnika zaposlenih

Član 33

Poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih obezbijedi odgovarajuće oblike osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Osposobljavanje i usavršavanje iz stava 1 ovog člana sprovodi se u toku radnog vremena kod ili izvan poslodavca.

Položaj zaposlenih, odnosno predstavnika zaposlenih

Član 34

Zaposleni, odnosno predstavnici zaposlenih ne smiju da budu dovedeni u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova u smislu člana 32 ovog zakona.

Zaposleni kod poslodavca imaju pravo da izaberu jednog ili više predstavnika zaposlenih.

Poslodavac je dužan da najmanje jednom predstavniku zaposlenih omogući odgovarajuće odsustvo sa rada u trajanju od najmanje pet časova rada mjesečno, uz nadoknadu zarade i da pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova u vezi zaštite i zdravlja na radu.

Postupak izbora, način rada i broj predstavnika zaposlenih kod poslodavca, kao i njihov odnos sa sindikatom propisuje Ministarstvo.

Sredstva za rad i sredstva i oprema lične zaštite na radu

Član 35

Projektovanje, proizvodnja i korišćenje sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti, koji nijesu mogli da budu otklonjeni primjenom odgovarajućih mjera zaštite i zdravlja na radu, vrši se na način i u skladu sa primijenjenim tehnološkim postupkom.

Poslodavac je dužan da zaposlenom nabavi i izda na upotrebu sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu neophodne za njegovo radno mjesto, samo ako za njih raspolaže sa propisanom dokumentacijom na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su obezbijeđene sve mjere zaštite i zdravlja na radu koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

U izuzetnim slučajevima, kad poslodavac nije u mogućnosti da pribavi propisanu dokumentaciju iz stava 2 ovog člana, može da je pribavi od pravnog lica ili preduzetnika registrovanog za obavljanje tih poslova.

Poslodavac je dužan da obezbijedi da zaposleni sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa njihovom namjenom i da u postupku upotrebe primjenjuje propisane mjere zaštite i zdravlja na radu.

Prva pomoć, zaštita od požara i evakuacija zaposlenih

Član 36

Poslodavac je dužan da preduzme potrebne mjere i odredi zaposlene za pružanje prve pomoći, zaštitu od požara i evakuaciju zaposlenih u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica, u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju ovu oblast.

Za primjenu mjera iz stava 1 ovog člana mora da se obezbijedi veza sa službama kod i van poslodavca, posebno u pogledu prve pomoći, hitne medicinske pomoći, spašavanja i zaštite od požara.

Broj zaposlenih iz stava 1 ovog člana, njihova osposobljenost i raspoloživa oprema zavisi od obima i/ili specifične opasnosti kod poslodavca.

Ozbiljna, neposredna i neizbježna opasnost

Član 37

Poslodavac je dužan da obavijesti sve zaposlene koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj ili neposrednoj opasnosti o vrsti rizika i o mjerama zaštite i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da, prilikom ozbiljne, neposredne i neizbježne opasnosti, mjerama i uputstvima, zaposlenima omogući zaustavljanje rada i upućivanje na bezbjedno mjesto.

Poslodavac ne može zahtijevati od zaposlenih da nastave rad u situaciji u kojoj postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u slučaju spašavanja ljudskih života.

Kolektivno osiguranje

Član 38

Poslodavac je dužan da zaposlene obavezno osigurava od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

Premije za osiguranje iz stava 1 ovog člana padaju na teret poslodavca, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

Oslobađanje od odgovornosti

Član 39

U slučaju da je kod poslodavca došlo do neobičnih i nepredvidivih okolnosti koje su posljedica više sile ili su van kontrole poslodavca ili posebnih događaja čije posljedice nije bilo moguće izbjeći uprkos sprovedenim mjerama zaštite, poslodavac se oslobađa od odgovornosti.

IV. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Prava i obaveze zaposlenih

Član 40

Zaposleni ima pravo i obavezu da se prije početka rada upozna sa mjerama zaštite i zdravlja na radu na poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje.

Zaposleni ima pravo i obavezu da poslodavcu daje predloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima zaštite i zdravlja na radu.

Zaposleni ima pravo i obavezu da obavi zdravstveni pregled koji odgovara riziku za zaštitu i zdravlje na radnom mjestu, na koji ga upućuje poslodavac, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita i zdravlje na radu i propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita.

Pravo na odbijanje rada

Član 41

Zaposleni ima pravo da odbije da radi, ako:

- prethodno nije upoznat sa svim opasnostima ili štetnostima, odnosno rizicima na radu ili ako mu poslodavac nije obezbijedio propisani zdravstveni pregled;
- mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nijesu sprovedene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, sve dok se te mjere ne obezbijede;
- na sredstvu za rad nijesu obezbijeđene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu i time mu je neposredno ugrožen život i zdravlje.

Kad zaposleni odbije da radi dužan je da se pisano obrati poslodavcu radi preduzimanja mjera koje po mišljenju zaposlenog nijesu sprovedene.

Kad zaposleni odbije da radi, a poslodavac smatra da zahtjev zaposlenog nije opravdan, poslodavac je dužan da odmah obavijesti inspekciju zaštite i zdravlja na radu.

Pravo na napuštanje radnog mjesta

Član 42

U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po život i zdravlje, zaposleni može da preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su mu na raspolaganju, a u slučaju neizbježne opasnosti ima pravo da napusti opasno radno mjesto, radni proces, odnosno radnu sredinu.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, zaposleni ne smije da bude doveden u nepovoljniji položaj zbog štete koja bi mogla da nastane njegovim djelovanjem, osim ako je postupao nepažljivo ili nemarno.

Obaveze zaposlenih

Član 43

Zaposleni je obavezan da u skladu sa osposobljenošću i uputstvima koja je dobio od poslodavca:

- za vrijeme rada primjenjuje propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, vodi računa o svojoj i zaštiti i zdravlju na radu drugih zaposlenih na koje utiče svojim radom ili postupcima pri obavljanju posla, namjenski koristi sredstva za rad, opasne materije, sredstva i opremu lične zaštite na radu i zaštitne uređaje, saraduje i konsultuje se sa poslodavcem i stručnim licem kako bi se sprovele propisane mjere zaštite i zdravlja na radu na poslovima na kojima radi;

- u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavijesti poslodavca, pisano ili usmeno ili preko predstavnika zaposlenih o nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi u radnoj sredini i radnoj okolini mogla da ugrozi njegovu ili zaštitu i zdravlje drugih zaposlenih;

- saraduje i konsultuje se sa poslodavcem i stručnim licem dok poslodavac ne obezbijedi uslove za bezbjedan i zdrav rad.

Ako poslodavac, poslije dobijenog obavještenja iz stava 1 alineja 2 ovog člana, ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od tri dana ili ako zaposleni smatra da za otklanjanje utvrđenih pojava nijesu sprovedene odgovarajuće mjere zaštite i zdravlja na radu, može zatražiti intervenciju inspekcije zaštite i zdravlja na radu i o tome obavijestiti stručno lice.

Obaveza zaposlenog koja se odnosi na zaštitu i zdravlje na radu ne utiče na načelo odgovornosti poslodavca.

Zabrana upotrebe sredstava zavisnosti

Član 44

Zaposleni ne može da započne i obavlja rad pod uticajem sredstava zavisnosti (alkohol, droga i sl).

Zaposleni je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajem sredstava zavisnosti, na način i po postupku utvrđenim aktom poslodavca.

Odgovornost zaposlenih

Član 45

Zaposleni podliježe odgovornosti u slučaju nepridržavanja propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu i neizvršavanja obaveza utvrđenih zakonom i aktima poslodavca.

V. ORGANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU KOD POSLODAVCA

Obavljanje stručnih poslova

Član 46

Poslodavac je dužan da organizuje stručne poslove u zavisnosti od organizacije, prirode i obima procesa rada, broja zaposlenih koji učestvuju u procesu rada, broja radnih smjena, procijenjenih rizika i broja lokacijski odvojenih jedinica, na način da odredi iz reda svojih zaposlenih stručno lice ili organizuje stručnu sužbu za poslove zaštite i zdravlja na radu (u daljem tekstu: stručna služba).

Stručno lice je lice koje ima visoku stručnu spremu tehničkog i/ili tehničko-tehnološkog i drugog odgovarajućeg smjera, godinu dana radnog iskustva u struci i položen stručni ispit za poslove zaštite i zdravlja na radu u odgovarajućoj djelatnosti, koje poslodavac odredi u pisanoj formi.

Poslodavac je dužan da angažuje pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova, ako obavljanje tih poslova zbog nedovoljnog broja stručnih lica iz reda svojih zaposlenih, ne može da organizuje na način propisan stavom 1 ovog člana.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, poslodavac je dužan da pravnom licu, odnosno preduzetniku pruži podatke o rizicima za koje se zna ili na koje se sumnja da utiču na zaštitu i zdravlje na radu, kao i da im omogući pristup svim podacima od značaja za zaštitu i zdravlje na radu.

Stručna služba, odnosno stručno lice ne može da obavlja stručne poslove za druge poslodavce.

Poslodavac je odgovoran za zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih bez obzira na način organizovanja i obavljanja stručnih poslova.

Prava stručnih lica, odnosno stručne službe

Član 47

Poslodavac je dužan da omogući stručnim licima nezavisno i samostalno obavljanje poslova u skladu sa ovim zakonom, kao i pristup svim podacima od značaja za zaštitu i zdravlje na radu.

Poslodavac je dužan da stručnim licima koja su kod njega zaposlena i stručnoj službi omogući usavršavanje znanja kroz razne oblike usavršavanja.

Stručna lica su neposredno odgovorna poslodavcu i ne smiju da budu dovedena u nepovoljniji položaj zbog svojih aktivnosti vezanih za zaštitu i zdravlje na radu.

Poslodavac je dužan da stručnom licu omogući odgovarajuće odsustvo sa posla, uz naknadu zarade kao da je na radu i da pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova u vezi zaštite i zdravlja na radu.

Stručno lice, prije raspoređivanja na ove poslove, dužno je da položi stručni ispit za lica koja se bave poslovima zaštite i zdravlja na radu.

Uslove, program i način polaganja stručnog ispita za stručno lice, kao i visinu naknade za polaganje stručnog ispita propisuje Ministarstvo.

Obaveze stručnih lica, odnosno stručne službe

Član 48

Stručno lice, odnosno stručna služba vrši sljedeće poslove:

1) savjetuje poslodavca pri planiranju, izboru i održavanju sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu;

2) savjetuje poslodavca kod opremanja i uređivanja radnog mjesta, uzimajući u obzir i uslove radne sredine;

3) učestvuje u izradi stručne osnove za akt o procjeni rizika;

4) organizuje prethodna i periodična ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških materija, eksplozivne atmosfere, azbesta, mikroklimi i osvijetljenosti);

5) organizuje periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija;

6) predlaže mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno povećanim rizicima;

7) na svim poslovima kod poslodavca prati primjenu mjera zaštite i zdravlja na radu i održavanja sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu u ispravnom stanju;

8) obezbjeđuje uputstva za bezbjedan i zdrav rad i kontroliše njihovu primjenu;

9) prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim bolestima, bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izvještaje sa predlozima mjera za poslodavca;

10) priprema i učestvuje u osposobljavanju zaposlenih;

11) predlaže mjeru zabrane rada na radnom mjestu ili upotrebe sredstva za rad, u slučaju kad utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog, o čemu odmah obavještava poslodavca i predstavnika zaposlenih;

12) neposredno saraduje, konsultuje se i koordinira po svim pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu sa ovlašćenom ustanovom za zdravstvenu zaštitu zaposlenih;

13) vodi i stara se o evidencijama iz zaštite i zdravlja na radu;

14) druge poslove koje mu odredi poslodavac.

U slučaju kad poslodavac dozvoli dalji rad i pored preduzetih mjera u smislu stava 1 tačka 11 ovog člana, stručno lice dužno je da o tome obavijesti inspekciju zaštite i zdravlja na radu.

Ovlašćenje pravnih lica ili preduzetnika za obavljanje stručnih poslova

Član 49

Stručne poslove može da obavlja pravno lice ili preduzetnik koji ispunjavaju odgovarajuće uslove u pogledu kadra i organizacije, kao i tehničke i druge uslove.

Pravno lice i preduzetnik koji podnose zahtjev za dobijanje ovlašćenja za obavljanje stručnih poslova dužni su da imaju zaključene ugovore o radu sa punim radnim vremenom sa onoliko stručnih lica za koja podnose zahtjev, u zavisnosti od obima ovlašćenja.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, sa potrebnom dokumentacijom, pravno lice ili preduzetnik podnosi Ministarstvu.

Ispunjenost propisanih uslova za obavljanje stručnih poslova na radu kod pravnog lica i preduzetnika utvrđuje Ministarstvo, na predlog Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu.

Komisija iz stava 4 ovog člana ima pet članova, koji su zaposleni u Ministarstvu.

Članovima i sekretaru komisije iz stava 4 ovog člana pripada naknada za rad, u skladu sa zakonom.

Ministarstvo rješenjem ovlašćuje pravno lice ili preduzetnika (u daljem tekstu: ovlašćena organizacija) da može obavljati određene stručne poslove.

Rješenje iz stava 7 ovog člana izdaje se na period od tri godine i može se obnoviti pod istim uslovima.

Ovlašćena organizacija snosi stvarne troškove nastale u postupku utvrđivanja ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje stručnih poslova.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana, kao i visinu troškova iz stava 9 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Oduzimanje ovlašćenja

Član 50

Ministarstvo će oduzeti ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova i brisati iz registra iz člana 51 ovog zakona ovlašćenu organizaciju ako prestane da ispunjava propisane uslove za obavljanje stručnih poslova ili ne obavlja stručne poslove za koje je izdato ovlašćenje.

Registar ovlašćenih organizacija

Član 51

Ministarstvo vodi registar ovlašćenih organizacija.

U registar iz stava 1 ovog člana upisuju se rješenja iz člana 49 ovog zakona.

Način vođenja registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obavljanje drugih stručnih poslova

Član 52

Pored poslova iz člana 48 ovog zakona, ovlašćena organizacija, odnosno stručna služba obavlja:

- 1) izradu akta o procjeni rizika, sa predlogom mjera za njihovo otklanjanje;
- 2) periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija i sredstava i opreme lične zaštite na radu;
- 3) ispitivanje uslova radne sredine i radne okoline (hemijskih, fizičkih i bioloških materija, eksplozivne atmosfere, azbesta, osvjetljenosti i mikrokline);
- 4) reviziju (ocjenu) tehničke dokumentacije sa aspekta primijenjenosti mjera zaštite i zdravlja na radu, tehničkih propisa i standarda, radi utvrđivanja obezbijedenosti zaštite zaposlenih u objektima za koje je urađena tehnička dokumentacija, za procese rada koji će se obavljati u njima;
- 5) osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad i provjeru osposobljenosti; i
- 6) druge poslove.

Shodna primjena

Član 53

Odredbe čl. 49, 50 i 51 ovog zakona shodno se primjenjuju na stručne službe.

Dostupnost podataka

Član 54

Kad poslodavac za obavljanje svih ili pojedinih stručnih poslova angažuje ovlašćenu organizaciju prethodno je mora upoznati sa tehnološkim procesom, rizicima u procesu rada, preduzetim mjerama za otklanjanje rizika i omogućiti joj slobodan pristup odgovarajućim podacima o mjerama zaštite i zdravlja na radu, kao i o zaposlenima.

Ovlašćena organizacija dužna je da Ministarstvu dostavlja podatke o zaključenim ugovorima iz člana 56 ovog zakona na zahtjev, kao i za kalendarsku godinu do 28. februara tekuće za prethodnu godinu.

Stručni nalaz i odgovornost

Član 55

Ovlašćena organizacija dužna je da, najkasnije u roku od 30 dana od dana izvršenih pregleda i/ili ispitivanja, sačini stručni nalaz, odnosno izvještaj, sa ocjenom da li su obezbijeđene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu i da ga dostavi poslodavcu koji je zahtijevao pregled i/ili ispitivanje.

Ovlašćena organizacija je odgovorna da ocjene iz stručnog nalaza, odnosno izvještaja odgovaraju stepenu primjenljivosti mjera zaštite i zdravlja na radu u vrijeme pregleda i/ili ispitivanja.

Ugovor poslodavca i ovlašćene organizacije

Član 56

Ako poslodavac za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu angažuje ovlašćenu organizaciju, međusobna prava, obaveze i odgovornosti bliže se uređuju ugovorom.

Ovlašćene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih

Član 57

Organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva, propisuje i izdaje ovlašćenje pravnom licu registrovanom u skladu sa zakonom, ako ispunjava kadrovske, organizacione, tehničke i druge uslove da obavlja sljedeće poslove:

1) učestvuje u procjeni rizika na poslovima i u radnoj okolini prilikom sastavljanja akta o procjeni rizika;

2) upoznaje zaposlene sa rizicima po zdravlje koji su povezani sa njihovim radom i obavlja poslove zdravstvene edukacije i obuke zaposlenih;

3) utvrđuje i ispituje uzroke nastanka profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom;

4) ocjenjuje i utvrđuje posebne zdravstvene uslove koje moraju da ispunjavaju zaposleni za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu, u procesu rada ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenim sredstvima za rad;

5) vrši prethodne i periodične zdravstvene preglede zaposlenih u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu;

6) izdaje izvještaj o zdravstvenom pregledu o ispunjavanju zdravstvenih uslova rada na radnom mjestu sa povećanim rizikom;

7) sprovodi zdravstvenu zaštitu profesionalno oboljelih zaposlenih;

8) organizuje prvu pomoć, spašavanje i evakuaciju u slučaju povrjeđivanja zaposlenih ili havarija;

9) utvrđuje uzroke nastanka invalidnosti zaposlenih na radu i predlaže mjere za njihovo otklanjanje, učestvuje u procesu profesionalne rehabilitacije i daje savjete pri izboru drugog odgovarajućeg posla prema preostaloj zdravstvenoj sposobnosti;

10) predlaže poslodavcu mjere za poboljšanje zdravlja zaposlenih, a posebno onih koji su izloženi povećanim opasnostima od povreda na radu ili oštećenja zdravlja;

11) savjetuje poslodavca pri izboru i testiranju novih sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu sa aspekta zaštite zdravlja zaposlenih;

12) učestvuje u analizi povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i o tome vodi odgovarajuću evidenciju;

13) neposredno saraduje, konsultuje se i koordinira po pitanjima iz zaštite i zdravlja na radu sa stručnim licem, odnosno stručnom službom; i

14) druge poslove.

Podaci sakupljeni u vezi sa zdravstvenim pregledima zaposlenog povjerljive su prirode i pod nadzorom su ovlašćene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih, odnosno izabranog doktora koji vodi evidenciju o zdravstvenim pregledima.

Podaci iz stava 2 ovog člana mogu se dostavljati drugim licima samo uz pisanu saglasnost zaposlenog.

Izveštaj o zdravstvenom pregledu zaposlenog o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje određenih poslova dostavlja se poslodavcu na način da se ne naruši princip povjerljivosti ličnih podataka.

Nije dozvoljeno korišćenje podataka prikupljenih po osnovu zdravstvenih pregleda zaposlenih protivno namjeni ili u svrhu diskriminacije zaposlenih.

Bliže uslove u pogledu kadra, organizacije, tehničkih i drugih uslova propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

VI. FAZE IZRADE PROJEKTA I IZVOĐENJA RADOVA

Mjere zaštite i zdravlja na radu u fazi pripreme i izrade projekta

Član 58

Odgovorni projektant, koji u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata rukovodi izradom tehničke dokumentacije, dužan je da u svim fazama pripreme i izrade projekta uzima u obzir mjere zaštite i zdravlja na radu i opšta načela prevencije iz čl. 20 i 23 ovog zakona, posebno kad:

- odlučuje o arhitektonskim, tehničkim, tehnološkim i/ili organizacionim rješenjima, u cilju planiranja različitih aktivnosti ili faza radova koji treba da se izvode istovremeno ili jedan za drugim; i

- procjenjuje vrijeme potrebno za završetak tih radova ili faza radova.

Odgovorni projektant je dužan da u svim fazama pripreme i izrade projekta vodi računa o sadržini plana mjera zaštite i zdravlja na radu i prateće dokumentacije, kao i njegovim izmjenama.

Poslovi koordinatora u fazi izrade projekta

Član 59

Koordinator u fazi izrade projekta obavlja poslove:

- koordinacije primjene mjera zaštite i zdravlja na radu u postupcima i opštih načela prevencije iz čl. 20 i 23 ovog zakona;

- izrade ili obezbjeđenja izrade plana mjera zaštite i zdravlja na radu kojim je određeno uređenje gradilišta i mjere zaštite i zdravlja na radu na tom gradilištu uz uzimanje u obzir industrijskih aktivnosti u blizini i na gradilištu;

- pripreme dokumenata koja, u skladu sa karakteristikama projekta, sadrže relevantne informacije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu koje je potrebno da se uzmu u obzir u toku izvođenja svih daljih radova (upotreba, održavanje, adaptacija, sanacija, rušenje objekata i sl.).

Mjere zaštite i zdravlja na radu u fazi izvođenja radova

Član 60

Za vrijeme izvođenja radova na gradilištu primjenjuju se mjere zaštite i zdravlja na radu, a naročito mjere koje se odnose na:

- održavanje urednosti i zadovoljavajućeg nivoa čistoće gradilišta;
- izbor lokacija radnih mjesta i obezbjeđivanje dostupnosti tim radnim mjestima određivanjem saobraćajnih površina, prolaza, prelaza i sl. za zaposlene i sredstva za rad;
- utvrđivanje uslova pod kojima se radi sa različitim materijalima;
- održavanje u ispravnom stanju sredstava za rad i sprovođenje prethodnih i periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, u cilju obezbjeđivanja mjera zaštite i zdravlja na radu na gradilištu;
- planiranje i utvrđivanje površina i lokacija za skladištenje različitih materijala, a naročito opasnih materija;
- usklađivanje vremena potrebnog za izvođenje pojedinih vrsta i faza radova saglasno dinamici izvođenja radova na gradilištu;
- saradnju između svih poslodavaca na gradilištu;
- industrijske aktivnosti unutar ili u blizini gradilišta; i
- zabranu rada sve dok se ne otklone nepravilnosti nastale u postupku izvođenja radova.

Poslovi koordinatora u fazi izvođenja radova

Član 61

Koordinator u fazi izvođenja radova obavlja poslove:

- koordinacije primjene opštih načela prevencije u slučajevima kad se odlučuje o tehničkim, tehnološkim i/ili organizacionim rješenjima u cilju planiranja različitih elemenata ili faza radova koji treba da se izvode istovremeno ili jedan za drugim i kad se procjenjuju rokovi potrebni za završetak tih radova ili faza radova;
- koordinacije realizovanja planiranih aktivnosti sa ciljem da se obezbijedi da poslodavci dosljedno primjenjuju mjere zaštite i zdravlja na radu i mjere iz plana mjera zaštite i zdravlja na radu, gdje je to neophodno;
- vršenja i obezbjeđenja vršenja izmjena ili dopuna plana mjera zaštite i zdravlja na radu i prateće dokumentacije i obezbjeđivanje podataka potrebnih da se izvrše te izmjene i dopune, uzimanjem u obzir nastalih promjena na gradilištu;
- organizovanja saradnje i međusobnog obavještanja svih poslodavaca koji istovremeno ili jedan za drugim izvode radove na gradilištu, vršenje koordinacije njihovih aktivnosti u pogledu sprovođenja mjera zaštite i zdravlja na radu radi sprečavanja nastanka povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom;
- obezbjeđivanja da svi poslodavci i druga lica na gradilištu budu upoznati sa planom mjera zaštite i zdravlja na radu, odnosno sa njegovim izmjenama ili dopunama;
- koordiniranja radova u cilju pravilnog izvođenja planiranih aktivnosti;
- preduzimanja mjera zaštite i zdravlja na radu radi obezbjeđivanja da pristup gradilištu imaju samo lica koja imaju dozvolu da mogu da uđu na gradilište.

Koordinator za izvođenje radova ovlašćen je da izrekne privremenu mjeru zabrane izvođenja radova na dijelu ili cijelom gradilištu, u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje na radu, do otklanjanja nepravilnosti, o čemu obavještava rukovodioca građenja, stručni nadzor, odnosno nadzornog inženjera i investitora.

VII. EVIDENCIJE, IZVJEŠTAJI I SARADNJA

Evidencije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu

Član 62

Poslodavac je dužan da vodi i čuva evidencije o:

- 1) radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno povećanim rizikom;
- 2) zaposlenima raspoređenim na radna mjesta, a posebno o zaposlenima raspoređenim na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno povećanim rizikom;
- 3) povredama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi sa radom;
- 4) osposobljenosti zaposlenih;
- 5) opasnim materijama koje se koriste u toku rada;
- 6) izvršenim ispitivanjima radne sredine;
- 7) izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu;
- 8) izvještajima iz člana 63 ovog zakona;
- 9) prethodnim i periodičnim zdravstvenim pregledima;
- 10) tehničkoj dokumentaciji (glavni projekti);
- 11) dokumentaciji iz zaštite i zdravlja na radu (atest, zapisnik o stručnom nalazu, uputstva za rukovanje i održavanje sredstava za rad i sl.).

Sadržaj, obrazac i način vođenja evidencija iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izvještaji

Član 63

Poslodavac je dužan da, najmanje jednom godišnje, sačini izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih, koji se razmatra na organima koji vrše poslove upravljanja zajedno sa izvještajima o poslovanju.

Poslodavac je dužan da, na zahtjev nadležnog inspektora, obezbijedi izvještaj o stanju zaštite i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim mjerama u ovoj oblasti kod poslodavca.

Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka, pisano prijavi inspekciji zaštite i zdravlja na radu svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih.

Poslodavac je dužan da izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu, u roku i na obrascu propisanom aktom organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Saradnja

Član 64

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, ovlašćene zdravstvene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih i druge zdravstvene ustanove dužni su da u vezi sa dostavljanjem podataka o povredama na radu, profesionalnim bolestima, bolestima u vezi sa radom i invalidima rada, sarađuju sa Ministarstvom i da te podatke obezbjeđuju na zahtjev i mjesečno, a za svaku kalendarsku godinu najkasnije do 28. februara tekuće za prethodnu godinu.

VIII. NADZOR

Inspekcijski nadzor

Član 65

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, propisa donijetih na osnovu njega i tehničkim i drugim mjerama i standardima koji se odnose na zaštitu i zdravlje na radu vrši inspekcija zaštite i zdravlja na radu, ako zakonom nije određeno da nadzor u sprovođenju tih propisa u određenim djelatnostima vrše i drugi organi.

Inspekcijski nadzor nad radom ovlašćenih ustanova za zdravstvenu zaštitu zaposlenih, zdravstvenim nadzorom zaposlenih i kvalitetom zdravstvenih pregleda zaposlenih vrše zdravstvena i sanitarna inspekcija.

Nadzor nad stručnim radom

Član 66

Nadzor nad stručnim radom ovlašćenih organizacija vrši Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom.

U nadzoru nad stručnim radom utvrđuje se da li su ispunjeni uslovi u pogledu kadra, organizacije, tehničkih i drugih uslova koje propisuje Ministarstvo, kao i u odnosu na kvalitet obavljanja stručnih poslova, na osnovu uvida u dokumentaciju i uvida u proces pružanja i efekata usluga.

Obaveze i ovlašćenja inspektora zaštite i zdravlja na radu

Član 67

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor zaštite i zdravlja na radu, pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih zakonom, ima obavezu i ovlašćenje da izvrši uviđaj teških, kolektivnih i smrtnih povreda na radu.

IX. KAZNENE ODREDBE

Novčana kazna za prekršaj pravnog, odgovornog lica i preduzetnika

Član 68

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice odnosno dio stranog društva, ako:

- 1) troškove obezbjeđivanja mjera zaštite i zdravlja na radu stavi na terete zaposlenog (član 7);
- 2) ne izvrši ispitivanje uslova radne sredine odnosno, da projektovanjem, izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih, korišćenjem i održavanjem tehnoloških procesa rada sa pripadajućim objektima i sredstvima za rad, ne obezbijedi da se rad zaposlenih obavlja na bezbjedan i zdrav način, a hemijske, fizičke (osim jonizujućih i nejonizujućih zračenja) i biološke materije, eksplozivna atmosfera, azbest, mikroklima i osvjetljenje na radnim mjestima i u radnim i pomoćnim prostorijama ne usklade sa propisanim mjerama zaštite i zdravlja na radu i normativima za djelatnost koja se obavlja u toj radnoj sredini i radnoj okolini (član 16 stav 1);
- 3) pri izgradnji, rekonstrukciji adaptaciji, sanaciji, ili rušenju objekta, ne obezbijedi da se izradi plan mjera zaštite i zdravlja na radu (član 16 stav 3);
- 4) planira da radovi traju duže od 30 radnih dana i da istovremeno radi više od 20 zaposlenih ili da je planiranim obimom radova obuhvaćeno više od 500 zaposlenih, odnosno da radovi traju duže od 500 dana, a najkasnije pet dana prije početka radova, inspekciji zaštite i zdravlja na radu ne dostavi prijavu o početku radova u skladu sa posebnim zakonom (član 16 stav 4);

5) ne obezbijedi da se izvrše izmjene ili dopune plana mjera zaštite i zdravlja na radu, ukoliko nastupe okolnosti (razlozi) koji utiču na sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu na gradilištu, i to najkasnije pet dana prije početka obavljanja radova, naročito uzimajući u obzir okolnosti iz člana 17 stav 2 ovog zakona (član 17 st. 1 i 2);

6) da zaposlenima sredstva za rad na upotrebu, a ne posjeduje stručni nalaz odnosno izvještaj o njihovim izvršenim pregledima i ispitivanjima, sa ocjenom da su na njima obezbijeđene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, a koji je sačinjen od strane ovlaštenog pravnog lica ili preduzetnika i u propisanim rokovima (član 18 stav 2);

7) ne planira i ne obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu u svim procesima rada, radi sprječavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje zaposlenih, u postupcima iz člana 20 stav 1 tač. 1 do 9;

8) ne obezbijedi posebnu zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih žena za vrijeme trudnoće, lica mlađih od 18 godina života, kao i lica sa invaliditetom (član 21 stav 2);

9) uzimajući u obzir promjenu radne sredine i radne okoline, ne sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu ili bira radne i proizvodne metode koje ne obezbjeđuju poboljšanje stanja ili viši nivo zaštite i zdravlja na radu (član 21 stav 3);

10) prilikom raspoređivanja zaposlenog na radno mjesto sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom nije uzeo u obzir njegove sposobnosti, koje mogu uticati na zaštitu i zdravlje zaposlenog (član 21 stav 5);

11) pri izvođenju radova na gradilištu ne postupa po pisanim uputstvima koja dobija od koordinatora u fazi izrade projekta i koordinatora u fazi izvođenja radova, kao i ne saraduje sa drugim poslodavcima u primjeni mjera zaštite i zdravlja na radu (član 22);

12) ne sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu, poštujući opšta načela prevencije (član 23);

13) saglasno prirodi djelatnosti, broju zaposlenih, organizaciji i načinu rada, prava, obaveze i odgovornosti u pogledu zaštite i zdravlja na radu ne uredi opštim aktom ili ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenim (član 24 stav 1);

14) ne donese i ne posjeduje akt o procjeni rizika, za sva radna mjesta ne procijeni rizike, ne utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i ne obezbijedi njihovo sprovođenje (član 25 stav 1);

15) ne izmijeni akt o procjeni rizika u slučaju adaptacije, rekonstrukcije, havarije, generalnog remonta, teške, kolektivne i smrtne povrede na radu i kada rezultati praćenja zdravstvenog stanja zaposlenog pokažu da je to neophodno (član 25 stav 5 al.3, 4 i 6);

16) ne obezbijedi da pristup mjestu rada u radnoj sredini i radnoj okolini na kome prijete ozbiljna i/ili određena opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja imaju samo ona lica koja su osposobljena za bezbjedan i zdrav rad na tom radnom mjestu, koja su dobila posebna pisana uputstva za rad na takvom mjestu i koja su opremljena odgovarajućim sredstvima i opremom lične zaštite na radu (član 26 stav 2);

17) nije svako lice koje se po bilo kom osnovu nalazi u radnoj sredini i radnoj okolini, krugu poslodavca ili gradilištu upozorio na opasna mjesta ili na štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, na mjere zaštite i zdravlja na radu koje mora da primijeni i nije ga usmjerio na bezbjedne zone za kretanje (član 26 stav 3);

18) nije na mjestima rada, kao i sredstvima za rad postavio natpise, upozorenja na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi i znakove zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa aktom Ministarstva (član 26 stav 4);

19) ne obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom i u slučajevima ponovnog angažovanja zaposlenog, koji je odsustvovao sa rada na tom radnom mjestu duže od jedne godine (član 27 stav 2);

20) na zahtjev zaposlenog ne obezbijedi zdravstveni pregled primjeren rizicima zaštite i zdravlja na radu, kao i za slučajeve koji nijesu obuhvaćeni članom 27 stav 2 ovog zakona, najmanje jednom u periodu od tri godine (član 27 stav 3);

21) ako zaposlenog ne rasporedi na drugo radno mjesto i ne obezbijedi druga prava u skladu sa zakonom (član 27 stav 6);

22) ne izvrši osposobljavanje zaposlenog prije raspoređivanja na radno mjesto, raspoređivanja na drugo radno mjesto, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada i ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana (član 28 stav 1);

23) ne donese program o osposobljavanju zaposlenih (član 28 stav 2);

24) ako rasporedi zaposlenog da radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, a prethodno nije utvrdio da zaposleni ispunjava propisane posebne uslove (član 29 stav 2);

25) ne zaključi poseban ugovor o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite i zdravlja na radu, kao i o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima uzimajući u obzir prirodu djelatnosti, da ne koordiniraju svoje aktivnosti u vezi sa mjerama zaštite i zdravlja na radu, uključujući mjere prevencije i procjene rizika prije početka izvođenja radova, u slučaju da dva ili više poslodavaca istovremeno izvode radove i isti ne dostavi Inspekciji zaštite i zdravlja na radu, najkasnije pet dana prije početka radova (član 30);

26) ako zaposlenog ili predstavnika zaposlenih ne informiše pisanim putem u vezi sa rizicima po zaštitu i zdravlje na radu, prevencijom, mjerama zaštite i zdravlja na radu i aktivnostima u odnosu na svaku vrstu radnog mjesta i/ili načinom organizovanja i pružanja prve pomoći, zaštite od požara, postupkom evakuacije zaposlenih pri pojavi ozbiljnih i neposrednih opasnosti i o licima koja su zadužena za sprovođenje ovih mjera (član 31 stav 1);

27) ne sarađuje i ne konsultuje se sa zaposlenim, predstavnikom zaposlenih i sindikatom u postupku utvrđivanja prava, obaveza i odgovornosti koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu (član 32 stav 1);

28) predstavniku zaposlenih ne obezbijedi odgovarajuće oblike osposobljavanja i usavršavanja iz oblasti zaštite i zdravlja na radu u toku radnog vremena kod ili izvan poslodavca (član 33 st. 1 i 2);

29) zaposlene, odnosno predstavnike zaposlenih dovede u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova iz člana 32 ovog zakona (član 34 stav 1);

30) ne omogući najmanje jednom predstavniku zaposlenih odgovarajuće odsustvo sa rada u trajanju od najmanje pet časova rada mjesečno, uz nadoknadu zarade i ne pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova u vezi zaštite i zdravlja na radu (član 34 stav 3);

31) ne nabavi, ne izda na upotrebu i ne obezbijedi da zaposleni sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu neophodne za njegovo radno mjesto koristi u skladu sa njihovom namjenom (član 35 st. 2 i 4);

32) ne preduzme potrebne mjere i ne odredi zaposlene za pružanje prve pomoći, zaštitu od požara i evakuaciju zaposlenih u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica, u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju ovu oblast. (član 36 stav 1);

33) ne obavijesti sve zaposlene koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj ili neposrednoj opasnosti o vrsti rizika i o mjerama zaštite i zdravlja na radu i tom prilikom mjerama i uputstvima, zaposlenim ne omogući zaustavljanje rada i upućivanje na bezbjedno mjesto (član 37 st. 1 i 2);

34) zahtijeva od zaposlenih da nastave rad u situaciji u kojoj postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u slučaju spašavanja ljudskih života (član 37 stav 3);

35) obavezno ne osigura zaposlene od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom (član 38 stav 1);

36) radi organizovanja i obavljanja stručnih poslova iz člana 46 stav 1 ovog zakona ne odredi stručno lice ili ne organizuje stručnu službu ili ne angažuje pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova (član 46 st. 1 i 3);

37) ne obezbijedi stručnom licu ili stručnoj službi prava iz člana 47 ovog zakona;

38) ovlašćenu organizaciju prethodno ne upozna sa tehnološkim procesom, rizicima u procesu rada, preduzetim mjerama za otklanjanje rizika i ne omogući joj slobodan pristup odgovarajućim podacima o mjerama zaštite, kao i o zaposlenim (član 54 stav 1);

39) kao ovlašćena organizacija, najkasnije u roku od 30 dana od dana izvršenih pregleda i/ili ispitivanja, ne sačini stručni nalaz, odnosno izvještaj sa ocjenom da li su obezbijedene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu i ne dostavi ga poslodavcu koji je zahtijevao pregled i/ili ispitivanje (član 55 stav 1);

40) odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano ne prijavi Inspekciji zaštite i zdravlja na radu svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih (član 63 stav 3);

41) ne izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu (član 63 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 10.000 eura.

Novčana kazna za prekršaj investitora

Član 69

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj investitor sa svojstvom pravnog lica odnosno dio stranog društva, ako:

1) kao investitor od ovlašćenog pravnog lica ili preduzetnika ne obezbijedi reviziju (ocjenu) da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa propisima koji se odnose na zaštitu i zdravlje na radu, tehničkim propisima i standardima (član 10 stav 2);

2) ne odredi jednog ili više koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu kad radove izvode ili je predviđeno da ih izvode dva ili više izvođača (član 11 stav 1);

3) ne odredi jednog ili više koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu i u slučaju kad anagažuje samo jednog izvođača radova, a taj izvođač angažuje ostale izvođače (član 11 stav 2);

4) ako svoje obaveze i odgovornosti propisane ovim zakonom prenese na poslodavca (član 15 stav 2);

5) ne obezbijedi da se na gradilištu, prije početka radova na izgradnji, rekonstrukciji adaptaciji, sanaciji, ili rušenju objekta, izradi plan mjera zaštite i zdravlja na radu (član 16 stav 3);

6) ne posjeduje kopiju prijave o početku radova na gradilištu i ne ažurira prijavu o početku radova u slučaju bilo kakve promjene (član 16 stav 5);

7) ne dostavi Inspekciji zaštite i zdravlja na radu ažuriranu prijavu o početku radova najkasnije u roku od pet dana od dana ažuriranja, a kopiju ažurirane prijave ne posjeduje na gradilištu (član 16 stav 6);

8) ne obezbijedi da se izvrše izmjene ili dopune plana mjera zaštite i zdravlja na radu, ukoliko nastupe okolnosti (razlozi) koje utiču na sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu na gradilištu, i to najkasnije pet dana prije početka obavljanja radova, naročito uzimajući u obzir okolnosti iz člana 17 stav 2 ovog zakona (član 17 st. 1 i 2);

9) pri izvođenju radova na gradilištu ne postupa po pisanim uputstvima koja dobija od koordinatora u fazi izrade projekta i koordinatora u fazi izvođenja radova, kao i ne saraduje sa drugim poslodavcima u primjeni mjera zaštite i zdravlja na radu (član 22);

10) u svim fazama pripreme i izrade projekta ne uzima u obzir mjere zaštite i zdravlja na radu i opšta načela prevencije iz čl. 20 i 23 ovog zakona, posebno kada odlučuje o arhitektonskim, tehničkim, tehnološkim i/ili organizacionim rješenjima, u cilju planiranja različitih aktivnosti ili faza radova koji treba da se izvode istovremeno ili jedan za drugim i procjenjuje vrijeme potrebno za završetak tih radova ili faza radova (član 58 stav 1);

11) u svim fazama pripreme i izrade projekta ne vodi računa o sadržini plana mjera zaštite i zdravlja na radu i prateće dokumentacije, kao i njegovim izmjenama (član 58 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i investitor sa svojstvom preduzetnika novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se investitor sa svojstvom fizičkog lica novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 4.000 eura.

Novčana kazna za prekršaj koordinatora u fazi izrade projekta

Član 70

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj koordinator za izradu projekta ako:

1) ne vrši koordinaciju primjene mjera zaštite i zdravlja na radu u postupcima i opštim načelima prevencije iz čl. 20 i 23 ovog zakona (član 59 stav 1 alineja 1);

2) ne izradi ili ne obezbijedi izradu plana mjera zaštite i zdravlja na radu kojim je određeno uređenje gradilišta i mjere zaštite i zdravlja na radu na tom gradilištu uz uzimanje u obzir industrijskih aktivnosti u blizini i na gradilištu (član 59 stav 1 alineja 2);

3) ne pripremi dokumenta koja, u skladu sa karakteristikama projekta, sadrže relevantne informacije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu koje je potrebno da se uzmu u obzir u toku izvođenja svih daljih radova (upotreba, održavanje, adaptacija, sanacija, rušenje objekata i sl.) (član 59 stav 1 alineja 3).

Novčana kazna za prekršaj koordinatora u fazi izvođenja radova

Član 71

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj koordinator za izvođenje radova, ako:

1) ne koordinira primjenu opštih načela prevencije u slučajevima kada se odlučuje o tehničkim, tehnološkim i/ili organizacionim rješenjima u cilju planiranja različitih elemenata ili faza radova koji treba da se izvode istovremeno ili jedan za drugim i kada se procjenjuju rokovi potrebni za završetak tih radova ili faza radova (član 61 stav 1 alineja 1);

2) ne vrši i ne obezbjeđuje vršenje izmjena ili dopuna plana mjera zaštite i zdravlja na radu i prateće dokumentacije i ne obezbjeđuje podatke potrebne da se izvrše te izmjene i dopune, uzimanjem u obzir nastalih promjena na gradilištu (član 61 stav 1 alineja 3);

3) ne organizuje saradnju i međusobno obavješćavanje svih poslodavaca koji istovremeno ili jedan za drugim izvode radove na gradilištu, ne vrši koordinaciju njihovih aktivnosti u pogledu sprovođenja mjera zaštite i zdravlja na radu radi sprječavanja nastanka povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom (član 61 stav 1 alineja 4);

4) ne obezbijedi da svi poslodavci i druga lica na gradilištu budu upoznati sa planom mjera zaštite i zdravlja na radu, odnosno sa njegovim izmjenama ili dopunama (član 61 stav 1 alineja 5);

5) ne koordinira radove u cilju pravilnog izvođenja planiranih aktivnosti (član 61 stav 1 alineja 6);

6) ne preduzima mjere zaštite i zdravlja na radu radi obezbjeđivanja da pristup gradilištu imaju samo lica koja imaju dozvolu da mogu da uđu na gradilište (član 61 stav 1 alineja 7).

Novčana kazna za lakši prekršaj pravnog i odgovornog lica

Član 72

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne vodi i ne čuva propisanu evidenciju iz zaštite i zdravlja na radu (član 62).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 50 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150 eura.

Novčana kazna za prekršaj zaposlenog

Član 73

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj zaposleni, ako:

1) odbije da obavi zdravstveni pregled koji odgovara riziku za zaštitu i zdravlje na radnom mjestu, na koji ga upućuje poslodavac (član 40 stav 3);

2) za vrijeme rada ne primjenjuje propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, ne vodi računa o svojoj i zaštiti i zdravlju na radu drugih zaposlenih na koje utiče svojim radom ili postupcima pri obavljanju posla, namjenski ne koristi sredstva za rad, opasne materije, sredstva i opremu lične zaštite na radu i zaštitne uređaje, ne saraduje i ne konsultuje se sa poslodavcem i stručnim licem kako bi se sprovele propisane mjere zaštite i zdravlja na radu na poslovima na kojima radi u skladu sa osposobljenošću i uputstvima koja je dobio od poslodavca (član 43 stav 1 alineja 1);

3) u skladu sa svojim saznanjima, odmah ne obavijesti poslodavca, pisano ili usmeno, ili preko predstavnika zaposlenih o nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mjestu mogla da ugrozi njegovu ili zaštitu i zdravlje drugih zaposlenih i ne saraduje i ne konsultuje se sa poslodavcem i stručnim licem dok poslodavac ne obezbijedi uslove za bezbjedan i zdrav rad u skladu sa osposobljenošću i uputstvima koja je dobio od poslodavca (član 43 stav 1 al. 2 i 3);

4) započne i obavlja rad pod uticajem sredstava zavisnosti (alkohol, droga i sl.) i ne podvrgne se provjeri da li je pod uticajem sredstava zavisnosti (član 44).

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih akata

Član 74

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje rada

Član 75

Poslodavci su dužni da rad i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odložena primjena

Član 76

Odredba člana 27 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 77

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list CG”, 34/14 i 44/18).

Stupanje na snagu

Član 78

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 19-2/26-1/8

EPA 906 XXVIII

Podgorica, 7. aprila 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

---

* U ovaj zakon prenesena je Direktiva Savjeta 89/391/EEZ od 12. juna 1989. godine o uvođenju mjera za podsticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja zaposlenih na radu (OJ L br. 183. od 29.6.1989. str.1.), koja je izmijenjena Regulativom (EC) br. 1137/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. oktobra 2008. godine o prilagođavanju nekih akata za koje se koristi postupak određen u članu 251. Ugovora, Odluka Savjeta 1999/468/ES u vezi sa regulatornim postupkom sa pregledom - Prilagođavanje regulatornom postupku sa pregledom - prvi dio (OJ L br. 311. od 21.11.2008. str.1.); Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 92/57/EEZ od 24. juna 1992. godine o minimalnim zahtjevima za zaštitu i zdravlje na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima i Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 91/383/EEZ od 25. juna 1991. osigurava da zaposleni na određeno ili neodređeno radno vrijeme uživaju istu zaštitu i zdravlje na radu kao i zaposleni na neodređeno vrijeme.

1021.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-685/2
Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU*

Član 1

U Zakonu o radu („Službeni list CG”, br. 74/19, 8/21, 59/21, 68/21, 145/21, 77/24, 86/24, 122/25 i 165/25) u članu 6 st. 1 i 2 riječi: „Kolektivni ugovor i ugovor o radu” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „Posebni zakon, kolektivni ugovor i ugovor o radu” u odgovarajućem padežu.

Član 2

Poslije člana 6 dodaje se novi član koji glasi:

„Drugačije uređenje prava iz rada i po osnovu rada

Član 6a

Zbog javnog interesa za zaposlene u zdravstvenim ustanovama, policiji, bezbjednosti, informacione bezbjednosti, Vojsci Crne Gore, organima za izvršenje krivičnih sankcija i organima službe zaštite i spašavanja, posebnim zakonom mogu se urediti drugačija prava i uslovi rada.”.

Član 3

U članu 7 riječ „invaliditet,” zamjenjuje se riječju „invalidnost,”.

Član 4

Naziv člana 9 mijenja se i glasi: „**Područja diskriminacije**”.

U stavu 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) nepovoljno postupanje prema zaposlenima prilikom ostvarivanja prava iz radnog odnosa;”.

Član 5

U članu 16 stav 1 riječi: „ili pred Centrom za alternativno rješavanje sporova,” brišu se.

Član 6

U članu 18 stav 1 poslije tačke 5 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5a) u roku od tri dana od dana promjene adrese elektronske pošte, ukoliko je posjeduje, o tome obavijesti poslodavca;”.

Član 7

U članu 19 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) u oglasu o slobodnom radnom mjestu navede nazive radnih mjesta na rodno neutralan način;”.

Poslije tačke 7 dodaje se nova tačka koja glasi:

„7a) vodi posebnu evidenciju o broju zaposlenih lica sa invaliditetom, koja sadrži podatke o polu, odnosno rodu, vrsti radnog angažmana, trajanju radnog odnosa, radnom mjestu na kojem je lice zasnovalo radni odnos, odnosno na koje je raspoređeno i o zaradi;”.

Poslije tačke 10 dodaje se nova tačka koja glasi:

„10a) zaposleno lice sa invaliditetom informiše o zaradi na način koji je pristupačan tom zaposlenom;”.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Obavještenje iz stava 1 tačka 6 ovog člana poslodavac zaposlenom dostavlja u pisanom ili elektronskom obliku, o čemu čuva dokaz.“

Član 8

U članu 20 stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Lice sa invaliditetom može da zaključi ugovor o radu pod uslovima i na način utvrđen ovim i posebnim zakonom.“

Član 9

U članu 21 stav 5 poslije riječi „supružnik,“ dodaju se riječi: „partner u zajednici života lica istog pola,“, a poslije riječi „vanbračna,“ dodaju se riječi: „djeca partnera u zajednici života lica istog pola,“.

Član 10

U članu 24 stav 6 poslije riječi „ništavim“ dodaju se zarez i riječi: „osim ako je sporazum zaključen između poslodavaca čiji je osnivač ili većinski vlasnik država, odnosno jedinica lokalne samouprave.“.

Poslije stava 8 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(9) Poslodavac je dužan da prilikom oglašavanja slobodnog radnog mjesta ili na drugi način koji je naveden u oglasu, lice koje namjerava da zaključi ugovor o radu upozna sa početnom zaradom ili rasponom zarade koja je predviđena za slobodno radno mjesto, kao i sa kolektivnim ugovorom kojim je uređeno pitanje zarada kod poslodavca.

(10) Poslodavac koji nema obavezu oglašavanja slobodnih radnih mjesta, dužan je da lice koje namjerava da zaključi ugovor o radu informiše o početnoj zaradi ili rasponu zarade za slobodno radno mjesto, kao i o kolektivnom ugovoru kojim je uređeno pitanje zarada kod poslodavca.“

Član 11

U članu 25 stav 2 riječi: „o porodičnom, odnosno bračnom statusu i planiranju porodice,“ zamjenjuju se riječima: „o porodičnom statusu i planiranju porodice, podatke da li živi u bračnoj, odnosno vanbračnoj zajednici ili ima zaključeno životno partnerstvo sa licem istog pola, podatke o iznosu zarade koju ostvaruje ako je u radnom odnosu, odnosno iznosu zarade koju je ostvarivalo kod prethodnih poslodavaca,“.

Član 12

U članu 29 stav 4 poslije riječi „radu“ dodaju se riječi: „i isti mu dostavi elektronskim putem, ukoliko zaposleni posjeduje adresu elektronske pošte.“.

Član 13

U članu 31 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) adresu elektronske pošte zaposlenog, ukoliko je zaposleni posjeduje;“.

Poslije tačke 14 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„14a) način ostvarivanja zaštite prava zaposlenih u smislu čl. 139, 140 i 141 ovog zakona;

14b) vrijeme trajanja i uslove probnog rada, ukoliko je predviđen;

14c) pravo na stručno osposobljavanje i usavršavanje koje obezbjeđuje poslodavac, ukoliko postoji;“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Ugovor o radu ne može sadržati odredbu kojom se zaposlenom zabranjuje iznošenje podataka o njegovoj zaradi u svrhu ostvarivanja prava na jednaku zaradu za rad iste vrijednosti.“

Član 14

U članu 32 stav 4 poslije riječi „supružnik,“ dodaju se riječi: „partner u zajednici života lica istog pola,“, a poslije riječi „vanbračna,“ dodaju se riječi: „djeca partnera u zajednici života lica istog pola,“.

Član 15

U članu 34 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(3) U slučaju kad je radni odnos zasnovan ugovorom o radu na određeno vrijeme, probni rad ne može da traje duže od ¼ perioda na koji je ugovor o radu zaključen, a ne duže od perioda iz stava 2 ovog člana.

(4) Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, probni rad može da traje duže u slučaju odsustva sa rada zbog: privremene spriječenosti za rad po propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju, porodijskog, očinskog, roditeljskog, usvojiteljskog i hraniteljskog odsustva.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 5.

Član 16

U članu 35 poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„(7) U slučaju ponovnog zaključivanja ugovora o radu sa istim licem, na isto radno mjesto, sa istim opisom poslova, ako je to lice zadovoljilo na probnom radu, ne može ponovo da se predvidi probni rad za obavljanje poslova tog radnog mjesta.“

Član 17

U članu 37 stav 5 poslije riječi „porodijskog,“ dodaje se riječ „očinskog,“.

Član 18

Član 42 mijenja se i glasi:

„(1) Radni odnos može da se zasnuje za obavljanje poslova van prostorija poslodavca, kad to dopušta priroda posla i kad je to predviđeno opisom poslova tog radnog mjesta.

(2) Radni odnos za obavljanje poslova van prostorija poslodavca obuhvata rad na daljinu i rad od kuće uz upotrebu informacione tehnologije.

(3) Poslodavac je dužan da obezbijedi odgovarajuće uslove, odnosno sredstva i opremu za rad, zaposlenima koji rade van prostorija poslodavca.

(4) Ugovor o radu zaključen u smislu stava 1 ovog člana, pored podataka iz člana 31 stav 1 ovog zakona, sadrži i podatke o:

1) vrsti poslova i načinu organizovanja rada;

2) rasporedu radnog vremena;

3) uslovima rada i načinu vršenja nadzora nad radom;

4) upotrebi sopstvenih sredstava za rad i naknadi troškova za njihovu upotrebu;

5) naknadi drugih troškova vezanih za obavljanje poslova i način njihovog utvrđivanja; i

6) drugim pravima i obavezama.

(5) Ako ugovorom o radu nije utvrđen opis poslova u smislu stava 1 ovog člana, zaposleni i poslodavac mogu da ponude izmjenu ugovora o radu.

(6) Ako zaposleni odbije da zaključi izmjenu ugovora o radu u smislu stava 5 ovog člana, ne može da trpi štetne posljedice.

(7) Zaposleni koji radi van prostorija poslodavca ima sva prava i obaveze iz rada i po osnovu rada kao zaposleni koji radi u prostorijama poslodavca.“

Član 19

Poslije člana 42 dodaje se novi član koji glasi:

„Raspoređivanje u vanrednim okolnostima

Član 42a

(1) U slučaju vanredne situacije (proglašenje pojave epidemije zarazne bolesti, zemljotres, poplava, ekološki incident, požar, havarija i sl.), poslodavac može, radi nastavka poslovanja, bezbjednog odvijanja procesa rada, kao i zaštite zdravlja zaposlenih i drugih lica, sa zaposlenim dogovoriti rad van prostorija poslodavca bez izmjene ugovora o radu.

(2) Ako u slučaju iz stava 1 ovog člana rad van prostorija poslodavca traje duže od 30 dana, poslodavac je dužan da neposredno po isteku tog roka zaposlenom ponudi izmjenu ugovora o radu.

(3) Izmjena ugovora o radu iz stava 2 ovog člana traje do završetka vanredne situacije iz stava 1 ovog člana.“

Član 20

U članu 47 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) raspoređivanje zaposlenog van prostorija poslodavca u smislu člana 42 ovog zakona;“.

U tački 9 poslije riječi „porodiljsko,“ dodaje se riječ „očinsko,“.

Član 21

U članu 48 poslije stava 4 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(5) U slučaju kad zaposleni koji radi najmanje šest mjeseci kod istog poslodavca i kome je probni rad istekao ukoliko je bio ugovoren ponudi izmjenu ugovora o radu sa određenog na neodređeno vrijeme, poslodavac je dužan da razmotri mogućnost zaključivanja ugovora o radu na neodređeno vrijeme.

(6) Kad poslodavac nije u mogućnosti da prihvati ponudu iz stava 5 ovog člana, dužan je da zaposlenom dostavi obrazložen pisani odgovor u roku od 30 dana od dana prijema ponude.

(7) Ako zaposleni ponovo dostavi ponudu iz stava 5 ovog člana, a poslodavac i dalje nije u mogućnosti da je prihvati, dužan je da zaposlenom dostavi obrazložen pisani odgovor u roku od 30 dana od dana prijema ponude samo ako je od prethodnog podnošenja ponude od strane zaposlenog proteklo najmanje šest mjeseci.“

U stavu 7 poslije riječi: „Agencije za mirno rješavanje radnih sporova“ brišu se zarez i riječi: „Centra za alternativno rješavanje sporova“.

Dosadašnji st. 5 do 8 postaju st. 8 do 11.

Član 22

U članu 64 poslije stava 8 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(9) Ako nijesu ispunjeni uslovi iz st. 6, 7 i 8 ovog člana, zaposleni može da odbije obavljanje prekovremenog rada zbog čega ne može da trpi štetne posljedice.“

(10) Izuzetno od stava 9 ovog člana, ako nijesu ispunjeni uslovi iz st.6,7 i 8 ovog člana, zaposleni u Vojsci Crne Gore, policiji, bezbjednosti i organima službe zaštite i spašavanja, ne može odbiti prekovremeni rad.“.

Dosadašnji st. 9 i 10 postaju st.11 i 12.

Član 23

Član 65 mijenja se i glasi:

„Drugačije uređenje radnog vremena zbog javnog interesa

Član 65

„Posebnim zakonom može se urediti drugačije trajanje i raspored radnog vremena zbog javnog interesa za zaposlene u zdravstvenim ustanovama, policiji, bezbjednosti, informacione bezbjednosti, Vojsci Crne Gore, organima za izvršenje krivičnih sankcija i organima službe zaštite i spašavanja.“.

Član 24

U članu 79 stav 5 poslije riječi „porodiljsko,“ dodaje se riječ „očinsko,“.

Član 25

U članu 85 stav 5 riječi: „odnosno roditeljsko odsustvo,“ zamjenjuju se riječima: „očinsko, roditeljsko,“.

Član 26

Član 87 mijenja se i glasi:

„(1) Zaposleni ima pravo na odsustvo sa rada uz naknadu zarade (plaćeno odsustvo), u slučaju zaključivanja braka, odnosno zajednice života lica istog pola, teže bolesti člana uže porodice, polaganja stručnog ispita koji je u vezi sa obavljanjem poslova kod poslodavca i u drugim slučajevima utvrđenim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

(2) Vrijeme trajanja plaćenog odsustva iz stava 1 ovog člana utvrđuje se kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

(3) Pod težom bolešću u smislu stava 1 ovog člana podrazumijeva se bolest za koju je zdravstvena zaštita obezbijedena u punom iznosu iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, u skladu sa posebnim zakonom.

(4) Zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju od sedam radnih dana zbog smrti člana uže porodice.

(5) Članom uže porodice u smislu st. 1 i 4 ovog člana smatraju se: supružnik, partner u zajednici života lica istog pola, djeca (bračna, vanbračna, djeca partnera u zajednici života lica istog pola, usvojena i pastorčad), braća, sestre, roditelji i usvojioci.

(6) Zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju od jednog radnog dana zbog posebno važnog i hitnog porodičnog razloga izazvanog bolešću ili nesrećnim slučajem, zbog čega je neophodna njegova trenutna prisutnost.

(7) Za vrijeme plaćenog odsustva zaposleni ima sva prava iz radnog odnosa kao što ih je imao do početka korišćenja tog odsustva, kao i sva prava na poboljšanje radnih uslova na koja bi imao pravo da nije koristio to odsustvo.

(8) Poslodavac je dužan da zaposlenom iz stava 1 ovog člana po isteku odsustva obezbijedi povratak na isto radno mjesto ili na odgovarajuće radno mjesto sa uslovima koji nijesu nepovoljniji za njega.“

Član 27

Član 88 mijenja se i glasi:

„(1) Zaposleni ima pravo na neplaćeno odsustvo sa rada radi pružanja njege ili podrške članu uže porodice i članu domaćinstva usljed teže bolesti, u ukupnom trajanju od pet radnih dana u toku kalendarske godine, o čemu podnosi odgovarajuće dokaze.

(2) Članom uže porodice u smislu stava 1 ovog člana smatraju se: bračni i vanbračni supružnik, partner u zajednici života lica istog pola, djeca (bračna, vanbračna, djeca partnera u zajednici života lica istog pola, usvojena i pastorčad), braća, sestre, roditelji i usvojioci.

(3) Članom domaćinstva u smislu stava 1 ovog člana smatraju se lica koja privređuju i troše prihode, sa istom adresom stanovanja.

(4) Zaposleni ima pravo na neplaćeno odsustvo sa rada i u drugim slučajevima utvrđenim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

(5) Za vrijeme neplaćenog odsustva u smislu st. 1 i 4 ovog člana poslodavac ne može zaposlenog odjaviti sa obaveznog socijalnog osiguranja, u skladu sa posebnim propisima.

(6) Za vrijeme korišćenja neplaćenog odsustva zaposleni ima sva prava iz radnog odnosa kao što ih je imao do početka korišćenja tog odsustva, kao i sva prava na poboljšanje radnih uslova na koja bi imao pravo da nije koristio to odsustvo.

(7) Poslodavac je dužan da zaposlenom koji je koristio pravo na neplaćeno odsustvo obezbijedi povratak na isto radno mjesto ili na odgovarajuće radno mjesto sa uslovima koji nijesu nepovoljniji za njega.

(8) Poslodavac može, uzimajući u obzir potrebe zaposlenog koje je naveo u svom pisanom zahtjevu, po isteku neplaćenog odsustva omogućiti tom zaposlenom rad van prostorija poslodavca u smislu člana 42 ovog zakona, promjenu radnog vremena ili rasporeda radnog vremena, ako to dozvoljava proces rada kod tog poslodavca.“

Član 28

U članu 91 st. 2 i 3 riječi: „bračni drug“ zamjenjuju se riječima: „supružnik, odnosno partner u zajednici života lica istog pola“.

Član 29

Član 99 mijenja se i glasi:

„(1) Zaposlenom muškarcu i ženi, zaposlenom bez obzira na pol, kao i na druga lična svojstva u smislu člana 7 ovog zakona, garantuje se jednaka zarada za isti rad ili rad iste vrijednosti.

(2) Pod istim radom ili radom iste vrijednosti u smislu stava 1 ovog člana podrazumijeva se rad ako dva zaposlena obavljaju isti posao u istim ili sličnim uslovima, za koji se zahtijeva uporediv nivo kvalifikacije obrazovanja, odnosno stručne kvalifikacije, odgovornosti, vještine, uslovi rada i rezultati rada ili imaju isti koeficijent složenosti poslova.

(3) Poslodavac je dužan da na zahtjev zaposlenog dostavi informacije o njegovoj prosječnoj bruto zaradi u prethodnoj godini i prosječnoj bruto zaradi kod poslodavca u prethodnoj godini, razvrstane prema polu, za kategorije zaposlenih koji obavljaju isti rad ili rad iste vrijednosti kao i zaposleni koji je podnio zahtjev za dostavljanje informacija.

(4) Zahtjev iz stava 3 ovog člana zaposleni može podnijeti lično ili preko ovlaštenog sindikalnog predstavnika, odnosno predstavnika zaposlenih kod poslodavca.

(5) Informacije iz stava 3 ovog člana poslodavac je dužan da dostavi u pisanoj formi, najkasnije u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(6) Ako su informacije iz stava 3 ovog člana netačne ili nepotpune, poslodavac je dužan da na zahtjev zaposlenog, odnosno predstavniku zaposlenih u pisanoj formi dostavi dodatna pojašnjenja u vezi sa informacijama, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za dodatnim pojašnjenjem.

(7) Poslodavac je dužan da jednom godišnje informiše zaposlene o pravu da lično ili preko predstavnika iz stava 4 ovog člana traže informacije o svojoj prosječnoj bruto zaradi i prosječnoj bruto zaradi zaposlenih koji obavljaju isti rad ili rad iste vrijednosti, u smislu ovog člana.

(8) U slučaju povrede prava iz st. 1 i 2 ovog člana, odnosno ako je njegova zarada manja u odnosu na kolektivni ugovor koji obavezuje poslodavca, zaposleni ima pravo na naknadu materijalne štete u visini izgubljene zarade i drugih primanja koja bi ostvario da je poslodavac postupao u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, kao i pravo na naknadu nematerijalne štete.

(9) U postupku iz stava 8 ovog člana zaposlenog može zastupati sindikat ili predstavnik zaposlenih.

(10) Odluka poslodavca ili ugovor o radu sa zaposlenim koji nije u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, ništavi su.“.

Član 30

Poslije člana 99 dodaje se pet novih članova koji glase:

„Izveštavanje o razlici u zaradama

Član 99a

(1) Poslodavac koji ima više od 100 zaposlenih dužan je da Socijalnom savjetu Crne Gore (u daljem tekstu: Socijalni savjet) dostavi obrazložen izvještaj koji sadrži podatke u pogledu zarada na nivou prethodne kalendarske godine i to:

1) ukupan broj zaposlenih, odnosno ukupan broj zaposlenih muškaraca i žena;

2) razlike u ukupnoj zaradi na osnovu pola, izraženo u procentima;

3) razlike u ukupnoj zaradi na osnovu pola po osnovu uvećanja, odnosno varijabilnog dijela zarade, u skladu sa zakonom, izraženo u procentima;

4) razlike u prosječnoj zaradi na osnovu pola, izraženo u procentima;

5) razlike u prosječnoj zaradi na osnovu pola po osnovu uvećanja, odnosno dodatka na zaradu ili varijabilnog dijela zarade, izraženo u procentima;

6) udio muškaraca i žena koji ostvaruju pravo na uvećanje zarade, odnosno dodatak na zaradu ili varijabilni dio zarade, u skladu sa zakonom, izraženo u procentima;

7) udio muškaraca i žena u svakoj platnoj grupi, izraženo u procentima;

8) razlike u zaradi na osnovu pola prema kategorijama zaposlenih, razvrstane prema osnovnoj zaradi, uvećanju zarade, odnosno dodatku na zaradu ili varijabilnom dijelu zarade, u skladu sa zakonom, izraženo u procentima.

(2) Pod platnom grupom iz stava 1 tačka 7 ovog člana podrazumijeva se jedna od osam grupa zaposlenih u koje su zaposleni razvrstani prema godišnjim bruto zaradama u skladu sa koeficijentom za obračun zarade, od najnižih do najviših.

(3) Socijalni savjet nakon razmatranja izvještaja iz stava 1 ovog člana donosi zaključak, u skladu sa zakonom, ako:

1) izvještaj iz stava 1 ovog člana ukazuje na razliku u prosječnoj bruto zaradi muškaraca i žena od najmanje 5%, za bilo koju platnu grupu;

2) poslodavac nije obrazložio razliku u prosječnoj bruto zaradi na osnovu objektivnih i rodno neutralnih kriterijuma;

3) poslodavac nije ispravio neobrazloženu razliku u prosječnoj platnoj grupi u roku od šest mjeseci od dana podnošenja izvještaja iz stava 1 ovog člana.

(4) Podatke koje sadrži izvještaj iz stava 1 ovog člana potvrđuje nadležni organ poslodavca, nakon konsultovanja sa sindikatom.

(5) Poslodavac je dužan da omogući pristup metodologiji koju primjenjuje prilikom izrade izvještaja iz stava 1 ovog člana.

(6) Obrazac izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Rok za dostavljanje izvještaja o razlici u zaradama

Član 99b

(1) Poslodavac koji ima od 100 do 149 zaposlenih dužan je da podatke iz člana 99a stav 1 ovog zakona dostavi jednom u tri godine, do kraja aprila tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Poslodavac koji ima od 150 do 249 zaposlenih dužan je da podatke iz člana 99a stav 1 ovog zakona dostavi jednom u tri godine, do kraja juna tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(3) Poslodavac koji ima 250 i više zaposlenih dužan je da podatke iz člana 99a stav 1 ovog zakona dostavi jednom godišnje, do kraja decembra tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(4) Poslodavac koji zapošljava manje od 100 zaposlenih može da dostavi podatke iz člana 99a stav 1 ovog zakona, jednom u tri godine.

Zajednička procjena zarada

Član 99c

(1) Ako Socijalni savjet donese zaključak iz člana 99a stav 3 ovog zakona, poslodavac je dužan da u saradnji sa sindikatom, odnosno predstavnicima zaposlenih izvrši procjenu zarada.

(2) Zajednička procjena zarada vrši se kako bi se utvrdile, ispravile i spriječile razlike u zaradama muškaraca i žena koje nijesu obrazložene na osnovu objektivnih i rodno neutralnih kriterijuma i uključuje sljedeće:

1) analizu broja muškaraca i žena u svakoj kategoriji zaposlenih;

2) informacije o prosječnim bruto zaradama muškaraca i žena, kao i o uvećanju zarade, odnosno dodatku na zaradu ili varijabilnom dijelu zarade, u skladu sa zakonom;

3) razlike u prosječnim bruto zaradama muškaraca i žena za svaku kategoriju zaposlenih;

4) razloge za razlike u prosječnim bruto zaradama koje su zasnovane na objektivnim i rodno neutralnim kriterijumima, ako postoje, koje su zajednički utvrdili predstavnici zaposlenih i poslodavac;

5) udio žena i muškaraca koji su ostvarili korist od bilo kakvog uvećanja zarade nakon povratka sa porodiljskog, očinskog, roditeljskog, usvojiteljskog ili hraniteljskog odsustva, ako se takvo poboljšanje dogodilo u relevantnoj kategoriji zaposlenih u periodu korišćenja odsustva sa rada;

6) mjere za uklanjanje razlika u zaradi ako razlike nijesu obrazložene na osnovu objektivnih i rodno neutralnih kriterijuma;

7) ocjenu djelotvornosti mjera iz prethodnih zajedničkih procjena zarada.

(3) Procjenu zarada iz stava 2 ovog člana poslodavac je dužan da dostavi Socijalnom savjetu u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja zaključka iz člana 99a stav 3 ovog zakona.

(4) Mjere iz stava 2 tačka 6 ovog člana uključuju analizu postojećih ili predviđanje rodno neutralnih kriterijuma ocjenjivanja i klasifikacije radnih mjesta kako bi se spriječila neposredna ili posredna diskriminacija u pogledu zarade na osnovu pola.

(5) Prilikom sprovođenja mjera iz stava 2 tačka 6 ovog člana poslodavac je dužan da ispravi neobrazložene razlike u zaradi, u saradnji sa sindikatom, odnosno predstavnicima zaposlenih.

Dostavljanje podataka o zaradama drugim subjektima

Član 99d

(1) U cilju zaštite prava na jednaku zaradu za rad iste vrijednosti, dostavljanje podataka iz člana 99a stav 1 tačka 7 ovog zakona zaposleni može zahtijevati preko inspekcije rada i Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u roku od 60 dana od dana dostavljanja zahtjeva.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana podnosilac zahtjeva ima pravo da traži pojašnjenje dostavljenih podataka, uključujući i pojašnjenje razlika u zaradi na osnovu pola.

(3) U slučaju iz stava 2 ovog člana poslodavac je dužan da podnosiocu zahtjeva dostavi pisani odgovor, kao i da razmotri dostavljene prijedloge ako razlika u zaradama na osnovu pola nije obrazložena na osnovu objektivnih i rodno neutralnih kriterijuma, u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za pojašnjenjem.

(4) U slučaju iz stava 1 ovog člana, inspekcija rada, odnosno Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore podatke koje su dobili mogu koristiti samo u svrhu zaštite prava zaposlenog na jednaku zaradu za isti rad ili rad iste vrijednosti, u skladu sa zakonom.

(5) U slučaju iz stava 1 ovog člana, inspekcija rada, odnosno Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore ne mogu otkrivati podatke koji se odnose na zarade pojedinačnih zaposlenih koji obavljaju isti rad ili rad iste vrijednosti.

Zaštita ličnih podataka

Član 99e

(1) Dostavljanje podataka iz člana 99 stav 3, člana 99a stav 1 i člana 99c stav 2 ovog zakona vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

(2) Podaci iz člana 99 stav 3, člana 99a stav 1 i člana 99c stav 2 koji predstavljaju lične podatke mogu se koristiti samo u cilju primjene načela jednake zarade za isti rad ili rad iste vrijednosti.“

Član 31

U članu 101 stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Iznos minimalne zarade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na predlog Socijalnog savjeta, za period od dvije godine, na osnovu mjerila za utvrđivanje nivoa minimalnih zarada i to:

- opšteg nivoa zarada u zemlji;
- kupovne moći, troškova života i promjena u njima;
- ekonomskih faktora, uključujući i zahtjeve privrednog razvoja, nivo produktivnosti i potrebu da se dostigne i odredi visok nivo zaposlenosti.“

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(4) Radi procjene adekvatnosti minimalne zarade iz stava 2 ovog člana, indikativna referentna vrijednost iznosi 50% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori, u prethodnoj godini po podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

(6) Ako zaposleni ima zaključen ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom, minimalna zarada iz stava 2 ovog člana isplaćuje se srazmjerno vremenu provedenom na radu.“

Član 32

U članu 120 stav 1 poslije riječi „zdravlje“ tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „bezbjednost i moral.“.

Poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„(8) Poslove iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.“

Član 33

U članu 123 stav 1 poslije riječi „porodiljsko“ dodaju se zarez i riječ „očinsko“.

U stavu 3 poslije riječi: „korišćenja prava na“ dodaju se riječi: „porodiljsko, očinsko,“.

U st. 4 i 5 poslije riječi „porodiljskog,“ dodaje se riječ „očinskog,“.

Član 34

Poslije člana 126 dodaje se novi član koji glasi:

„Očinsko odsustvo

Član 126a

Očinsko odsustvo je pravo oca djeteta da koristi odsustvo sa rada zbog rođenja djeteta u trajanju od deset radnih dana od dana rođenja djeteta.“

Član 35

Poslije člana 127 dodaje se novi član koji glasi:

„Roditeljsko odsustvo

Član 127a

(1) Roditeljsko odsustvo je pravo svakog od roditelja da koristi odsustvo sa rada zbog njege i staranja o djetetu.

(2) Roditeljsko odsustvo može se koristiti nakon isteka perioda iz člana 126 stav 1 ovog zakona, u trajanju od 14 mjeseci od dana rođenja djeteta.

(3) Pravo na roditeljsko odsustvo imaju oba roditelja u jednakim djelovima, od čega je po 60 dana neprenosivo za svakog roditelja pojedinačno.

(4) Pravo na roditeljsko odsustvo roditelji mogu da koriste istovremeno ili pojedinačno, pri čemu roditeljsko odsustvo koje je započeo da koristi jedan roditelj može da prenese na drugog roditelja nakon isteka perioda od 30 dana od početka korišćenja, a najviše dva puta za vrijeme trajanja tog odsustva.“

Član 36

Poslije člana 128 dodaje se novi član koji glasi:

„Zaštita prava na porodiljsko, očinsko i roditeljsko odsustvo

Član 128a

(1) Pravo na porodiljsko, očinsko i roditeljsko odsustvo ne može se uslovljavati trajanjem radnog odnosa ili trajanjem radnog odnosa sa istim poslodavcem.

(2) Pravo na odsustvo iz stava 1 ovog člana zaposleni ima nezavisno od bračnog, odnosno porodičnog statusa.“

Član 37

Član 130 mijenja se i glasi:

(1) Za vrijeme korišćenja odsustva iz čl. 126, 126a, 127, 127a, 135 i 136 ovog zakona zaposleni ima sva prava iz radnog odnosa kao što ih je imao do početka korišćenja tog odsustva kao i sva prava na poboljšanje radnih uslova na koja bi imao pravo za vrijeme svog odsustva.

(2) Za vrijeme korišćenja odsustva iz čl. 126, 126a, 127, 127a, 135 i 136 ovog zakona, zaposleni ima pravo na naknadu zarade u iznosu koji ne može biti manji od naknade zarade u slučaju privremene spriječenosti za rad zbog održavanja trudnoće, u skladu sa zakonom.

(3) Poslodavac je dužan da zaposlenom iz čl. 126, 126a, 127, 127a, 135 i 136 ovog zakona po isteku odsustva obezbijedi povratak na isto radno mjesto ili na odgovarajuće radno mjesto sa uslovima koji nijesu nepovoljniji za njega.

(4) Poslodavac može, uzimajući u obzir potrebe zaposlenog koje je naveo u svom pisanom zahtjevu, po isteku odsustva iz čl. 126, 126a, 127, 127a, 135 i 136 ovog zakona da omogući rad van prostorija poslodavca u smislu člana 42 ovog zakona, promjenu radnog vremena ili rasporeda radnog vremena tom zaposlenom, ako to dozvoljava proces rada kod tog poslodavca.

(5) Poslodavac može, uzimajući u obzir potrebe zaposlenog koje je naveo u svom pisanom zahtjevu, da omogući korišćenje prava iz čl. 127, 127a i 135 ovog zakona na fleksibilan način, a do navršene druge godine života djeteta.

(6) Ako poslodavac odbije zahtjev iz st. 4 i 5 ovog člana, dužan je da obrazloži razloge za odbijanje.

Član 38

Član 135 mijenja se i glasi:

„Usvojitelji djeteta mlađeg od osam godina života imaju pravo da radi njege djeteta odsustvuju sa rada godinu dana neprekidno, od dana usvojenja, u jednakim djelovima, uz naknadu zarade iz člana 130 ovog zakona.“

Član 39

U članu 137 stav 1 poslije riječi „porodiljsko,“ dodaje se riječ „očinsko,“, a poslije riječi: „svojoj namjeri“ dodaju se zarez i riječi: „početku i kraju korišćenja odsustva,“.

Član 40

U članu 138 stav 1 poslije riječi „roditelja“ dodaju se zarez i riječi: „usvojlaca, staratelja, odnosno hranitelja“.

Član 41

U članu 139 stav 7 poslije riječi „može“ dodaje se riječ „zahtjevom“.

Član 42

U nazivu člana 140 riječi: „i Centrom za alternativno rješavanje sporova“ brišu se.

U stavu 1 riječi: „ili pred Centrom za alternativno rješavanje sporova“ brišu se.

Stav 5 briše se.

U stavu 6 riječ „organima“ zamjenjuje se riječju „organom“.

Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 5 i 6.

Član 43

U članu 142 poslije stava 5 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(6) U slučaju spora zbog manje zarade za isti rad ili rad iste vrijednosti muškaraca i žena, ako zaposleni iznese činjenice iz kojih se može pretpostaviti da je došlo do direktne ili indirektno diskriminacije, teret dokazivanja da zaposleni nije doveden u nepovoljniji položaj je na poslodavcu.

(7) U slučaju iz stava 6 ovog člana, procjena uporedivosti situacije u kojoj se nalaze zaposleni ne ograničava se samo na situacije u kojima zaposleni rade kod istog poslodavca, već se proširuje na kolektivni ugovor koji obavezuje poslodavca, odnosno zakon kojim se uređuju elementi zarade za zaposlene čije se zarade upoređuju.

(8) U slučaju iz stava 6 ovog člana, uporedivost zarade nije ograničena na zaposlene koji su zaposleni u isto vrijeme kao zaposleni koji je pokrenuo postupak za zaštitu prava.“

Član 44

Poslije člana 142 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Zaštita prava zaposlenog

Član 142a

Ako je zaposleni pokrenuo postupak za zaštitu prava u skladu sa čl. 139, 140 i 141 ovog zakona ne može zbog toga da trpi štetne posljedice.

Mogućnost oslobađanja od troškova postupka pred sudom

Član 142b

(1) Ako zaposleni ne uspije u sporu u slučaju iz člana 142 stav 6 ovog zakona, iz formalnih razloga nadležni sud može donijeti odluku da ga oslobodi obaveze podmirenja troškova postupka.

(2) Rješenje o oslobađanju troškova postupka iz stava 1 ovog člana sud donosi na prijedlog stranke.

(3) U slučaju iz stava 1 ovog člana troškovi postupka isplaćuju se iz sredstava suda.“

Član 45

U članu 151 stav 2 riječi: „člana 140 st.1 i 6“ zamjenjuju se riječima: „člana 140 st.1 i 5“.

Član 46

U članu 164 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) kad zaposleni navršši 67 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja, danom dostavljanja konačne odluke zaposlenom;“.

Član 47

(1) U članu 167 stav 1 riječi: „odnosno zaposlenih ili predstavnika zaposlenih u slučaju da kod poslodavca nije organizovan sindikat“ zamjenjuju se riječima: „odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca“.

(2) U stavu 2 riječi: „odnosno zaposlenima ili predstavnicima zaposlenih“ zamjenjuju se riječima: „odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca“.

(3) U stavu 3 riječi: „odnosno zaposlenima ili predstavnicima zaposlenih“ zamjenjuju se riječima: „odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca“.

(4) U stavu 8 riječi: „odnosno zaposleni ili predstavnici zaposlenih“ zamjenjuju se riječima: „odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca“.

Član 48

U članu 172 stav 4 riječi: tač.5 i 8“ zamjenjuju se riječima: „tačka „8“.

Član 49

U članu 173 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) korišćenje plaćenog i neplaćenog odsustva;“.

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

„3a) zahtjev zaposlenog za fleksibilnijim radnim uslovima u smislu člana 130 st. 4 i 5 ovog zakona;“.

Poslije tačke 6 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„6a) iznošenje informacija od strane zaposlenog koje se odnose na njegovu zaradu u cilju ostvarivanja prava na jednaku zaradu za isti rad ili rad iste vrijednosti;

6b) podnošenje žalbe ili tužbe, odnosno učestvovanje u postupku protiv poslodavca zbog povrede zakona, drugog propisa, kolektivnog ugovora, odnosno obraćanje zaposlenog nadležnim organima;“.

Član 50

U članu 176 stav 1 poslije riječi „zaposlenog“ briše se tačka i dodaju riječi: „ili adresu elektronske pošte zaposlenog, ukoliko je posjeduje.“.

Član 51

Poslije člana 176 dodaje se novi član koji glasi:

„Dostavljanje elektronskim putem

Član 176a

(1) Dostavljanje akata i obavještenja između poslodavca i zaposlenog može se vršiti elektronskim putem, na adresu elektronske pošte koju je zaposleni dostavio poslodavcu ili službenu adresu koju koristi u radu.

(2) Dostavljanje izvršeno u skladu sa stavom 1 ovog člana smatra se ličnim dostavljanjem, u smislu člana 176 stav 1 ovog zakona.

(3) Smatra se da je dostavljanje izvršeno danom kada je poslodavac primio potvrdu da je elektronska poruka dostavljena u elektronsko sanduče zaposlenog.

(4) Poslodavac je dužan da obezbijedi dokaz o upućivanju akta elektronskim putem.“.

Član 52

U članu 184 stav 2 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) za privredna društva koja se bave komunalnom djelatnošću, čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava – reprezentativna organizacija sindikata i Vlada;“.

Član 53

Poslije člana 187 dodaje se novi član koji glasi:

„Promovisanje kolektivnog pregovaranja

Član 187a

(1) Ministarstvo prati stopu pokrivenosti zaposlenih kolektivnim ugovorima.

(2) U slučaju da stopa pokrivenosti zaposlenih kolektivnim ugovorima bude ispod 80%, Vlada će, na predlog Ministarstva, a nakon konsultacija sa socijalnim partnerima, usvojiti akcioni plan radi promocije kolektivnog pregovaranja.

(3) Akcionim planom iz stava 2 ovog člana utvrđuje se jasan vremenski okvir i konkretne mjere za postepeno povećanje stope pokrivenosti kolektivnim ugovorima, uz puno poštovanje autonomije socijalnih partnera.“

Član 54

U članu 188 stav 1 riječ „Zaposleni“ zamjenjuje se riječju „(1) Zaposleni“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Zaposleni i poslodavci međusobno sarađuju i obezbjeđuju uzajamno poštovanje prava i obaveza, uzimajući u obzir interese organizacija zaposlenih i poslodavaca.“

Član 55

Član 192 mijenja se i glasi:

„Informisanje sindikata od strane poslodavca

Član 192

(1) Poslodavac informiše sindikat, odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca najmanje jednom godišnje o:

1) razvojnim planovima, njihovom uticaju na položaj zaposlenih i planiranim promjenama u politici zarada;

2) rezultatima poslovanja;

3) spisku zaposlenih, njihovom radnom statusu, radnom vremenu za koji je zaključen ugovor o radu i kvalifikacionoj strukturi;

4) ukupnim obračunatim bruto i isplaćenim neto zaradama, uključujući i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, elementima za utvrđivanje zarade za vrijeme provedeno na radu i načinu njihovog utvrđivanja, osnovima za uvećanje osnovne zarade i visini prosječne zarade kod poslodavca;

5) ostvarenom prekovremenom radu;

6) evidentiranim povredama na radu i preduzetim mjerama za poboljšanje uslova rada;

7) najnovijem i mogućem razvoju djelatnosti poslodavca i njegovom ekonomskom statusu;

8) stanju, strukturi i mogućem razvoju zapošljavanja kod poslodavca i svim predviđenim anticipatornim mjerama, posebno kada je zaposlenost ugrožena;

9) odlukama koje će vjerovatno dovesti do značajnih promjena u organizaciji posla ili u ugovornim odnosima, uključujući i one iz člana 193b ovog zakona;

10) opštim aktima poslodavca;

11) mjerama zaštite i zdravlja na radu;

12) uvođenju nove tehnologije i organizacionim promjenama;

13) rasporedu radnog vremena, noćnom radu i prekovremenom radu;

14) donošenju mjera iz člana 167 stav 2 ovog zakona;

15) vremenu i načinu isplate zarada;

16) drugim pitanjima važnim za materijalni i socijalni položaj zaposlenih; i

17) drugim relevantnim informacijama.

(2) Izuzetno od stava 1 tačka 4 ovog člana, poslodavac koji ima manje od 50 zaposlenih nema obavezu da sindikat, odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca informiše o osnovima za uvećanje osnovne zarade.

(3) U slučajevima iz stava 1 ovog člana poslodavac je dužan da blagovremeno, a najkasnije 15 dana prije održavanja sastanka, obavijesti sindikat, odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca na odgovarajućem nivou radi prisustvovanja sastancima organa poslodavca na kojima se razmatraju dostavljena mišljenja i prijedlozi i donose odluke od bitnog značaja za profesionalne i ekonomske interese zaposlenih.“

Član 56

Član 193 mijenja se i glasi:

„Obaveza savjetovanja sa sindikatom

Član 193

(1) Poslodavac je dužan da obavi savjetovanje, zatraži i razmotri mišljenje i predloge sindikata, odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca, za pitanja iz člana 192 stav 1 ovog zakona, a naročito prije donošenja odluka od bitnog značaja za profesionalne i ekonomske interese zaposlenih, kolektivnog otpuštanja zaposlenih usljed tehničko-ekonomskih razloga, restrukturiranja i drugih promjena, kao i sistematizacije radnih mjesta.

(2) U slučajevima iz stava 1 ovog člana poslodavac je dužan da blagovremeno, a najkasnije 15 dana prije održavanja sastanaka organa poslodavca, obavijesti i dostavi akta sindikatu, odnosno predstavniku zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca na odgovarajućem nivou radi prisustvovanja sastancima organa poslodavca na kojima se razmatraju dostavljena mišljenja, prijedlozi i inicijative u cilju postizanja sporazuma o donošenju odluka od bitnog značaja za profesionalne i ekonomske interese zaposlenih.

(3) Sindikat, odnosno predstavnik zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca, ima pravo da učestvuje u raspravi pred nadležnim organima poslodavca, kada se razmatraju pitanja iz stava 1 ovog člana.

(4) U slučajevima iz stava 1 ovog člana poslodavac je dužan sindikatu, odnosno predstavniku zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca na njegov zahtjev, prije konačnog donošenja odluke, da omogući održavanje sastanka radi dodatnih odgovora i obrazloženja na njihovo iznešeno mišljenje.

(5) Poslodavac je dužan da informacije o namjeravanoj odluci dostavi sindikatu, odnosno predstavniku zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca u potpunosti i blagovremeno, na način da mu se omogući davanje primjedbi i prijedloga, kako bi pregovori rezultirali postizanjem sporazuma o donošenju odluka.

(6) Ako sindikat, odnosno predstavnik zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca u roku od 15 dana od dana planiranog za donošenje odluke ne dostavi primjedbe i prijedloge, smatra se da je sindikat, odnosno predstavnik zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca saglasan sa dostavljenom odlukom.

(7) Sindikat kod poslodavca ima pravo da kod nadležnog suda pokrene postupak radi zaštite prava svojih članova iz rada i po osnovu rada.“

Član 57

Poslije člana 193 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Povjerljivost informacija

Član 193a

(1) Sindikati, odnosno predstavnici zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca, kao i stručnjaci koji im pružaju podršku u radu, ne smiju zaposlenima ili trećim licima otkrivati informacije koje im je poslodavac izričito dao u povjerenju, pod uslovom da je takva povjerljivost u legitimnom interesu poslodavca.

(2) Obaveza čuvanja povjerljivosti informacija iz stava 1 ovog člana postoji i nakon isteka mandata sindikata, odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca.

(3) Poslodavac nije dužan da saopšti informacije ili sprovede konsultacije sa sindikatom, odnosno predstavnikom zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca kada je priroda tih informacija takva da bi, prema objektivnim kriterijumima, ozbiljno naškodila funkcionisanju poslovanja poslodavca ili bi mu nanijela štetu.

(4) U slučaju spora povodom opravdanosti označavanja informacija kao povjerljivih ili odbijanja davanja informacija iz stava 3 ovog člana, sindikat, odnosno predstavnici zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca mogu pokrenuti postupak pred nadležnim organom radi utvrđivanja osnovanosti odluke poslodavca.

Odnos prema drugim odredbama i nivo zaštite

Član 193b

(1) Odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo na informisanje i konsultovanje ne isključuju primjenu odredbi ovog zakona koje se odnose na posebne postupke informisanja i konsultovanja kod kolektivnog otpuštanja i promjene poslodavca, kao ni odredbi posebnog zakona kojim se uređuju Evropski savjeti zaposlenih.

(2) Odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo na informisanje i konsultovanje ne mogu biti osnov za umanjenje postojećeg nivoa prava zaposlenih na informisanje, konsultovanje i učešće u odlučivanju koja su utvrđena drugim zakonima, kolektivnim ugovorima ili praksom.“

Član 58

U članu 195 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Ovlašćeni sindikalni predstavnik koji sindikalnu aktivnost obavlja puno radno vrijeme (profesionalno) ima pravo na naknadu zarade u visini zarade koju bi ostvario kao da je na radu, ukoliko drugačije nije određeno kolektivnim ugovorom ili posebnim sporazumom.“.

U stavu 4 riječi: „stava 3“ zamjenjuju se riječima: „stava 4“.

U stavu 5 riječi: „st. 3 i 4“ zamjenjuju se riječima: „st. 4 i 5“.

Dosadašnji st. 2 do 5 postaju st. 3 do 6.

Član 59

U članu 202 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Zbog javnog interesa za zaposlene u zdravstvenim ustanovama dopunski rad iz stava 1 ovog člana može se drugačije urediti posebnim zakonom.“.

Član 60

U članu 208 stav 1 poslije tačke 9 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„9a) ne obezbijedi odgovarajuće uslove, odnosno sredstva i opremu za rad zaposlenima koji rade van prostorija poslodavca (član 42 stav 3);

9b) ne ponudi izmjenu ugovora o radu ako rad van prostorija poslodavca u slučaju vanredne situacije (proglašenje pojave epidemije zarazne bolesti, zemljotres, poplava, ekološki incident, požar, havarija i sl.) traje duže od 30 dana (član 42a stav 2);“.

Poslije tačke 13 dodaju se četiri nove tačke koje glase:

“13a) ne dostavi zaposlenom podatke o zaradi u skladu sa članom 99 st.1 do 7 ovog zakona;

13b) ne dostavi Socijalnom savjetu podatke o zaradama u rokovima iz člana 99b ovog zakona;

13c) ne dostavi procjenu zarada iz člana 99c stav 2 ovog zakona Socijalnom savjetu u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja zaključka iz člana 99a stav 3 ovog zakona (član 99c stav 3);

13d) ne dostavi pisani odgovor podnosiocu zahtjeva i ne razmotri dostavljene prijedloge u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za pojašnjenjem u skladu sa članom 99d stav 3 ovog zakona;“.

U tački 18 riječi: „čl. 127, 128,“ zamjenjuju se riječima: „čl. 126a, 127, 127a, 128, 128a,“.

Član 61

U članu 209 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) zaposleno lice sa invaliditetom ne informiše o zaradi na način koji je pristupačan tom zaposlenom (član 19 stav 1 tačka 10a);

Poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) ako lice koje namjerava da zaključi ugovor o radu ne upozna, odnosno ne informiše o početnoj zaradi ili rasponu zarade predviđenim za slobodno radno mjesto, kao i o kolektivnom ugovoru kojim je uređeno pitanje zarada kod poslodavca (član 24 st. 9 i 10);“.

U tački 6 poslije riječi: „o radu“ dodaju se riječi: „i isti mu ne dostavi elektronskim putem, ukoliko zaposleni posjeduje adresu elektronske pošte“.

Tačka 9 mijenja se i glasi:

„9) ugovori probni rad suprotno čl. 34 i 35 ovog zakona;“.

Poslije tačke 11 dodaje se nova tačka koja glasi:

„11a) ne razmotri mogućnost zaključivanja ugovora o radu na neodređeno vrijeme za zaposlenog koji radi najmanje šest mjeseci kod istog poslodavca i kome je probni rad istekao ukoliko je bio ugovoren, koji je ponudio izmjenu ugovora o radu sa određenog na neodređeno vrijeme, i/ili ne dostavi obrazloženi pisani odgovor u roku od 30 dana od dana prijema ponude ukoliko nije u mogućnosti da prihvati ponudu za zaključenje ugovora o radu na neodređeno vrijeme i u slučaju ako je od dana prijema ponude od prethodnog podnošenja ponude od strane zaposlenog proteklo najmanje šest mjeseci (član 48 st. 5, 6 i 7 ovog zakona);“.

Poslije tačke 26 dodaje se nova tačka koja glasi:

„26a) ne omogući zaposlenom korišćenje prava na odsustva u skladu sa članom 87 i 88 ovog zakona;“

U tački 27 poslije riječi „zaposlenom“ dodaje se zarez, a riječi: „i bračnom drugu“ zamjenjuju se riječima: „supružniku, odnosno partneru u zajednici života lica istog pola“.

U tački 37 riječi: „predstavnik zaposlenih“ zamjenjuju se riječima: „predstavnik zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca“.

Tačka 38 mijenja se i glasi:

„38) radi prisustvovanja sastancima organa poslodavca ne obavijesti sindikat, odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca, najkasnije 15 dana prije održavanja sastanka (član 192 stav 3);

Tačka 39 mijenja se i glasi:

„39) ne obavi savjetovanje, ne zatraži i ne razmotri mišljenje i predloge sindikata, odnosno predstavnika zaposlenih ukoliko nije organizovan sindikat kod poslodavca u skladu sa članom 193 ovog zakona;“.

Član 62

Poslije člana 214 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za donošenje propisa

Član 214a

Propisi iz člana 99a stav 6 i člana 120 stav 8 donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 63

Poslije člana 217 dodaje se novi član koji glasi:

„Usklađivanje kolektivnih ugovora

Član 217a

(1) Odredbe kolektivnih ugovora uskladiće se sa ovim zakonom u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Odredbe kolektivnih ugovora koje se ne usklade sa ovim zakonom u roku iz stava 1 ovog člana, a koje su u suprotnosti sa ovim zakonom, prestaju da važe u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.“.

Član 64

Poslije člana 218e dodaje se novi član koji glasi:

„Odložena primjena

Član 218f

Odredbe člana 99b st. 1, 2 i 3 ovog zakona primjenjivaće se od 1. juna 2031. godine.“

Odredba člana 127a ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 65

Poslije člana 219b dodaje se novi član koji glasi:

„Prestanak važenja

Član 219c

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 6 stav 1 alineja 2 i člana 7 stav 1 alineja 1 Opšteg kolektivnog ugovora („Službeni list CG“, broj 150/22).“

Danom početka primjene člana 127a ovog zakona prestaje da važi član 127 Zakona o radu („Službeni list CG“, br.74/19, 8/21, 59/21, 68/21, 145/21, 77/24, 84/24, 86/24, 122/25 i 165/25)“.

Član 66

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 19-7/26-1/12

EPA 898 XXVIII

Podgorica, 7. aprila 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

*U ovaj zakon prenesene su Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog Parlamenta i Savjeta od 20. juna 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja njege i o stavljanju izvan snage Direktive Savjeta 2010/18/EU, Direktiva (EU) 2019/1152 Europskog Parlamenta i Savjeta od 20. juna 2019. o transparentnim i predvidivim radnim uslovima u Europskoj Uniji, DIREKTIVA (EU) 2023/970 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 10. maja 2023. o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti plaća i mehanizama izvršenja, DIREKTIVA (EU) 2022/2041 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 19. oktobra 2022. o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji i Direktiva 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. marta 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici.

1022.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOM SAVJETU

Proglašavam Zakon o dopunama Zakona o Socijalnom savjetu, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Šestoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine.

Broj: 01-009/26-686/2

Podgorica, 9. april 2026. godine

Predsjednik Crne Gore
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Šestoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 7. aprila 2026. godine, donijela je

ZAKON

O DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOM SAVJETU*

Član 1

U Zakonu o Socijalnom savjetu („Službeni list CG“, broj 44/18) u članu 7 poslije riječi „cijena;“ dodaju se riječi: „jednakosti zarada za isti rad ili rad iste vrijednosti;“.

Član 2

Poslije člana 15 dodaje se novi član koji glasi:

„Promovisanje i praćenje jednakosti zarada

Član 15a

U cilju unapređenja transparentnosti zarada i promovisanja i praćenja jednakosti zarada za isti rad ili rad iste vrijednosti, Savjet:

1) sprovodi aktivnosti u cilju podizanja svijesti poslodavaca, sindikata i javnosti o potrebi otklanjanja intersektorske diskriminacije u vezi sa jednakim zaradama za isti rad ili rad iste vrijednosti;

2) analizira uzroke razlika u zaradama na osnovu pola i osmišljava mjere za pomoć u procjeni nejednakosti zarada, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima;

3) prikuplja, analizira i objavljuje dostupne podatke o razlikama u zaradama dobijene od poslodavaca, za posljednje četiri godine, u skladu sa zakonom;

4) prikuplja izvještaje o zajedničkoj procjeni zarada, u skladu sa zakonom;

5) objedinjuje podatke na godišnjem nivou o broju i vrstama podnesaka koji se odnose na diskriminaciju u pogledu zarada, podnesenih nadležnim državnim organima, uključujući i tužbe koje su podnesene nadležnim sudovima u Crnoj Gori.

Bliži način objavljivanja podataka iz stava 1 tačka 3 ovog člana, kao i način objedinjavanja podataka iz stava 1 tačka 5 ovog člana, propisuje Ministarstvo, na prijedlog Savjeta.“

Član 3

Poslije člana 27 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Donošenje podzakonskih akata

Član 27a

Podzakonski akti iz člana 15a stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odložena primjena

Član 27b

Odredbe člana 15a ovog zakona primjenjivaće se od 1. juna 2031. godine.“

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 19-3/26-1/5

EPA 913 XXVIII

Podgorica, 7. aprila 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

---

*U ovaj zakon prenesena je Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2023/970, od 10. maja 2023. godine o jačanju primjene načela jednakih zarada muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti zarada i mehanizama izvršenja

1023.

Na osnovu Amandmana IX stav 1 tačka 6 Ustava Crne Gore („Sl.list CG”, broj 1/07 i 38/13), člana 105 stav 2, 3 i 4 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama („Sl.list CG“, br. 11/15 , 28/15, 42/18, 60/24 i 92/25), Sudski savjet je na XII sjednici, održanoj 8.4.2026. godine, donio

ODLUKU

Filipu Pavićeviću, sudiji Osnovnog suda u Kolašinu, prestaje sudijska funkcija na lični zahtjev.

Obrazloženje

Filip Pavićević, sudija Osnovnog suda u Kolašinu, dopisom od 3.4.2026. godine, obavijestio je Sudski savjet Crne Gore da podnosi ostavku i zatražio da se konstatuje prestanak sudijske funkcije.

Sudski savjet je na XII sjednici, održanoj 8.4.2026. godine shodno ingerencijama iz Amandmana IX stav 1 tačka 6 Ustava Crne Gore i člana 105 stav 2 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, konstatovao prestanak funkcije Filipu Pavićeviću, sudiji Osnovnog suda u Kolašinu.

Broj: 01-2321/26-1

Podgorica, 8. 4. 2026. godine

Predsjednik,
prof. dr **Radoje Korać**

1024.

Na osnovu Amandmana IX stav 1 tačka 6 i člana 121 Ustava Crne Gore („Sl.list CG“, broj 1/07 i 38/13), člana 105 stav 2, 3 i 4 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama („Sl.list CG“, br. 11/15 , 28/15, 42/18, 60/24 i 92/25), Sudski savjet je na XIII sjednici, održanoj 14.4.2026. godine, donio

ODLUKU

Mirjani Popović, sudiji Apelacionog suda Crne Gore, prestaje sudijska funkcija na lični zahtjev.

Obrazloženje

Mirjana Popović, sudija Apelacionog suda Crne Gore, dopisom od 9.4.2026. godine, podnijela je zahtjev za prestanak sudijske funkcije.

Sudski savjet je na XIII sjednici, održanoj 14.4.2026. godine shodno ingerencijama iz Amandmana IX stav 1 tačka 6 Ustava Crne Gore i člana 105 stav 2 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, konstatovao prestanak funkcije Mirjani Popović, sudiji Apelacionog suda Crne Gore.

Broj: 01-2561/26-1

Podgorica, 14. 4. 2026. godine

Predsjednik,
prof. dr **Radoje Korać**

1025.

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom, utvrđeno je da se u tekstu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o normativima i standardima za sticanje sredstava iz javnih prihoda za ustanove koje realizuju javno važeće obrazovne programe („Službeni list CG”, broj 48/26), potkrala greška, pa se daje

ISPRAVKA

PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O NORMATIVIMA I STANDARDIMA ZA STICANJE SREDSTAVA IZ JAVNIH PRIHODA ZA USTANOVE KOJE REALIZUJU JAVNO VAŽEĆE OBRAZOVNE PROGRAME

U članu 5 u stavu 7 izmijenjenog člana 29 umjesto riječi „polova” treba da stoji riječ „poslova”.

U članu 6 stav 1 umjesto riječi: „dodaje se novi član 31a koji glasi“ treba da stoje riječi: „dodaje se novi član koji glasi”.

Iz Sekretarijata za zakonodavstvo

1026.

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom, utvrđeno je da se u Rješenju o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika, članova i sekretarke Savjeta za demografiju („Službeni list CG”, broj 35/26) potkrala greška, pa se daje

ISPRAVKA
RJEŠENJA O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA, ZAMJENIKA PREDSJEDNIKA,
ČLANOVA I SEKRETARKE SAVJETA ZA DEMOGRAFIJU

U Rješenju o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika, članova i sekretarke Savjeta za demografiju („Službeni list CG”, broj 35/26), u dijelu kod datuma umjesto riječi: „2025. godine” treba da stoje riječi: „2026. godine”.

Podgorica, 15. aprila 2026. godine

Iz Sekretarijata za zakonodavstvo